

BOLDOG VAGY MERT HITTÉL

MINDENNAPOK LELKIGYAKPRLATA NAGYBÖJT 2019.

Mindennapok lelkigyakorlata
2019. Nagyböjt
Vác

„Boldog vagy mert hittél...”

Ez az első boldogság, amelyet az evangélium említ. Máriára vonatkozik, de mindazokra is, akik követni és utánozni akarják őt. Máriához hasonlóan legyünk készségesek, és fogadjuk be teljességgel Isten ígését! Higgyük vele együtt, hogy Jézus minden ígérete be fog teljesedni! S ha egy-egy ige képtelenséget kívánna, ha kell, vállaljuk a kockázatát, mint Mária!

Ebben az évben a nagyböjti időszakban a tavalyihoz hasonló módon szeretnénk folytatni a „Mindennapok lelkipraktikáját”. Carló Carettó könyvét hívjuk segítségül: Boldog vagy mert hittél. Ezt a kérdést tesszük fel : valóban boldoggá tesz bennünket a hit? Minden héten egy fejezet olvashatunk az olasz szerzetes írásából. Tehát első hét első fejezet, második hét második fejezet... stb. A tavalyi tapasztalatok alapján a liturgiában kijelölt igeszakaszokat választottuk napi elmélkedési anyagnak. Minden napra kapunk egy rövid elmélkedést Chiara Lubich: Ha tüzet gyűjtanánk c. könyvéből.

Azzal, aki hisz az ígében, mindig rendkívüli dolgok történnek. Könyveket lehetne írni a kisebb-nagyobb csodákról, amelyek mind ezt tanúsítják. Amikor a hétköznapi élet folyamán a Szentírást olvasva találkozunk Isten ígésével, nyissuk ki a szívünket és fogadjuk be! Higgyük, hogy amit Jézus kér vagy ígér, az megvalósul! Hamarosan felfedezzük majd, hogy ő megtartja ígéreteit.

a) Hogyan kezdjük?

A reggeli imában elmélkedjük át, hogy ez az ige, hogyan lesz „*nagyszerű lámpás lábam elé*”, a nap különböző helyzeteiben, sajátosan a nehézségekben. Ha kicsit mélyebben átgondoljuk a választott ígét, látjuk, hogy majdnem minden ige képes életem minden cselekedetéhez fényt adni – az Istennel való egyesülésre (a Vele egyesült cselekvésre) hívni. Napi megállásaink-

ban, egy-egy cselekedet előtt vagy ima közben igyekezzünk átgondolni: vajon ez az ige most mit jelent számomra, milyen fényt ad következő órához, cselekedetemhez?

b) Mi az új mindebben?

Valaki azt mondhatja: én rendes keresztény vagyok, az evangélium alapján élek, mi újat mondanak nekem a mondottak? Tégy minden nap valami többet, mint amit szoktál! Tégy minden nap valamit külön szeretettel és szeretetből. (Ha a cserkész-parancsok között is szerepel, hogy minden nap tégy legalább egyszer jót, ez is azt jelenti: tégy valami „több” jót, mint szoktál!). Sokszor közepessé váló kereszténységüknek tüzet adhat egy ilyen elhatározás – és az erre motiváló indítások. - Az ige - élésének fontos „próba”- kérdése: mit tettél ma (valami többet, mint szoktál), az ige indítására? Mit tettél Isten iránti szeretetből, s mit tettél a felebarát iránti szeretetből? Ez összefügg az elhatározás konkrétságával is. *„Legyetek megvalósítói az igének, ne csak hallgatói!”* (Jk 1,22).

Néhány szempont a lelkigyakorlathoz:

1. Keress egy csendes helyet lakásodban, ahol hosszabb időt (legalább 15 percet) tölthetsz el háborítatlanul, csendes imában.

2. Válassz ki egy olyan időpontot – lehetőleg mindig ugyanazt – amely leginkább alkalmas a belső imára.

3. Helyezd magad kényelembe és próbálj lazítani úgy testileg, mint lelkileg. A mindennapok nyomasztó terheit vedd ki a fejedből – bíz ezeket az Úrra, hogy Ő törődjön velük és akkor szabad leszel tőlük.

4. Vasárnaponként a szentmisék után megosztjuk egymással tapasztalatainkat.

Nagyböjt 1. hét

1. hét vasárnap márc. 10.

EVANGÉLIUM Szent Lukács könyvéből

Jézust a Szentlélek a pusztába vitte, és ott megkísértette a sátán.

Abban az időben Jézus a Szentlélektől eltelve otthagyta a Jordánt, s a Lélek ösztönzésére a pusztába vonult negyven napra. Itt megkísértette a sátán. Ezekben a napokban nem evett semmit sem, de végül is megéhezett. Ekkor megszólította a sátán: „Ha Isten Fia vagy, mondd ennek a kőnek, hogy váljék kenyérré.” De Jézus ezt felelte: „Írva van, nemcsak kenyérrel él az ember.” Erre a sátán fölvezette egy magas hegyre, és egy szempillantás alatt felvonultatta szeme előtt a földkerekség minden országát. „Minden hatalmat és dicsőséget neked adok – mondta –, mert hisz én kaptam meg és annak adom, akinek akarom. Ha leborulva hódolsz előttem, az mind a tied lesz.” Jézus elutasította: „Írva van: Uradat, Istenedet imádd és csak neki szolgálj!” Ekkor a sátán Jeruzsálembe vitte, a templom párkányára állította, és így szólt: „Ha Isten Fia vagy, vesd le magad innét. Hisz írva van: angyalainak parancsolta, hogy oltalmazzanak, és: kezükön hordoznak majd, nehogy kőbe üsd a lábad.” De Jézus ezt válaszolta: „Az is írva van: Ne kísértsd Uradat, Istenedet!”

Miután a sátán ezekkel a kísértésekkel hiába próbálkozott, egy időre elhagyta Jézust Lk 4,1-13

A BELÜLVALÓ ÉLET

Meg akarunk térni, Uram. Eddig „kívül” éltünk; mostantól fogva „belül” akarunk élni, bensőségben, mint Mária. Mert még akkor is ha életünket Isten iránti szeretetből felebarátainknak

és munkánknak szenteljük, életünk egyensúlyát mindig újból helyre kell hoznia egy lelki rugónak, amely állandóan befelé húz. Különben szétszóródunk sok haszontalan fecsegésben, és a „szent dolgokat” „ebek” elé szórjuk. Belülvaló életet élünk, növekedjük bensőségünk. Szakadjunk el mindentől – nem azért, hogy a mennyben „verjünk gyökeret”, hogy belehelyezzük magunkat Krisztus Szívébe Mária Szívén át, hogy lakásunk a Szentháromságban legyen, a jövőendő élet előjátékaképpen. Belülvaló életet élünk, és felebarátunknak csak élő vizet adjunk, amely a szívünkben őrzött mennyből forrászik. Így majd valóban szolgálunk neki, nem pedig megbotránkoztatjuk csekély életszentségünkkel. Bűnvalló életet élünk, mint Mária, az utolérhetetlen, a szeretett édesanya, a királynő, a sátántipró asszony. Azért győzi le a sátánt, mert lelkének horgonyát Istenbe vetette, nem pedig mert külső hatalmi eszközökkel rendelkezik; azok oly távol állnak tőle, mint a föld a mennytől. Belülvaló életet élünk, saját kezünkkel feszítsük magunkat kereszt-re, hogy Krisztus általunk is folytassa egyesítő művét ebben a komédiás világban, amely szenved, remél, felejtetni akar, fél, és melyen megesis a szívünk – ahogyan Jézusnak is megesett a tömeget látván. Belülvaló életet élünk, hogy a világot, amely csak kifelé él a Lélek csodálatos mélységeibe vonzzuk. Ott az ember fölemelkedik és megpihen, megvigasztalódik és erőre kap, újból lélegzethez jut, hogy aztán visszatérve a földre folytassa a keresztény harcot mindhalálig.

1. hét hétfő márc. 11.

EVANGÉLIUM Szent Máté könyvéből

Valahányszor jót teszünk csak eggyel is a segítségre szoruló embertársaink közül azt Jézusnak tesszük.

Egy alkalommal Jézus az utolsó ítéletről beszélt tanítványainak: Amikor az Emberfia eljön az ő dicsőségében összes an-

gyalának kíséretében, és helyet foglal dicsőséges trónusán, akkor minden nemzet összesereglik előtte, ő pedig elválasztja őket egymástól, miként a pásztor elválasztja a juhokat a kosoktól; a juhokat a jobbjára állítja, a kosokat pedig a baljára.

Azután a király így szól a jobbján állókhoz: „Jöjjetek, Atyám áldottai, vegyétek birtokba a világ kezdetétől nektek készített országot! Mert éhes voltam és ti ennem adtatok; szomjas voltam, és ti innom adtatok; idegen voltam, és ti befogadtatok; ruhátlan voltam, és ti betakartatok; beteg voltam, és ti fölkerestek; börtönben voltam, és ti meglátogattatok!” Erre megkérdezik tőle az igazak: „Uram, mikor láttunk téged éhezni, hogy enni adtunk volna neked, vagy szomjazni, hogy inni adtunk volna? Mikor láttunk idegenként, hogy befogadtunk volna, vagy ruhátlanul, hogy betakartunk volna téged? Mikor láttunk betegen vagy börtönben, hogy meglátogattunk volna?” Akkor a király így felel: „Bizony, mondom nektek: Amit e legkisebb testvéreim közül eggyel is tettetek, velem tettétek!”

Ezután a balján állókhoz szól: „Távozzatok tőlem, ti, átkozottak, az örök tűzre, amely az ördögnek és angyalainak készült. Mert éhes voltam, és nem adtatok nekem enni; szomjas voltam, és nem adtatok inni; idegen voltam, és nem fogadtatok be; ruhátlan voltam, és nem takartatok be; beteg voltam és börtönben sínylődtem: és ti nem látogattatok meg engem!”

Erre ők is megkérdezik: „Uram, mikor láttunk téged éhezni vagy szomjazni, idegenként vagy ruhátlanul, betegen vagy börtönben, és nem siettünk a segítségedre?” Ő pedig ezt feleli majd nekik: „Bizony, mondom nektek: Amit e legkisebbek egyikével nem tettetek, velem nem tettétek!” Ezek akkor az örök büntetésre mennek, az igazak pedig az örök életre. Mt 25,31-46

A KERESZTÉNY

Az keresztény, aki szeret. Azok keresztények, akik szeretik egymást. A keresztény szegény, szegénynek kell lennie, még akkor is, ha Isten – éppen mert „szegény” – mindennek a

százszorosával ajándékozta is meg: testvérekkel, házakkal, mindenféle javakkal, amelyeket ő szétosztogat, vagy megoszt másokkal. A keresztény tiszta, szereti a keresztet, a túlvilági életért él. Imádkozik, s mind bensőségebben egyesül Istennel; nem ítél, irgalmas, türelmes szelíd, békét teremt, a világosság hordozója, átjárja kovászként a társadalmat, mindeneknek ízt ad. Életének középpontja Krisztus; ugyanígy testvéreie is. Élete üldöztetés és hódítás. Lélekben átöleli az egész emberiséget. Szűkebb családja az Egyház, a tágabb az egész földkerekséget magában foglalja. A keresztény egységben van mindazokkal a testvérekkel, akik a szenvedő és diadalmas Egyházban éltek vagy élnek. És máris egynek érzi magát mindazokkal, akik majd élni fognak. Nem saját, hanem Krisztus dicsőségéért él. Lelkileg Mária házában lakik, az Édesanya számtalan többi gyermekével együtt. Szereti a pápát, hallgat rá és engedelmeskedik neki. Nagy tisztelettel néz a püspökökre, akiknek atyai pártfogása alatt nyugodtan él. A keresztény az Úr testével táplálkozik, a bűnbánat szentségében tisztára mossa magát bűneitől, felfogja a keresztség értelmét és gyümölcsözteti a bér-málást, nagyra becsüli a házasságot és a családot, és tiszteli az arra hivatottakat, magasztalja Istent a Neki szenteltekért és csodálja őket, bármilyen rendhez vagy szerzetes közösséghez tartozzanak is. Mélyen megértette a tanító Egyház jelentőségét. És mert Isten értelmet adott neki, megérti milyen kiválasztott az, akit Ő a szentségek kiosztására hívott meg a világban. A keresztény tehát az élő evangélium, ő a megvalósult Jó hír.

1. hét kedd márc. 12.

EVANGÉLIUM Szent Máté könyvéből

Jézus a helyes imádkozásra tanítja övéit.

A hegyi beszédben Jézus így szólt tanítványaihoz:

„Amikor imádkoztok, ne szaporítsátok a szót, mint a pogá-

nyok. Azt hiszik ugyanis, hogy akkor nyernek meghallgatást, ha sokat beszélnek, Ne utánozzátok őket! Hiszen mennyei Atyátok tudja, mire van szükségtek, még mielőtt kérnétek őt. Ti tehát így imádkozzatok:

Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy, szenteltessék meg a te neved; jöjjön el a te országod; legyen meg a te akaratod, amint a mennyben, úgy a földön is. Mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma; és bocsásd meg vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek; és ne vígy minket a kísértésbe, de szabadíts meg a gonosztól!

Mert ha ti megbocsátjátok az embereknek, hogy (ellenetek) vétettek, mennyei Atyátok nektek is megbocsátja bűneiteket. De ha ti nem bocsátotok meg az embereknek, Atyátok sem bocsátja meg nektek bűneiteket.” Mt 6,7-15

HA NEM ISMERED AZ ÁBÉCÉT

Amikor Jézus tanított, tekintéllyel szólt; beszédei a személyes igazsággal alátámasztott állítások sorozata. Azért jó újra az Evangélium alapjaira helyezkedni, magunkba fogadni ezeket a szavakat, egyiket a másik után egészen addig, amíg lelkünk mélyére hatolnak és mintegy lényegévé nem válnak, mint az „új ember” új gondolkodásmódja. Ez a legmélyebb, legbensőbb és legsikeresebb forradalom, amire ma is szükség van. Ha nem ismered az ábécét és azt a néhány nyelvi szabályt, amelyet az első osztályban tanulnak, akkor egész életedben analfabéta maradsz, minden intelligenciád s jó szándékod ellenére sem tudsz írni-olvasni. Éppen így, ha nem tudjuk egyenként elsajátítani az Élet szavait, melyeket Jézus az Evangéliumba véselt, akkor lehetünk talán „jó keresztények”, de „az Evangélium analfabétái” maradunk – képtelenek arra, hogy életünkkel leírjuk: Krisztus.

1. hét szerda márc. 13.

EVANGÉLIUM Szent Lukács könyvéből

Jézus bölcsessége felülmúlja Salamonét, tanítása Jónás prófétaét. Hallgatnunk kell az ő szavára!

Egyszer Jézus köré sereglett a csodaváró tömeg, de ő így szólt hozzájuk: „Ez a nemzedék gonosz nemzedék. Csodajelet követel, de nem kap más jelet, mint Jónás próféta jelét. Ahogy Jónás jel volt a niniveieknek, úgy lesz az Emberfia is jel ennek a nemzedéknek. Az ítéleten majd ezzel a nemzedékkel együtt megjelenik Dél királynője is, és helyeselni fogja elítélésüket, hiszen ő a föld végéről is eljött, hogy hallgathassa Salamon bölcsességét; itt pedig nagyobb valaki van, mint Salamon.

Ninive lakói is ott lesznek az ítéleten ezzel a nemzedékkel együtt, és helyeselni fogják a megbüntetését, mert ők Jónás szavára bűnbánatot tartottak; itt pedig nagyobb valaki van, mint Jónás.” Lk 11,29-32

ISTEN AKARATA

Aki Istent kevésbé szereti, de valamiképpen fél tőle, az csak a beletörődés árnyalatával mondja ki: „Legyen meg a Te akaratod.” Aki azonban igazán és őszintén szereti Istent, az megérti, hogy nem tehet jobbat és magasztosabbat ennél. Hiszen mi lehet nagyobb, mint egy olyan Atyát követni, aki bennünket minden pillanatban kézen fogva vezet? Ezer féle módon szól hozzánk a körülményekben, tanításban, kötelességekben, su-gallatokban, szenvedésben, eseményekben és parancsokban: mindezek egyetlen melódia hangjegyi, amelyet a mennyben komponáltak és a földön felcsendül egy istenszerető szív haj-lékony húrjain.Isten, aki minden embert végtelen szeretettel szeret, mindenki számára isteni kalandot tartogat. Sokféle ez a kaland és sokszínű: szent és világi dolgok, tragikum és vágya-kozás, gyász és ünnepi öröm tarka összevisszasága csodála-

tos képpé alakul. Csak odaát fogjuk ezt jobban megérteni, ha majd szemünk a dicsőség fényében kinyílik.

1. hét csütörtök márc. 14.

EVANGÉLIUM Szent Máté könyvéből

Az állhatatos imádságot meghallgatja az Isten.

A hegyi beszédben Jézus így szólt tanítványaihoz: „Kérjetelek, és adnak nektek; keressetek, és találtok; zörgessetek, és ajtót nyitnak nektek. Mert aki kér, az kap; aki keres, az talál; aki zörget, annak ajtót nyitnak. Kicsoda az közületek, aki fiának követ ad, amikor az kenyeret kér tőle. Vagy ha halat kér, ki ad kígyót neki? Ha tehát ti – bár rosszak vagytok – tudtok jót adni gyermekeiteknek, mennyivel inkább jót ad a ti mennyei Atyátok azoknak, akik kérik őt. Amit tehát akartok, hogy veletek tegyenek az emberek, ti is tegyétek velük! Ez ugyanis a mózesi törvény és a próféták tanítása.” Mt 7,7-12

VESZÍTENI TUDNI KELL

Könnyebb a tévének átkelni a tá fokán, mint a gazdagnak bejutni Isten Országába. A gazdag, aki nem Jézus szerint cselekszik, örök életét teszi kockára. De mindnyájan gazdagok vagyunk, amíg nem Jézus él bennünk teljesen. A koldus is, aki ragaszkodik a darab kenyérhez, amit tarisznyájában őriz, és szitkozódik, ha valaki hozzá merészel nyúlni, éppoly gazdag, mint bárki más. Szíve hozzátapad valamihez, ami nem Isten. Ha nem lesz szegénnyé, evangéliumi szegénnyé, nem megy be a Mennyei Országába. Az oda vezető út szűk: csak a semmi fér el rajta. Van akinek a tudomány a gazdagsága. Fölfuvalkodottsága megakadályozza abban, hogy belépjen az Országba, az Ország pedig hozzá költözzék. Ezért Isten bölcsességének lelke nem talál helyet benne. Van akinek az elbizakodottság, hiúság, emberi érzelmek a gazdagsága, és amíg nem szakít mindezzel, nem az Istené. Mindent el kell távolítani a

szívünkéből, hogy helyet adjunk Istennek és a teremtet világnak az Istentől megállapított rend szerint. Van akinek az aggodalmak a gazdagsága; nem tudja belevetni őket Isten Szívébe, és ezért gyötrődik. Nincs meg az az öröme, békéje, szeretete, amely a mennyek országát eltölti. Nem jut be oda. Vannak akiknek a bűnei a gazdagsága, azokat siratja és kínozza magát, ahelyett, hogy elégetné őket Isten irgalmasságában és előre nézne, szeretné Istent és felebarátait ahelyett az idő helyett is amikor nem szeretett.

1. hét péntek márc. 15.

EVANGÉLIUM Szent Máté könyvéből

Nem lehet kedves Isten előtt, aki felebarátját nem szereti.

A hegyi beszédben Jézus így szólt tanítványaihoz:

Ha igaz voltatok nem múlja felül az írástudókét és a farizeusokét, nem juthattok be a mennyek országába. Hallottátok, hogy a régieknek ezt mondták: „Ne ölj!” Aki öl, méltó az ítéletre. Én viszont azt mondom nektek, hogy méltó az ítéletre mindaz, aki haragszik testvérére. Aki azt mondja testvérenek: „Te esztelen!”, méltó a főtanács ítéletére. Aki pedig azt mondja: „Te istentelen!”, méltó a kárhozat tüzére. Ha tehát ajándékot akarsz az oltáron felajánlani, és ott eszedbe jut, hogy testvérednek valami panaszja van ellened, hagyd ott ajándékosdat az oltár előtt, s menj, előbb békülj ki testvéreddel. Csak azután térj vissza, hogy bemutasd áldozatodat!

Ellenfeleddel szemben légy békülékeny, amikor még úton vagy vele, nehogy átadjon a bírónak, a bíró pedig a börtönőrnek, és a börtönbe vessenek. Bizony, mondom neked, ki nem jössz onnan, míg az utolsó garast is meg nem fizeted. Mt 5,20-26

AMI IGAZÁN ÉR VALAMIT

Vannak az életben pillanatok, amikor egy orkán látszólag mindet elpusztít. Egy szempillantás alatt elsöpri az évek türelmes

munkájával felépített épületet; mert építés közben belekevertük az istenszeretet jó cementjébe az önszeretet homokját. Minden összeomlik. Ott fekszünk a földön az elhagyatottság tengerébe merülve, és hálásak vagyunk, hogy legalább pusztá életünket megmenthettük. Ilyen pillanatokban válik nyilvánvalóvá, hogy csak Isten ér valamit, és hogy Őt nem lehet megtevesztetni.

Vannak pillanatok – sajnos csak pillanatok –, amikor látjuk, hol tud lábunk biztos talajra lépni, hogy ne zuhanjunk a mélybe: a legalsó fokon. Mert ha Isten ilyenkor még egy vihart engedne meg, az nem sodorna tovább hisz már a földön vagyunk. Ekkor alázatosak leszünk, egyenlők a legutolsó emberrel, aki utunkba kerül; egymásra mosolygunk, és szót váltunk közös megpróbáltatásunkban. De aztán, szerencsétlenségünkre, megint csak följebb hágunk saját életünk gögijében, saját magunk szemléletében. És megint Istenen a sor, hogy újból a mélybe hajítson – mindig, amíg gyökeret nem ver bennünk az a tudat, hogy semmik vagyunk: Isten a Minden.

1. hét szombat márc. 16.

EVANGÉLIUM Szent Máté könyvéből

Jézus tanítása szerint ellenségeinket is szeretnünk kell.

A hegyi beszédben Jézus így szólt tanítványaihoz:

„Hallottátok a (régi) parancsot: »Szeresd felebarátodat és gyűlöld ellenségedet!« Én pedig ezt mondom nektek: Szeresétek ellenségeiteket! Tegyetek jót azokkal, akik gyűlölnek titeket! Imádkozzatok azokért, akik üldöznek és gyaláznak titeket, hogy gyermekei legyetek mennyei Atyátoknak, aki fölkelti napját jókra és gonoszakra, és esőt ad mind az igazaknak, mind a bűnösöknek.

Ha ugyanis csak azokat szeretitek, akik titeket szeretnek, ugyan mi lesz a jutalmatok? Nem teszik meg ezt a vámosok is? És ha csak a testvéreiteknek köszöntök, mi az, amivel többet tesztek? Nem teszik meg ezt a pogányok is? Ti legyetek olyan tökéletesek, mint amilyen tökéletes a ti mennyei Atyátok!” Mt 5,43-48

TE VAGY A MINDEN – ÉN A SEMMI

Egybehangzóan kiáltják a szentek – a nagy szentek - ezt a mélységes igazságot, amikor megérintette őket Isten kegyelme. Mintegy a földön elterülve, porszem a porban, kiáltanak Istenhez, először szavakkal, majd egész lényük feláldozásával: „*Te vagy a Minden, én a semmi.*” A jó keresztények igen gyakran a teremtésben látják meg Isten keze nyomát, s a természet mintegy lépcsőül használják, hogy eljussanak a Teremtőhöz.

A szentek útja általában más. Ők propeller nélkül repülnek, úgy mint manapság a lökhajtásos gép a tegnapi repülőkhöz képest. Éppen ott, ahol a természet véget ér, ahol a teremtmény semmivé válik, ott kelnek ők életre. megsemmisülnek a teremtett világgal szeretetből részt vesznek halálában. s így éneklik Isten dicsőségét. Nem hirdeti-e a csillag, amely az égvolton ragyog, hogy Isten teremtette? De ha a csillag kialszik az égvolton, nem saját semmiségét hirdeti-e? Azt mondja a szentnek, hogy valaki más a Minden, valaki más az örök Világosság. És a szent megérti, mert benne élő hallgatag Ige befogja a mindenség némán zengő harmóniáját. Épp így az esti naplemente – az emberi levertség órája – a szent szívében hajnalpír derengését kelti, s a leszálló alkony az örök napot hirdeti számára: Istent. És a tagjait szaggató vagy lelkét tépő szenvedést, szerves testi egységének szétesését, vagyis egészségének pusztulását, és a földi nyugalom: a béke elvesztését a szent annak megnyilvánulásaként fogadja, aki van, aki maga a boldogság. Isten a Minden. Hogy ezt kimondhassák, a halandó lényeknek saját halálukról kell énekelniük, saját semmi voltukkal magasztalniuk Őt. Ez a művelet elrettenti a közönséges embert, de a szentet megittasítja, mert életének középpontjában az Élet él, és ez a lángocska, amelyet maga az Úr gyújtott meg, jobban világíthat, ha körülötte minden más teljes sötétsége borult. Mária magasztalja az Urat, mert teste és lelke gyertyaként elemésződik az Ő dicsőségére. És Istenben találta meg a maga dicsőségét is, bár azt sohasem kereste. A Szentháromság dicsősége után ennél nagyobb nem ismer a föld.

Nagyböjt 2. hét

2. hét vasárnap márc. 17.

EVANGÉLIUM Szent Lukács könyvéből

Míg Jézus imádkozott, arca teljesen megváltozott.

Abban az időben Jézus kiválasztotta Pétert, Jánost és Jakabot, és fölment velük a hegyre imádkozni. Míg imádkozott, arca teljesen átváltozott, ruhája pedig hófehéren ragyogott. S íme két férfi beszélgetett vele: Mózes és Illés. Megdicsőülten jelentek meg, és haláláról beszélgettek, amelyet Jeruzsálemben kell majd elszenvednie. Pétert és társait elnyomta az álom. Amikor fölébredtek, látták dicsőségét és a mellette álló két férfit. Azok már épp menni készültek. Péter akkor így szólt Jézus-hoz: „Mester, jó nekünk itt lennünk! Hadd csináljunk három sátrat: neked egyet, Mózesnek egyet és Illésnek egyet.” Nem tudta ugyanis, hogy mit mondjon. Közben felhő támadt és beborította őket. A felhőben félelem szállta meg őket. A felhőből szózat hallatszott: „Ez az én választott Fiam, őt hallgassátok.” Miközben a szózat hangzott, Jézus ismét egyedül volt. Ők pedig hallgattak, és senkinek sem árultak el semmit abból, amit láttak.” Lk 9,28b-36

ISTEN JELENLÉTÉBE BURKOLVA

Ha a hegyóriások csendje, a tenger határtalanba nyújtózó magánya, egy kirándulás a kötélpályán a fehér sziklák és a kék égbolt között meredeken fölfelé, vagy egy tízezer méteres magasságban való repülés valódi vonzóerőt jelent lelki embereknek - mert önkéntelenül is összeszedettségre és imára vezet -, mennyivel inkább fogja érezni az ember, hogy a mindenütt jelenvaló Isten jelenlétébe burkolja, ha hittel a szívében el tud majd távolodni ettől a földtől, és repülni a világűrben!

2. hét hétfő márc. 18.

EVANGÉLIUM Szent Lukács könyvéből

Amit akartok, hogy nektek cselekedjenek az emberek, ti is tegyétek meg nekik.

A hegyi beszédében Jézus így szólt tanítványaihoz: „Legyetek irgalmasok, amint mennyei Atyátok is irgalmas. Ne mondjatok ítéletet senki fölött, s akkor fölöttetek sem ítéelkeznek. Ne ítéel-jetek el senkit, s akkor titeket sem ítéelnek el, Bocsássatok meg, és nektek is megbocsátanak. Adjatok, és akkor ti is kaptok. Jó, tömött, megrázott és túlcorduló mértékkel mérnek öletekbe. Mert amilyen mértékkel ti mérték, olyannal mérnek majd nektek is.” Lk 6,36-38

VIRRASSZATOK!

Virrasszatok ... - Az evangélium felövezett csípőkkel és égő lámpással való virrasztásról beszél. Megígéri a virrasztó szolgának, hogy visszatérő ura felövezi magát és szolgál neki. Csak a szeretet virraszt. A szeretet jellemzője a virrasztás. Ha szeretünk valakit, a szív mindig virrasztva vár rá, és minden perc, amely nélküle múlik el, őt szolgálja és virrasztásban telik. Jézus szeretetet akar: ezért kéri, hogy virrasszunk. Az is virraszt, aki fél. Csakugyan, Jézus tolvajokról beszél... Az ember virraszt, mert fél, és azért fél, mert szeret valakit, akit nem akar elveszíteni. Jézus szeretetet kér, de minthogy Ő is szeret, csak azért, hogy megmentsen, félelmet is kelt. Úgy tesz, mint az édesanya, aki gyermekeinek jutalmat és büntetést ígér, aszerint, hogyan viselkednek. Jézus nem olyan szeretetet kér, mely független a jutalomtól. Jutalmaz és büntet, csak hogy megmentsen bennünket.

2. hét kedd márc. 19.

EVANGÉLIUM Szent Máté könyvéből

József úgy cselekedett, ahogy az Úr anyala parancsolta neki.

Dávid utódai közül Jakabtól született József, aki jegyese volt Máriának, Jézus Krisztus szülőanyjának.

Jézus Krisztus születése pedig így történt: Anyja, Mária jegyese volt Józsefnek. Mielőtt azonban egybekeltek volna, Mária gyermeket fogant méhében a Szentlélektől. Férje, József igaz ember volt, nem akarta őt megszégyeníteni. Ezért úgy határozott, hogy titokban bocsátja el. Míg ezen töprengett, megjelent neki álmában az Úr anyala, és így szólt: „József, Dávid fia, ne félj attól, hogy feleségül vedd Máriát, mert a benne fogant élet a Szentlélektől van. Fiad születik majd, akit Jézusnak nevezel, mert ő váltja meg népét bűneitől!”

Amikor József felébredt álmából, úgy cselekedett, amint az Úr anyala megparancsolta neki.

EMMANUEL

Isten! Először mindenednek választod Őt életedben, és minden egyebet mint hiúságot és ürességet félreteszel. Azután az Ő szemével nézed az embereket, a dolgokat, a világot, a történelmet, a nagy horderejű és a legapróbb eseményeket, és úgy szereted Őt, mint aki jelen van a természetben és a történelem századaiban egyaránt. Végül aztán "érzed" Őt szíved mélyén. Ő, akinek létezését hitedben elfogadtad, valóságként nyilatkoztatja ki magát előtted, titokzatosan fogható jelenlétben. Immár azért hiszed, hogy van, mert valóban ITT van lelked mélyén.

2. hét szerda márc. 20.

EVANGÉLIUM Szent Máté könyvéből

Az Emberfia nem azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem hogy ő szolgáljon mindenkinek.

Jézus Jeruzsálembe indult. Útközben magához hívta tizenkét tanítványát, és bizalmasan közölte velük; „Most fölmegyünk Jeruzsálembe. Ott az Emberfiát a főpapok és írástudók kezére adják, halálra ítélik, majd kiszolgáltatják a pogányoknak, megcsúfolják, megostorozzák és keresztre feszítik, de harmadnapra feltámad.” Ekkor odalépett hozzá a Zebedeus-fiúknak (Jakab és János apostoloknak) anyja, fiaival együtt, és leborult előtte, hogy kérjen valamit. Jézus megkérdezte tőle: „Mit kívánsz?”

Ő azt felelte: „Intézd úgy, (Uram,) hogy az én két fiam országodban melletted üljön: az egyik jobboldon, a másik pedig bal oldaladon.” Jézus így válaszolt nekik: „Nem tudjátok, hogy mit kértek. Készek vagytok-e arra, hogy kiigyatok azt a kelyhet, amelyet nekem ki kell innom?”

„Készek vagyunk!” – felelték. Jézus erre így folytatta: „A szenvedések kelyhét velem együtt kiisszátok majd. De hogy ki üljön mellettem jobb és bal felől, azt nem én döntöm el. Azok ülnek majd ott, akiket mennyei Atyám erre kiválasztott.” Amikor a többi tíz (apostol) ezt meghallotta, méltatlankodni kezdett a testvérpár viselkedése miatt. Jézus magához hívta őket, és így szólt hozzájuk: „Tudjátok, hogy a pogányoknál hogyan hatalmaskodnak a vezető emberek: akinek nagyobb a rangja, érezteti a hatalmát. Nálatok ne így legyen! Aki köztetek nagyobb akar lenni, legyen a szolgátok! És aki első akar lenni, legyen a cselédetek! Az Emberfia sem azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem hogy ő szolgáljon másoknak, és odaadja életét váltságul mindenkiért.” Mt 20,17-28

ISTENBE MERÜLTEN

Uram, add, hogy egész életünket a természetfölöttiség hassa

át. Mindenki, akivel találkozunk, amikor egyedül vagyunk - útközben, munka közben, tanulás közben - érezze meg a Te illatodat. Aki pedig akkor találkozik velünk, ha együtt vagyunk, érezze meg a vonzás erejét, és vágyódjon elmerülni a köztünk jelen lévő Isten országába.

2. hét csütörtök márc. 21.

EVANGÉLIUM Szent Lukács könyvéből

A dúsgazdag meg a szegény Lázár.

Egy alkalommal Jézus ezt a példabeszédet mondta el a farizeusoknak:

„Volt egy gazdag ember. Biborba és patyolatba öltözködött, és mindennap dúsan lakmározott. Volt egy Lázár nevű koldus is, ez ott feküdt a gazdag kapuja előtt, tele fekélyvel. Szívesen jóllakott volna az ételmaradékból, amely a gazdag ember asztaláról lehullott, de abból sem adtak neki. Csak a kutyák jöttek, és nyalogatták a sebeit. Meghalt a koldus, és az angyalok Ábrahám kebelére vitték. A gazdag is meghalt, és eltemették. A pokolban, amikor nagy kínjai közt feltekintett, meglátta messziről Ábrahámot és a keblén Lázárt.

Felkiáltott: »Atyám, Ábrahám! Könyörülj rajtam! Küldd el Lázárt, hogy ujjá hegyét vízbe mártva hűsítse nyelvemet. Iszonyúan gyötrődöm ezekben a lángokban.« »Fiam – felelte Ábrahám –, emlékezzél rá, hogy milyen jó dolgod volt életedben, Lázárnak meg mennyi jutott a rosszból. Most ő itt vigasztalódik, te pedig odaát gyötrődöl.

Azonfelül köztünk és köztetek nagy szakadék tátong, hogy aki innét át akarna menni hozzátok, ne tudjon, se onnét ne tudjon hozzánk átjönni senki.« »Akkor arra kérek, atyám – kiáltotta újra –, küldd el őt atyai házunkba, ahol még őt testvérem él. Tegyen bizonyosságot előttük, nehogy ők is idejussanak a gyötrelmek helyére.«

Ábrahám ezt felelte: »Van Mózesük és vannak prófétáik. Azokra hallgassanak.« Ám az erősködött: »Nem teszik, atyám, Ábrahám! De ha valaki, a halottak közül elmenne hozzájuk, bűnbánatot tartanának.«Ő azonban így felelt: »Ha Mózesre és a prófétákra nem hallgatnak, akkor még ha a halottak közül támad is fel valaki, annak sem hisznek.«” Lk 16,19-31

MINDENEKFÖLÖTT

Gyakran mondjuk megszokásból: "Istenem és mindenem!", vagy pedig: "Teljes szívemből szeretlek!" Ha azonban napközben megvizsgáljuk lelkiismeretünket, vajon Isten és az ő akaratát tényleg mindennél előbbre való-e, akkor észrevevesszük, hogy nem mindig van így. Sokszor szívesen halogatjuk egy munkának a befejezését, legalább egy kicsit, ahelyett, hogy a másikat idejében elkezdenénk. Ebből világosan látszik, hogy ezt a feladatot, azt a könyvet, ezeket az embereket, ezeket a híreket sajnos jobban szeretjük, mint Istent. És itt állapíthatjuk meg Istennek szentelt életünk kudarcait. "Isten akaratának" hőmérőjéről pontosan leolvashatók. Ha az uralkodik bennem mindenekfölött, a dolgokat szerethetem ugyan, szeretnem is kell őket, mégis Isten a szívem Királya. De ha a hőmérő lemerül, ha valami más kerül előtérbe, egy ember, vagy egy elgondolás, akkor trónfosztott király szívemben az Isten: énem letaszította róla.

2. hét péntek márc. 22.

EVANGÉLIUM Szent Máté könyvéből

Jézus példabeszéde a gonosz szőlőművesekről, akik megölik az örököst.

Abban az időben Jézus ezt mondta a főpapoknak és a nép véneinek;

„Hallgassatok meg egy másik példabeszédet! Volt egy gaz-

daember, aki szőlőt telepített, bekerítette sövénnnyel, belül pedig taposó-gödröt ásott, és őrtornyot épített. Aztán rábízta a szőlőt a munkásokra, és elutazott. Amikor eljött a szüret ideje, elküldte szolgálait a szőlőmunkásokhoz, hogy a termést átvegyék. Ám a szőlőmunkások megragadták a szolgálait, s az egyiket összeverték, a másikat megölték, a harmadikat pedig megkövezték. Erre más szolgálakat küldött, többet, mint először, de ezekkel is ugyanúgy bántak. Végül a fiát küldte el hozzájuk, mondván: »A fiamat csak megbecsülik!« Amikor azonban a szőlőmunkások meglátták a fiút, így szóltak egymáshoz: »Ez itt az örökös! Gyertek, öljük meg, és miénk lesz az öröksége!« Meg is ragadták őt, kidobták a szőlőből, és megölték.

Amikor megjön a szőlőskert ura, ugyan mit tesz majd ezekkel a szőlőmunkásokkal?”

Ezt válaszolták: „Gonoszul elbánik a gonoszokkal, a szőlőt pedig más munkásokra bízta, akik idejében átadják neki a termést.” Jézus így folytatta: „Nem olvastátok soha az írásokban: »A kő, melyet az építők elvetettek, mégis szegletkövé lett, az Úr tette azzá, és szemünkben csodálatos ez!«

Ezért mondom nektek: Az Isten országát elveszik tőletek, és olyan népnek adják, amely majd megtermi annak gyümölcsét.” A főpapok és a farizeusok hallották a példabeszédet, és megértették, hogy Jézus róluk beszél. El akarták fogni, de féltek a néptől, mert mindenki prófétának tartotta. Mt 21,33-43.45-46

HOL VANNAK A RABLÁNCOK?

Uram, nagy öröm tölt el - talán mert ebben a pillanatban mindent Neked adtam. Semmim nincs és semmi vagyok. Ne legyen az enyém sem az, amit magaménak hittem, sem az, amiről tudtam, hogy a Tiéd. Ne legyek én, hogy lehessenek „Te”. Tudom, Érted még sok szenvedés vár reám. Te azonban, aki fény vagy és öröm, élet és feltámadás, igazság és szépség, add meg nekem, hogy a kereszt leple nélkül nézhesselek, és érezzelek a kereszt leple alatt. Hiszen tudom, hogy a kereszt Istent

hordoz. Tudom, nem lehet elképzelni olyan ürességet, amelyet Te be ne tudnál tölteni, mert megváltásod tökéletes volt és túláradó. Engedd, hogy életemmel kifejezésre juttassam a szabadságot, amelyért Te megfizettél, hogy tanúbizonyságot tehessek erről. És hogyha általad a szenvedés szeretetté, a sötétség világossággá válik, és a magányosságot a Te országod tölti be - hol van a szolgaság, amit megérdemeltünk, hol vannak arabláncok?

2. hét szombat márc. 23.

EVANGÉLIUM Szent Lukács könyvéből

A mennyei Atya megbocsát tékozló fiának, ha őszintén megbánja bűneit.

Azokban a napokban vámosok és bűnösök jöttek Jézushoz, hogy hallgassák őt. A farizeusok és az írástudók méltatlankodtak miatta. „Ez szóba áll bűnösökkel, sőt eszik is velük” – mondták. Jézus erre a következő példabeszédet mondta nekik: „Egy embernek két fia volt, A fiatalabbik egyszer így szólt apjához: Atyám, add ki nekem az örökség rám eső részét. Erre ő szétosztotta köztük vagyonát. Nem sokkal ezután a fiatalabbik összeszedte mindenét, és elment egy távoli országba. Ott léha életet élt, és eltékozolta vagyonát. Amikor mindenét elpazarolta, az országban nagy éhínség támadt, s ő maga is nélkülözni kezdett. Erre elment és elszegődött egy ottani gazdához. Az kiküldte a tanyájára, hogy őrizze a sertéseket. Szívesen megtöltötte volna gyomrát a sertések eledelével, de még abból sem adtak neki. Ekkor magába szállt: »Atyám házában hány napszámos bővelkedik kenyérben – mondta –, én meg itt éhen halok. Felkelek, atyámhoz megyek, és azt mondom neki: Atyám, vétkeztem az ég ellen és teellened. Arra már nem vagyok méltó, hogy fiadnak nevezz, csak béreseid közé fogadj be.«

Azonnal útra is kelt, és visszatért atyjához. Atyja már messziről meglátta, és megesett rajta a szíve. Eléje sietett, nyakába borult, és megcsókolta. Ekkor a fiú megszólalt: »Atyám, vétkeztem az ég ellen és teellened. Arra már nem vagyok méltó, hogy fiadnak nevezz.« Az atya odaszólt a szolgáknak: Hozzatok hamar a legdrágább ruhát, és adjátok rá. Húzzatok gyűrűt az ujjára és sarut a lábára. Vezessétek elő a hizlalt borjút, és vágjátok le. Együnk és vigadjunk, hisz fiam halott volt és életre kelt, elveszett és megkerült.« Erre vigadozni kezdtek. Az idősebbik fiú kint volt a mezőn. Amikor hazatérőben közeledett a házhoz, meghallotta a zeneszót és a táncot. Szólt az egyik szolgának, és megkérdezte: »Mi történt?« »Megjött az öcséd, és atyád levágatta a hizlalt borjút, mivel épségben visszakapta őt« – felelte a szolga. Erre az idősebbik fiú megharagudott, és nem akart bemenni. Ezért atyja kijött és kérlelni kezdte. De ő szemére vetette atyjának: »Látod, én annyi éve szolgállok neked, és egyszer sem szegtem meg parancsodat. És te nekem még egy gödölyét sem adtál soha, hogy mulathassak egyet a barátaimmal. Most pedig, hogy ez a te fiad, aki vagyonodat rossz nőkre pazarolta, megjött, hizlalt borjút vágattál le neki. «Ő erre azt mondta: »Fiam, te mindig itt vagy velem, és mindenem a tied. De most úgy illett, hogy vigadjunk és örüljünk, mert ez a te öcséd meghalt és most életre kelt, elveszett és újra megkerült.«” Lk 15,1-3.11-32

AMIKOR MEGMUTATOD MAGAD

Uram, akik őszintén szeretnek Téged, szobájuk csendjében, szívük mélyén gyakran megtapasztalják jelenlétedet. Ez az élmény egészen mélyre hatol és mindannyiszor megindítja lelküket. Köszönetet mondanak Neked, hogy oly közel vagy hozzájuk, hogy Te vagy az ő mindenük, életüknek és haláluknak értelme. Köszönetet szeretnének Neked mondani, de gyakran nem találják a helyes szót, a helyes módot. Csak azt tudják, hogy Te szereted őket, és ők szeretnek Téged, és nincs

olyan földi boldogság amely akár csak távolról is hasonlítana ehhez. A Te jelenlétedben a mennyországból éreznek meg valamit, és így szólnak: "Ha ilyen a mennyország, milyen szép is lehet!" Köszönetet mondanak Neked, Uram, egész életükért, azért, hogy elvezetted őket idáig. És ha kísértenek is még kívül árnyékok, amelyek ezt az előlegezett paradicsomot megzavarhatnák, színed előtt minden jelentéktelenné és távolivá foszlik; ez mind semmi. Te vagy az, aki vagy. Ez a valóság.

Nagyböjt 3. hét

3. hét vasárnap márc. 24.

EVANGÉLIUM Szent Lukács könyvéből

Ha nem tartotok bűnbánatot, épp úgy elvesztek ti is mindnyájan.

Abban az időben odajött Jézushoz néhány ember, s azokról a galileaiakról hozott hírt, akiknek vérét Pilátus az áldozat vérével vegyítette.

Erre Jézus megjegyezte: „Azt hiszitek, hogy ezek a galileaiak bűnösebbek voltak, mint a többi galileai, azért, hogy így jártak? Mondom nektek: nem! De ha nem tartotok bűnbánatot, épp úgy elvesztek ti is mindnyájan. Vagy azt gondoljátok, hogy az a tizenhét ember, akire rádőlt Silóban a torony és megölte őket, bűnösebbek voltak a Jeruzsálemben élő többi embernél? Mondom nektek: nem! De ha nem tartotok bűnbánatot, épp úgy elvesztek ti is mindnyájan.”

Aztán egy példabeszédet mondott. „Egy embernek fügefa volt a szőlőjében. Kiment, gyümölcsöt keresett rajta, de nem talált. Erre így szólt vincellérjéhez: Idejárom három év óta, hogy gyümölcsöt keressek ezen a fügefán, de nem talállok. Vágd ki! Miért foglalja itt a helyet? De az így válaszolt: Uram, hagyd meg még az idén. Körülásom és megrágyázom, hátha terem majd jövőre? Ha mégsem, akkor kivághatod.”

NÁLUNK MARADTÁL

Te mindig egyedül vagy a tabernákulumban. Mi meg szanaszét az utcán, otthon, az iskolában, a hivatalban. Itt vagy közöttünk, és mégis úgy tűnik, mintha messze volnál, mert kevés a szeretetünk, és nem képes felfogni Téged. Pedig ha az, amit parancsoltál, elevenen élne testvéreidben, nem volna az az

érzésük, hogy elhagynak Téged, ha kilépnek a templomból. Az utcák és a tabernákulumok ugyanoda vezetnének: Isten országába az emberek között! Táplálj, Uram, testeddel minden reggel; de adj egészséges szívet is nekünk, hogy mielőbb eljöjjön az az idő, amikor életünk minden pillanatában jelenléteddel táplálhatsz. Nem, a föld nem maradt hideg és pusztá: hiszen Te nálunk maradtál! Mi is lenne életünkéből, ha nem rejtetnének Téged a tabernákulumok? Te egyszer eljegyezted az emberiséget, és hű maradtál hozzá. Imádunk Téged, Urunk a világ összes tabernákulumában. Köztünk vannak, értünk vannak itt. Nincsenek olyan távol, mint a csillagok az égbolton, bár azokat is nekünk adtad. Mindenütt találkozunk Veled, csillagoknak és minden teremtménynek Királya! Hála Neked, Uram, ezért a mérhetetlen ajándékért. A menny leszállott a földre. A csillagos ég kicsi. A föld nagy, mert tele van hintve az Eucharisziával: Isten velünk, Isten közöttünk, Isten értünk!

3. hét hétfő márc. 25.

EVANGÉLIUM Szent Lukács könyvéből

Isten feltárta örök tervét Mária előtt, hogy őt választotta a Megváltó anyjának.

Abban az időben: Isten elküldte Gábor angyalt Galilea Názáret nevű városába egy szűzhöz, aki jegyese volt egy férfinak, a Dávid házából való Józsefnek. A szűz neve Mária volt.

Az angyal belépett hozzá és így szólt: „Üdvöz légy, kegyelemmel teljes! Az Úr veled van! Áldottabb vagy te minden asszonynál!”

Ennek hallatára Mária zavarba jött, és gondolkodóba esett, hogy miféle köszöntés ez.

Az angyal azonban folytatta: Ne félj, Mária! Hisz kegyelmet találtál Istennél! Mert íme, gyermeket fogansz méhedben és fiút szülsz, s Jézusnak fogod őt nevezni! Nagy lesz ő: a Magasságbeli Fiának fogják hívni. Az Úristen neki adja atyjának, Dávidnak trónját. Uralkodni fog Jákob házán mindörökké, és uralmá-

nak soha nem lesz vége!

Mária ekkor megkérdezte az angyalt: „Hogyan történhet meg ez, amikor én férfit nem ismerek?”

Az angyal ezt válaszolta neki: „A Szentlélek száll le rád, és a Magasságbeli ereje borít be árnyékával. Ezért szent lesz az, ki tőled születik: Isten Fiának fogják őt hívni. Lásd, rokonod, Erzsébet is gyermeket fogant öregségében, sőt, már a hatodik hónapban van, bár magtalannak tartják az emberek. Istennél semmi sem lehetetlen.” Erre Mária így szólt: „Íme, az Úr szolgálóleánya: történjék velem szavaid szerinti” Ezután az angyal eltávozott. Lk 1,26-38

MILYEN SZÉP AZ ÉDESANYA!

Milyen szép az Édesanya állandó összeszedettségében, ahogy az evangélium bemutatja: "Megőrizte és szívében forgatta mindezeket a szavakat" (Lk 2,51). Ennek a teli csendnek varázsa van a szerető lélekre. Hogyan tudnék én Máriaként élni, az ő misztikus csendjében, mikor a mi hivatásunk sokszor az, hogy beszéddel hirdessük az evangéliumot, mikor a mi feladatunk, hogy mindenütt jelen legyünk, a palotákban, a kunyhókban, az éttermekben, az utcán, az iskolákban, mindenütt? Az Édesanya is beszélt. Adta Jézust. Soha senki sem volt a világon nagyobb apostol. Soha senkinek sem volt olyan szava, mint Neki, aki az Igét adta. Édesanyánk valóban és méltán az Apostolok Királynője. És ő hallgatott. Hallgatott, mert ketten egyszerre nem beszélhettek. A szó mindig a csendre támaszkodik, mint a festmény a háttérre. Hallgatott, mert teremtmény. Mert a semmi nem beszél. De erre a semmire támaszkodva Jézus beszélt: kimondta önmagát. Isten, a Teremtő és Minden, beszélt a teremtmény semmiségéből. Hogyan éljem hát Máriát, hogyan járja át életemet illatával az ő varázsa? Úgy, hogy elhallgattatom magamban a teremtményt, és ebből a csendből hagyom beszélni az Úr Lelkét. Így élem Máriát és így élem Jézust. Élem Jézust Máriában. Élem Jézust, amikor élem Máriát.

3. hét kedd márc. 26.

EVANGÉLIUM Szent Máté könyvéből

Jézus tanítása szerint meg kell bocsátanunk az ellenünk vétőknek.

Abban az időben Péter odament Jézushoz, és megkérdezte: „Uram, ha testvérem vétkezik ellenem, hányszor kell megbocsátanom neki? Talán hétszer?” Jézus így felelt: „Nem mondom, hogy hétszer, hanem hetvenszer hétszer!

A mennyek országa olyan, mint amikor egy király el akart számolni szolgálival. Amikor elkezdte, odahozták egyik adósát, aki tízezer talentummal tartozott. Mivel nem volt miből megfizetnie, az úr megparancsolta, hogy adják el őt, a feleségét, a gyermekeit, és mindenét, amije csak van, és így törlessze adósságát. De a szolga leborult előtte és úgy kérlelte: »Légy türelmes irántam, mindent megfizetek!« Az úr szíve megesett a szolgán: szabadon bocsátotta őt, sőt még az adósságát is elengedte. A szolga kiment, és találkozott egyik szolgatársával, aki neki száz dénárral tartozott. Elkapta és fojtogatni kezdte: »Add meg, amivel tartozol!« Szolgatársa térdre hullott előtte és kérlelte: »Légy türelmes irántam, mindent megfizetek!« De ő nem engedett, hanem ment és börtönbe vetette, míg meg nem fizeti tartozását. Szolgatársai látták a történeteket. Elmentek és elbeszélték uruknak. Az úr akkor magához hívatta őt, és így szólt hozzá: »Te gonosz szolga! Amikor kérleltél, én minden tartozásodat elengedtem neked. Nem kellett volna neked is megkönyörölnöd szolgatársadon, mint ahogy én megkönyörültem rajtad?« És az úr nagy haraggal átadta őt az öröknek, míg meg nem fizet mindent, amivel tartozik.

Az én mennyei Atyám is így tesz veletek, ha tiszta szívből meg nem bocsát mindegyiktek a testvérének.”Mt 18,21-35

ISTENI ENERGIA

A szentáldozásban észrevesszük, hogy a Te szereteted min-

denki iránt egyéni. Te mindenkinek egészen odaajándékozod magad. Így a Te példád kijózanít abból az illúzióból, amelybe könnyen beleeshetünk, ha azt hisszük, hogy nagy művek szervezésével szolgálatot teszünk Neked, s közben elhanyagolunk Téged azokban, akikkel minden percben találkozunk, mintha nem lenne közük hozzád. Uram, a mindennapi szentáldozás ne csak arra segítsen bennünket, hogy jók legyünk, hanem alakuljon át isteni energiává, hogy a világot mozgósíthassuk a Te szolgálatodra. Jézus nem maradt itt a földön, hogy az Oltáriszentségben maradhasson velünk a föld minden pontján. Isten volt: isteni mag, mely megsokszorozódva gyümölcsöt hozott. Nekünk is így kell meghalnunk, hogy megsokszorozódjunk.

3. hét szerda márc. 27.

EVANGÉLIUM Szent Máté könyvéből

Isten törvényei örök érvényűek és változatlanok.

A hegyi beszédben Jézus ezt mondta tanítványainak: „Ne gondoljátok, hogy azért jöttem, hogy megszüntessem a törvényt vagy a prófétákat. Nem megszüntetni jöttem, hanem tökéletessé tenni. Bizony mondom nektek, amíg az ég és föld el nem múlik, nem vész el a törvényből sem egy i betű, sem egy vessző, hanem minden érvényben marad. Aki tehát csak egyet is eltöröl akár a legkisebb parancsok közül is, és úgy tanítja az embereket, azt nagyon kicsinek fogják hívni a mennyek országában. És mindaz, aki megtartja és tanítja őket, igen nagy lesz a mennyek országában.” Mt 5,17-19

ÉS AZ EMBER?

Ha repülőgépen elrepülsz Róma felett, és részletesen szemügyre veszed csodálatos épületeit, szíved repes az örömtől és a büszkeségtől, hogy a föld fia, sőt az Örök Városnak polgára vagy. De olykor különös érzés vesz rajtad erőt, ha ezeket a hí-

res emlékműveket fentről olyan kicsinyeknek látod. Csak nehezen fedezed föl a Szent Péter bazilikát, a Kolosszeumot, a Trinita dei Montit, az Ara Coelit ... és az ember? Nem is látod Legfeljebb hangyaként beleképzelheted a mikroszkopikusan piciny kis autókba, amelyek az utcákon mozognak. Még jobban megrendülsz, ha a hallatlan világűrtervekre, a holdutazásra, a jövő asztronautáira gondolsz. És az ember? Aléltság érzése fog el. Mi vagy te? És kik ezek a te nyomorúságos testvéreid, akik az idő egy pillanatában élnek, a tér egy parányi kis darabjába zárva. De ilyenkor, ha keresztény vagy, egy gondolat jön segítségedre. Istenien emberi gondolat, csupa gyöngédség és vigasztalás: egyensúlyba hozza életedet és kiment a zavarból. Az emberré lett Végtelen édes képe ez: Jézus, aki akkora, mint te, egy olyan város utcáin jár-ke, mint a tied, és aki talán fiatalabb korban halt meg, mint te. És benne, és csakis Őáltala a mérhetetlen mindenség királyának érzed magad, mely körülvesz téged, és te uralkodsz rajta a legmagasabb csúcsról, a szellem csúcsáról.

3. hét csütörtök márc. 28.

EVANGÉLIUM Szent Lukács könyvéből

Jézus szava nekünk is szól: „Aki nincs velem, ellenem van!”

Egy alkalommal Jézus egy néma emberből űzött ki ördögöt. Amint az ördög kiment, a néma megszólalt. A nép elcsodálkozott rajta. Egyesek azonban azt mondták: „Belzebubnak, az ördögök fejedelmének segítségével űzi ki az ördögöket.” Mások próbára akarták tenni, és égi jelet követeltek tőle. Jézus belelátott gondolataikba, és így szólt hozzájuk: „Minden önmagában meghasonlott ország elpusztul, és ház házra omlik. Ha a sátán önmagában meghasonlott, hogyan állhat fönn az országa? Ti ugyanis azt mondjátok, hogy Belzebub segítségével űzöm ki az ördögöket. Ám, ha én Belzebub segítségével űzöm ki a gonosz lelkeket, a ti fiaitok kinek a segítségével űzik ki? Ezért ők lesz-

nek a bíraitok. Ha viszont én Isten ujjával (vagyis Isten erejével) űzöm ki az ördögöt, akkor bizonyára elérkezett hozzátok az Isten országa. Az erős ember fegyveresen őrzi házáát. De birtoka csak addig van biztonságban, amíg el nem jön az, aki erősebb nála. Ez legyőzi, elveszi fegyverzetét, amelyben bízott, és szétszítja a zsákmányt. Aki nincs velem, az ellenem van; aki nem gyűjt velem, az szétszór. Lk 11,14-23

KIHALLGATÁS A MINDENHATÓNÁL

A napnak legfontosabb, összehasonlíthatatlanul fontos pillanata az, amikor Te a szívünkbe térsz. Kihallgatás ez a Mindenhatónál. Mikor ott eléd tárjuk ezer szükségünket és minden ember gondját, mikor köszönetet mondunk természetfölötti és természetes adományaidért, mikor imádunk téged és arra kérünk, üdvözöld nevünkben Édesanyádat, akkor érezzük, hogy elérkeztünk a nap legkimagaslóbb pontjára. Megértjük, hogy oly gyakran nem fogtuk fel, ki előtt állunk, és mi mindent tehetünk volna édeskettesben Istennel, lelkünk legbenső szobácskájában. Jézus, ha Te a szívünkbe térsz, ez volna az a pillanat, amikor annyi mindent kérhetnénk Tőled. De éppen azért, mert személyesen Te magad jössz a szívünkbe, ez az a pillanat, amikor többé nincs mit kérnünk.

3. hét péntek márc. 29.

EVANGÉLIUM Szent Márk könyvéből

Isten az egyetlen Úr: szeressük őt mindennél jobban!

Abban az időben egy írástudó megkérdezte Jézustól: „Melyik az első a parancsok közül?”

Jézus így válaszolt: „Ez az első: »Halld, Izrael! Az Úr a mi Istenünk, az egyetlen Úr. Szeresd Uradat, Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből, teljes elmédből és minden erődből!» A második hasonló ehhez: »Szeresd felebarátodat, mint önmaga-

dat!« Ezeknél nincs nagyobb parancsolat.”

Az írástudó erre azt válaszolta: „Valóban, jól mondtad, Mester, hogy ő az Egyetlen, és hogy rajta kívül nincs más. És azt is, hogy őt teljes szívünkben teljes elménkben és teljes erőnkben szeretni, embertársunkat pedig úgy szeretni, mint saját magunkat, többet ér minden égő- vagy véres áldozatnál.” Jézus az okos felelet hallatára megdicsérte: „Nem jársz messze Isten országától.” Ezután már több kérdést nem mertek neki föltenni. Mk 12,28b-34

A MISE

Krisztus keresztre feszítésénél nem állhatunk úgy ott, mintha csak nézők vagy kíváncsi kérdezősködők lennénk. Úgy kell ott lennünk, mint egy-egy "másik Mária": megosztva Vele a kelyhet az emberiség javára. Úgy kell ott lennünk a misén, hogy szívünkben mindannyiszor keresztre feszítsük magunkat, hogy újra meg újra, mindennap odaadjuk magunkat a szenvedésre. Ez legyen a mi személyes hozzájárulásunk ahhoz, hogy "kereszténynek" mondhassuk magunkat.

3. hét szombat márc. 30.

EVANGÉLIUM Szent Lukács könyvéből

Aki magát megalázza, azt dicsőségre emelik.

Abban az időben az elbizakodottaknak, akik magukat igaznak tartották, másokat pedig megvetettek, Jézus ezt a példabeszédet mondta: „Két ember fölment a templomba imádkozni, az egyik farizeus volt, a másik vámos. A farizeus megállt, és így imádkozott magában: »Istenem, hálát adok neked, hogy nem vagyok olyan, mint a többi ember, rabló, igazságtalan, házasságtörő, mint ez a vámos is. Kétszer böjtölök hetenként, és tizedet adok mindenből, amim van.« A vámos pedig távolabb állt meg, és a szemét sem merte az égre emelni, hanem a mel-

*lét verve így szólt: »Istenem, légy irgalmas nekem, bűnösnek!
«Mondom nektek, hogy ez megigazultan ment haza, amaz vi-
szont nem. Mert mindazt, aki magát felmagasztalja, megaláz-
zák, aki pedig megalázza magát, azt felmagasztalják.» Lk 18,9-14*

ÉRTEM

Szent Pál azt mondja Jézusról: "Értem adta életét" (Róm 5, 8). Mindegyikünk elmondhatja az Apostol szavát: értem. Ha Te, Jézusom, meghaltál értem - értem! -, hogy is kételkedhetnék irgalmadban? Ha pedig hihetek benne - olyan hittel, amely arra tanít, hogy Isten halt meg értem -, hogyne tennék kockára min- dent ennek a szeretetnek viszonzásául? Értem. - Ez a szó még a legmagányosabb ember elhagyatottságát is feloldja; megiste- nít minden szegényt, akit az egész világ megvet, csordultig tölt minden szívet és kiárad belőle arra, aki még nem ismeri, vagy már elfelejtette a jó hírt". Értem. - Értem volt minden kínod, Jé- zusom? Értem az a felkiáltás? Bizonyos, hogy Te nem engedsz elveszni sem engem, sem azt a sok szegény embert, hanem mindent megteszel értünk. Ha nem másért, hát azért, mert túl- ságosan nagy árat fizettél értünk. Te engem a menny számára teremtetél meg úgy, ahogy anyám a földi életet adta. Te min- dig egyes-egyedül reám gondolsz, és éppígy minden más em- berre. Te jobban bátorítasz keresztény életemben, mintha az egész világmindenség állna mögöttem és ösztönözne. Értem. - Igen, értem. Add hát, Uram, hogy én is ezt mondjam Neked, legalább hátralevő éveimben: Érted.

Nagyböjt 4. hét

4. hét vasárnap márc. 31.

EVANGÉLIUM Szent Lukács könyvéből

A mennyei Atya megbocsát tékozló fiának, ha őszintén megbánja bűneit.

Azokban a napokban vámosok és bűnösök jöttek Jézushoz, hogy hallgassák őt. A farizeusok és az írástudók méltatlankodtak miatta. „Ez szóba áll bűnösökkel, sőt eszik is velük” – mondták. Jézus erre a következő példabeszédet mondta nekik:

„Egy embernek két fia volt. A fiatalabbik egyszer így szólt apjához: Atyám, add ki nekem az örökség rám eső részét. Erre ő szétosztotta köztük vagyonát. Nem sokkal ezután a fiatalabbik összeszedte mindenét, és elment egy távoli országba. Ott léha életet élt, és eltékozolta vagyonát. Amikor mindenét elpazarolta, az országban nagy éhínség támadt, s ő maga is nélkülözni kezdett. Erre elment és elszegődött egy ottani gazdához. Az kiküldte a tanyájára, hogy őrizze a sertéseket. Szívesen megtöltötte volna gyomrát a sertések eledelével, de még abból sem adtak neki. Ekkor magába szállt: Atyám házában hány napszámos bővelkedik kenyérben – mondta –, én meg itt éhen halok. Felkelek, atyámhoz megyek, és azt mondom neki: Atyám, vétkeztem az ég ellen és teellened. Arra már nem vagyok méltó, hogy fiadnak nevezz, csak béreseid közé fogadj be.

Azonnal útra is kelt, és visszatért atyjához. Atyja már messziről meglátta, és megesett rajta a szíve. Eléje sietett, nyakába borult, és megcsókolta. Ekkor a fiú megszólalt: Atyám vétkeztem az ég ellen és teellened. Arra már nem vagyok méltó, hogy fiadnak nevezz. Az atya odaszólt a szolgáknak: »Hozzátok hamar a legdrágább ruhát, és adjátok rá. Húzzatok gyűrűt az ujjára és sarut a lábára. Vezessétek elő a hizlalt borjút, és vágjátok

le. Együnk és vigadjunk, hisz fiam halott volt és életre kelt, elveszett és megkerült.» Erre vigadozni kezdtek.

Az idősebbik fiú kint volt a mezőn. Amikor hazatérőben közeledett a házhoz, meghallotta a zeneszót és a táncot. Szólt az egyik szolgának, és megkérdezte, mi történt. Megjött az öcséd, és atyád levágatta a hizlalt borjút, mivel épségben visszakarta őt – felelte a szolga. Erre az idősebbik fiú megharagudott, és nem akart bemenni. Ezért atyja kijött és kérlelni kezdte. De ő szemére vetette atyjának: Látod, én annyi éve szolgállok neked, és egyszer sem szegtem meg parancsodat. És te nekem még egy gödölyét sem adtál soha, hogy mulathassak egyet a barátaimmal. Most pedig, hogy ez a te fiad, aki vagyondat rossz nőkre pazarolta, megjött, hizlalt borjút vágattál le neki.

Ő erre azt mondta: Fiam, te mindig itt vagy velem, és minde nem a tied. De most úgy illett, hogy vigadjunk és örüljünk, mert ez a te öcséd meghalt és most életre kelt, elveszett és újra megkerült.”

AZ ÉLETRE VEZETŐ KAPU

Isten emberré lett, és így halandóvá. Erre a földre született, azért, hogy meghaljon. Az élet értelme ez: úgy élni, mint a búzaszem, amelynek a rendeltetése: meghalni, elrothadni, hogy kikeljen az igazi, örök életre. Jó, ha ilyen magatartással járjuk a világot, ahol minden nappal idősebbek leszünk, és végül elérkezünk a halálhoz, amely az élet kezdete. A bennünket érő betegségekben lépcsőfokokat kell látnunk: Isten szeretete készíti ezeket nekünk, hogy feljussunk a csúcsra. Ezek a megpróbáltatások előkészítenek a nagy "próbára". Kis áldozati ostyák vagyunk ilyenkor, még nem a beteljesült felemésztődés állapotában, de útban a végső "Beteljesedett" felé, amely mindannyiunkra vár. Így halandók vagyunk a legnagyobb Halandóval, azért, hogy vele is támadjunk fel, és megkezdjük azt az életet, amelynek soha sem lesz vége. Uram, akaratod teljesítése legyen a tömjén, amelyet "életmisénkben" felajánlunk Neked.

Uram, add, hogy vonakodás nélkül siessünk a hamarosan reánk váró cél felé. Engedd meg, hogy már most mindenünket odaadjuk Neked, nehogy egykor a halál mint tolvaj vegye el tőlünk. Ajánljuk fel Neked legszebb kincsünket úgy, mint az Atya Egyszülöttét, mint Mária a Fiát, mint minden szent az ő művét. Így nem változik majd semmi, amikor hívsz: a halál szinte észrevétlen átmenet lesz, ragyogó egyesülés Veled, halálravált jószágos Isten, aki magadra vetted emberi természetünket, hogy előttünk járj a halálban és az Életben.

4. hét hétfő ápr. 1.

EVANGÉLIUM Szent János könyvéből

A királyi tisztviselő fiának meggyógyítása.

Egy alkalommal Jézus Szamariából Galileába ment. Jóllehet maga mondta, hogy a prófétának nincs becsülete saját hazájában, mégis, midőn Galileába érkezett, az ottaniak szívesen fogadták. Látták ugyanis mindazt, amit Jézus az ünnepek alkalmából Jeruzsálemben cselekedett, mert ők is ott voltak az ünnepeken. Így jutott el Jézus újra a galileai Kánába, ahol a vizet borrá változtatta.

Élt Kafarnaumban egy királyi tisztviselő, akinek a fia megbetegedett. Amikor meghallotta, hogy Jézus Júdeából Galileába érkezett, elment hozzá, és kérte: jöjjön és gyógyítsa meg a fiát. A gyermek már halálán volt.

Jézus ezt mondta: „Hacsak jeleket és csodákat nem láttok, nem hisztek.” A királyi tisztviselő azonban így szólt: „Uram, jöjj, mielőtt meghalna a fiam!” Jézus erre azt felelte: „Menj csak! Fiad él.”

Hitt az ember Jézus szavának, és elment. Még útban volt hazafelé, amikor eléje futottak szolgái, és kijelentették, hogy a fia él. Megkérdezte tőlük: „Melyik órában lett jobban?” Ezt mondták: „Tegnap déltájban hagyta el a ház.” Az apa visszaemléke-

zett, hogy abban az órában mondta neki Jézus: „Fiad él.” Erre hitt ő maga, és vele egész házanépe. Ez volt Jézus második csodája, amelyet Júdeából Galileába jövet művelt (az ünnepek után). Jn 4,43-54

MIELŐTT FELMENT A KÁLVÁRIÁRA

Mielőtt felment a Kálvária-ra, talán a legbensőségesebb órákban, amelyeket apostolaival töltött, az utolsó vacsora alatt, Jézus így szólította meg tanítványait: „Fiacskáim” - sőt, van aki így fordítja: „Kicsinyeim ...”. Értük lett emberré, és most annak küszöbén állt, hogy vérét ontsa üdvösségükért. Jó okkal hívhatta „fiacskáinak” őket. Aztán meghal a kereszten. Három nap múlva megjelenik a síró Magdolnának, és azt mondja: „Menj testvéreimhez és mondd nekik: elmegyek az én Atyámhoz és a ti Atyátokhoz, az én Istenemhez és a ti Istenetekhez.” Az igazi isteni szeretet, a megtestesült szeretet mondatja Jézussal: „Fiacskáim” - és ez nemcsak a jelenlevő tanítványokra vonatkozik, hanem rajtuk keresztül mindenkire, aki követi Őt. De még nagyobb szeretetet tanúsít, amikor így szól Magdolnához: „Menj testvéreimhez!” Atyánknak még csak gondolhatjuk Istent, mert az apában mindig van valami felsőbbség, amely megkülönbözteti fiától. De Isten mint testvérünk, aki velünk imádja az égben az ő Atyját és a mi Atyánkat - ez olyan titok, amelyet csak akkor sejtünk meg, ha belegondolunk, hogy Isten valóban Szeretet. Ez a Szeretet, mint ember, kiérdemelte az atyaság minden jogcímét az emberek iránt, hiszen értük testesült meg, értük élt, értük szenvedte el a halált. Földi életének határán mégis a többiek oldalára szegődik, mindazokéra, akiket egyesített az Atyával, akiket részesített istenségében, s akiket szeretetével hasonlónak tett önmagához. Azt mondják ugyanis, hogy a szeretet hasonlónak tesz. Jézusban egyedülálló világsággal látjuk ezt. Jellemző továbbá az Üdvözítő Jézusra, hogy a testvériségnek ezeket a szavait egy asszonyhoz, egy megtért bűnöshöz intézte. Éppen őt használja fel arra, hogy hírt küldjön

az apostoloknak, születő Egyháza oszlopainak. Jézus megtestesülésének és szenvedésének az volt a célja, hogy megmentse, ami elveszett. Mindig erre törekszik, nem hazudtolja meg magát soha. Az Egyházat is ennek a missziónak folytatására alapította. Ezért legrendkívülibb üzenetét, a legmagasztosabb csodát Mária Magdolna által közli választottaival. Halála minde nek fölött érte volt, a bűnösökért. Jézus szeretete és vére megtisztította őket, sőt méltóvá tette arra, hogy hirdessék a nagy üzenetet azoknak, akik hivatásukból kifolyólag továbbadják azt a világnak. Mi ez az üzenet? Hogy Jézus feltámadt, s általa és vele új életre támadnak mindazok, akik őt szeretik.

4. hét kedd ápr. 2.

EVANGÉLIUM Szent János könyvéből

A harmincnyolc éve beteg ember meggyógyítása.

A húsvéti ünnepekre Jézus fölment Jeruzsálembe. Volt Jeruzsálemben az úgynevezett Juh-kapu mellett egy fürdő, amelyet héberül Beteszdának neveztek. Őt oszlopcsarnoka volt, ahol nagyon sok beteg feküdt: vakok, sánták és bénák.

Volt ott egy harmincnyolc éve beteg ember is. Jézus látta, ahogy ott feküdt, és megtudta, hogy már régóta beteg. Megszólította: „Akarsz-e meggyógyulni?” A beteg azt felelte: „Uram! Nincs emberem, aki levinne a fürdőbe, amikor mozgásba jön a víz. Mire én odaérek, már más lép be előttem.” Jézus erre azt mondta neki: „Kelj föl, vedd ágyadat, és járj!” Az ember azonnal meggyógyult. Fölvette ágyát, és járni kezdett. Aznap éppen szombat volt. A zsidók ezért rászóltak a meggyógyított emberre: „Szombat van; nem szabad az ágyadat vinned.” Ő azonban így válaszolt nekik: „Aki meggyógyított, azt mondta nekem: Vedd ágyadat, és járj!”

Megkérdezték tőle: „Kicsoda az az ember, aki azt mondta neked, hogy vedd ágyadat, és járj?” A meggyógyult ember azon-

ban nem tudta, hogy ki volt az. Jézus ugyanis továbbment, amikor tömeg verődött össze a helyszínen. Később Jézus a templomban találkozott a meggyógyított emberrel, és ezt mondta neki: „Látod, most meggyógyultál. Többé ne vétkezzél, hogy valami nagyobb bajod ne essék!” Az ember elment, és elmondta a zsidóknak, hogy Jézus volt az, aki meggyógyította őt. A zsidók üldözték Jézust, mert mindezt szombaton cselekedte. Jn 5,1-16

ÚTON VAGYUNK

Uram, néha mintha pusztaság venne körül; de Jövünk! Úton vagyunk. Nem tudjuk, hosszú-e még az élet, vagy rövid. De semmiképpen sem akarunk úgy élni, mint akik azt gondolják, örökre itt maradnak. Mindennap megteszünk egy darabot, hogy aztán megpihenjünk, és másnap újrakezdjük. Mindig közelebb vagyunk Hozzád, akkor is, ha nem ismerjük az órát... Uram, Te mindent megígérsz annak, aki hittel kér: add, hogy csak azon a napon érkezzünk meg, amelyen terved beteljesedett bennünk. Ugyanígy tégy mindenkivel, akit szeretünk, és minden emberrel. Hadd egyesüljünk hamarosan Veled és Édesanyáddal, aki a mi Édesanyánk is, amikor elérkezünk életünk végállomásához.

4. hét szerda ápr. 3.

EVANGÉLIUM Szent János könyvéből

Úgy kell tisztelnünk a Fiút, ahogyan a mennyei Atyát tiszteljük.

Egy alkalommal Jézus ezt mondta a zsidóknak: „Az én Atyám szüntelenül munkálkodik, ugyanúgy munkálkodom én is.”E szavak hallatára a zsidók még inkább az életére törtek, mert nemcsak a szombati nyugalmat szegte meg, hanem Istent Atyjának mondta, és így egyenlővé tette magát Istennel. Jézus azonban tovább hirdette: „Bizony, bizony, mondom nektek: a Fiú semmit sem tehet önmagától. Csak azt teheti, amit az Atyánál lát. Amit

ugyanis az Atya cselekszik, azt cselekszi a Fiú is. Az Atya szereti a Fiút, és mindent megmutat neki, amit cselekszik. Sőt még nagyobb dolgokat is mutat majd neki, hogy csodálkozzatok rajta. Amint ugyanis az Atya halottakat támaszt föl és kelt életre, úgy a Fiú is életre kelti azokat, akiket akar. Az Atya nem ítél meg senkit sem, hanem az ítéletet egészen a Fiúra bízta, hogy mindenki úgy tisztelje a Fiút, ahogyan az Atyát tiszteli. Aki a Fiút nem tiszteli, az nem tiszteli az Atyát sem, aki a Fiút küldte. Bizony, bizony, mondom nektek: aki hallgat az én tanításomra, és hisz abban, aki engem küldött, annak örök élete van, és nem sújtja őt az ítélet, mert már átment a halálból az életre. Bizony, bizony, mondom nektek: eljön az óra – sőt már itt is van –, amikor a halottak meghallják az Isten Fiának szavát. Meghallják, és életre támadnak. Amint ugyanis az Atyának élete van önmagában, a Fiúnak is megadta, hogy élete legyen önmagában. A Fiúnak hatalmat adott arra is, hogy ítéletet tartson, mert ő az Emberfia. Ne csodálkozzatok ezen! Eljön az óra, amikor a halottak meghallják az Isten Fiának szavát, és előjönnek sírjukból. Akik jót cselekedtek, feltámadnak az életre; akik rosszat tettek, feltámadnak a kárhozatra. Én önmagamtól semmit sem tehetek. Amint (Atyámtól) hallom, úgy ítélek; és az én ítéletem igazságos, mert nem a magam akaratát keresem, hanem annak akaratát, aki küldött engem.” Jn 5,17-30

HOL VAN HÁT AZ UNALOM?

Unod, hogy reggel fölkelsz és iskolába mész, mindig ugyanazokon az utcákon, és hallgatod az unalmas órákat? Unod, hogy a hét gyászosan és sötéten kezdődik a homályos hivatali helyiségben, ahol folyvást ugyanazt a gépies munkát végzed, csak azért - hisz más értelme nincs -, hogy megkeresd vele a létminimumot? Unod, hogy minden reggel újból kimész a piacra, és mindig ugyanazokat a gyümölcs- és zöldség- féléket szeded a kosaradba, s egyetlen örömed az, ha olcsón szép áruhoz juthatsz? Unod, hogy gazdagságodban nem tudod mivel agyon-

ütni az időt, és az irigység emészti a szívedet, ha csinosabb barátnőid több rokonszenvet ébresztenek, te pedig minden erőlködéssel sem vagy képes érdekesebbé tenni életedet? Sokan unatkoznak. Az unalom az ember második kenyeré. És mindaddig nem lehet másként, amíg megmakacsoljuk magunkat, és nem akarunk látni; amíg kiszorítjuk életünk szegélyére azt, aki fényt gyűjthetna nekünk: a Világosságot. Akarva, nem akarva egy napon majd választanunk kell. Választanunk Isten és a mammon között. A „mammon” gazdagságot jelent; nem mindig pénzt és nem okvetlenül sok pénzt. Ha Isten lenne a lámpásunk földi napjaink éjszakáján, akkor nem ismernénk ezt a szót: „unalom”. Nem! Ő hajnalpírral tudja megfesteni minden szegény asszony minden nyomorúságos reggelét. Részt vesz azoknak az életében, akik szeretik. Ezernyi alkalmat teremt számukra, amelyek a monoton földi életet belekapcsolják az isteni tervbe. És te látsz. Látsz, mert a Világosság világít. Fellelsz a hívására, hűségesen hajlasz szavára - előbb egy kicsit, azután egyre jobban. Különös körülmények fonódnak össze jelentőségteljesen; megérted őket és követed szíved Istenét, tövises vagy rózsás ösvényeken. De már nem aggódsz mert tudod: Isten ösvényei azok. Nem sejtett célok nyílnak meg előtted, s életed szövetét az ég hímezi tele. A rakéták és műholdak keringése a föld körül, a villámsebességű hírközlés lassú a megváltáshoz képest; és te annak a művén dolgozol. Folytasd a magad órájában Krisztus óráját, amely a századokba íródott, szabadítsd meg a világot ma is a szomorúságtól, s töltsd meg szeretettel. Próbáld meg. Azt fogod kérdezni magadtól: „Hol van hát az unalom?”

4. hét csütörtök ápr. 4.

EVANGÉLIUM Szent János könyvéből
Mózes lesz a vádlójuk azoknak, akik nem hisznek Krisztusban.
Egy alkalommal Jézus ezeket mondta a zsidóknak:

„Ha én tanúskodom önmagamról, a saját tanúskodásom keveset ér. Más tanúskodik rólam, (az Atya), és én tudom, hogy igaz az ő tanúsága, amelyet rólam tesz.

Ti (Keresztelő) Jánoshoz fordultatok, és ő tanúságot tett az igazságról. Nekem azonban nincs szükségem emberi tanúságra. Ezeket azért mondom, hogy üdvözüljete. Égő és világító fény volt János, de ti csak ideig-óráig akartatok az ő fényében gyönyörködni.

Mellettem nagyobb bizonyítékok szólnak, mint János tanúskodása: az én tetteim, amelyeket az Atya akaratából cselekedtem. Azok bizonyítják, hogy az Atya küldött engem.

Tehát maga az Atya, aki küldött engem, ő tett tanúságot melletttem. Ti viszont sem szavát nem hallottátok, sem arcát nem láttátok. De még igéje sem marad bennetek, mert nem hisztek abban, akit ő küldött.

Vizsgáljátok meg az írásokat, hiszen azt tartjátok, hogy általuk nyertek örök életet! Éppen az írások tanúskodnak melletttem. Ti mégsem akartok hozzám jönni, hogy elnyerjétek az (örök) életet.

Emberektől nem fogadok el dicsőítést. Ismerlek titeket. Tudom, hogy nincs meg bennetek az Isten szeretete. Én Atyám nevében jöttem, de nem fogadtatok el. Majd ha más valaki a saját nevében jön, azt elfogadjátok. Hogyan hihetnétek ti, akik egymást dicsőítitek, de nem keressétek azt a dicsőséget, amely Istentől származik?

Ne gondoljátok, hogy én leszek a ti vádlótok az Atyánál. A ti vádlótok Mózes lesz, akiben pedig reménykedtek. Ha hinnétek Mózesnek, nekem is hinnétek, hiszen ő rólam írt. Ha azonban az ő írásainak nem hisztek, hogyan hinnétek az én tanításomnak?” Jn 5,31-47

TÁGÍTSUK KI SZÍVÜNKET

Ki kell tágítani szívünket Jézus Szívének méreteire. Mekkora munka! De ez az egyetlen, ami szükséges. Ha ezt tettük, mindent megtettünk. Mindenkit, aki közelünkbe kerül, úgy kell sze-

retnünk, ahogy Isten szereti. És mivel az időben élünk, egyszerre egy felebarátunkat szeressük, és ne maradjon a szívünkben nosztalgia a másik testvér iránt, akivel az imént találkoztunk. Így maga Jézus az, akit szeretünk mindenkiben. De ha nosztalgia van bennünk, az azt jelenti, hogy az előző testvért magunkért vagy magáért szeretjük, nem Jézusért. És itt a baj. Legfontosabb feladatunk az, hogy megőrizzük magunkban Isten tisztaságát, azaz olyannak őrizzük meg szívünkben a szeretetet, ahogyan Jézus szeret. Tehát ahhoz, hogy tiszták legyünk, nem kell kifosztani a szívet és elnyomni benne a szeretetet. Hanem ki kell tágítani Jézus Szíve szerint, és szeretni mindenkit. És amint a földön található milliárd Szentostyából elég egy, hogy Istennel táplálkozzunk, éppúgy elég egyetlen testvér - az, akit Isten akarata mellénk ad -, hogy közösségbe lépünk az emberiséggel, a misztikus Krisztussal. A testvérral való közösség pedig a második parancsolat, közvetlenül az istenszeretet után következik, és annak kifejeződése.

4. hét péntek ápr. 5.

EVANGÉLIUM Szent János könyvéből

Jézust halálra keresik, de senki sem emel rá kezet, mert még nem jött el az ő órája.

A csodálatos kenyérszaporítást követő viták után Jézus Galileában működött. Júdeában nem akart mutatkozni, mert a zsidók az életére törtek. Közeledett a zsidók Sátoros-ünnepé. Miután rokonai elzarándokoltak az ünnepre, Jézus is fölment utánuk Jeruzsálembe, de nem nyilvánosan, hanem titokban. Amikor a templomban tanítani kezdett, a jeruzsálemiek közül néhányan ezt kérdezték: „Nemde ő az, akit halálra keresnek: íme, nyilvánosan beszél, és nem szólnak neki semmit. Talán bizony már a vezetők is elismerik, hogy ő a Messiás? De róla tudjuk, honnan való, A Messiásról pedig, ha majd eljön, senki sem

tudja, honnan való.”Erre Jézus, aki a templomban tanított, emelt hangon odaszólt: „Ti ismertek engem, és azt is tudjátok, honnan vagyok. Én nem magamtól jöttem. Az Igaz (Isten) küldött engem, akit ti nem ismertek. Én viszont ismerem, mert tőle vagyok, és ő küldött engem.”Erre szerették volna Jézust elfogni, de senki sem emelt rá kezet, mert még nem jött el az ő órája. Jn 7,1-2.10.25-30

MÁSIK KRISZTUS

A kereszténység nem egyszerűen szeretet, amint sokan értelmezik. A kereszténység azt követeli, hogy „másik Krisztus” legyünk. Ha új ígét kellene faragnunk lényegének kifejezésére, ilyenformán mondhatnánk: „megjézusodni”, vagyis: úgy élni, mint Jézus. Ő, a megtestesült szeretet, bizony nem fukarkodott az írástudókkal és farizeusokkal szemben a kemény szavakkal: viperák fajzata, meszelt sírok. Ugyanígy híveit sem kíméli meg kemény megpróbáltatásoktól, ha látja, hogy komoly elhatározással követni akarják. A szeretetet nem szabad összetéveszteni a hamis pietizmussal.

4. hét szombat ápr. 6.

EVANGÉLIUM Szent János könyvéből

Jézust nem akarják elismerni Messiásnak, mert Galileából származik.

Amikor Jézus a jeruzsálemi templomban tanított, szavainak hallatára a nép közül egyesek felkiáltottak: „Ez valóban a Próféta.” Mások meg azt mondták: „Ez a Messiás.” Voltak azonban olyanok, akik megkérdézték: „Hát Galileából jön a Messiás? Az írás szerint nemde Dávid családjából és Dávid városából, Betlehemből kell jönnie a Messiásnak?”

Erre szakadás támadt a nép között. Néhányan el akarták őt fogni, de senki sem mert rá kezet emelni. A szolgák (akiket Jé-

zusért küldtek), nélküle tértek vissza a főpapokhoz és a farizeusokhoz. Azok felelősségre vonták őket: „Miért nem hoztátok őt ide?” A szolgák mentegetőztek: „Ember így még nem beszélt!” Erre a farizeusok rájuk förmedtek: „Csak nem vezetett titeket is félre? Mondjátok: hitt-e benne egy is a főtanács tagjai vagy a farizeusok közül? Csak ez az átkozott népség, amely semmit sem ért a törvényhez.” Ekkor az egyik tanácstag, Nikodémus, aki egy alkalommal éjnek idején fölkereste Jézust, így szólt: „A mi törvényünk nem ítélkezik senki felett anélkül, hogy ki ne hallgatta volna, és meg nem állapította volna, mi (rosszat) cselekedett.”

A többiek azonban neki támadtak: „Talán te is galileai vagy? Kutass csak utána, és rájössz, hogy Galileából nem származik próféta!” Ezután mindegyikük hazatért. Jn 7,40-53

VAN, AKI SZERETETBŐL CSELEKSZIK

Van, aki „szeretetből” cselekszik. Van, aki úgy cselekszik, hogy igyekszik „szeretetté válni”. Aki szeretetből teszi a dolgokat, az jól csinálhatja, de például abban a hitben, hogy nagy szolgálatot tesz egy beteg testvérnek, untathatja őt fecsegésével, tanácsaival, segédkezésével: nem nagyon szerencsés, terhes szeretetével. Szegényke! Magának ugyan érdemet szerez, de más hordja a terhét. Ezért kell "szeretetté válni". A mi sorunk olyan, mint a csillagoké. Ha keringenek, vannak, ha nem keringenek, nincsenek. Mi akkor vagyunk - abban az értelemben, hogy nem a mi életünk, hanem az Isten élete él bennünk -, ha nem szűnünk meg egy pillanatra sem szeretni. A szeretet belemerít bennünket Istenbe, és Isten a Szeretet. De a Szeretet, ami Isten: fény. És a félynél látszik, hogy Isten Szíve szerint közeledünk-e a testvérhez és így szolgáljuk-e őt. Úgy, ahogyan a testvér kívánná, amilyennek ő álmodná, mintha nem mi lennénk mellette, hanem Jézus.

Nagyböjt 5. hét

5. hét vasárnap ápr. 7.

EVANGÉLIUM Szent János könyvéből

Az vesse rá az első követ, aki büntelen közületek!

Abban az időben Jézus kiment az Olajfák-hegyére. Kora reggel újra megjelent a templomban. A nép köréje sereglett, ő pedig leült, és tanította őket.

Az írástudók és a farizeusok egy házasságtörésen ért asszonyt vittek eléje. Odaállították középre, és így szóltak hozzá: „Mester, ezt az asszonyt házasságtörésen érték. Mózes azt parancsolta a törvényben, hogy az ilyet meg kell kövezni. Hát te mit mondasz?” Ezt azért kérdezték, hogy próbára tegyék, és vádolhassák.

Jézus lehajolt, és az ujjával írni kezdett a földön. Ők azonban tovább faggatták. Erre fölegyenesedett, és azt mondta nekik: „Az vesse rá az első követ, aki közületek bűn nélkül van!” Aztán újra lehajolt, s tovább írt a földön. Azok meg ennek hallatára egymás után eloldalogtak, kezdve a véneken, s csak Jézus maradt ott a középen álló asszonnyal.

Jézus fölegyenesedett és megszólította: „Asszony, hol vannak, akik vádoltak téged? Senki sem ítélte el?” „Senki, Uram” – felelte az asszony.

Erre Jézus azt mondta neki: „Én sem ítélek el. Menj, de többé ne vétkezzél!”

MINT A GYÉMÁNTOT

Sohasem szabad elfelejtenem, hogy a Valóság bennem van. Nekem tehát elsősorban a lelkem mélyéből forrásozó élő vizet kell adnom testvéreimnek: Isten csendes szavát, mely számunkra világosság és buzdítás. El kell hallgattatni magunkban

mindent, hogy meghalljuk bensőnkben az Ő hangját. Úgy kell kiszűrni ezt a hangot, ahogy egy gyémántot vesznek ki a sárból: megtisztítani, közszemlére kitenni, és alkalmas időben odaajándékozni. Mert az Ő szava szeretet, a szeretetet pedig ajándékozni kell. Olyan, mint a tűz, amely ég, ha szalmára és más gyúlékony anyagra talál, máskülönben kialszik. Szedjük szaporán a lábunkat, mert a világosság csak abban a lélekben gyúl ki, amelyben a szeretet mozgásban van, eleven.

5. hét hétfő ápr. 8.

EVANGÉLIUM Szent János könyvéből

Jézus a világ világossága.

Egy alkalommal Jézus így beszélt a templomban egybegyűlt zsidókhoz:

„Én vagyok a világ világossága. Aki engem követ, nem jár sötétségben, hanem övé lesz az élet világossága. A farizeusok erre azt mondták: „Te önmagadról tanúskodsz. Tanúbizonyosságod nem érvényes.” Jézus így válaszolt: „Igaz, hogy én önmagamról tanúskodom, mégis érvényes a tanúságtételem, mert tudom, honnét jöttem és hová megyek. Ti ellenben nem tudjátok, honnét jöttem és hová megyek. Ti a test szerint ítélték. Én nem mondok senkiről ítéletet, de ha kijelentek valamit, igaz az én állításom, mert nem vagyok egyedül, hanem én és az Atya, aki küldött engem. Márpedig a ti törvényetek azt írja, hogy két személy együttes bizonyágtétele hitelt érdemel. Bizonyágot tesztek tehát magamról én, és bizonyágot tesz rólam, aki engem küldött: az Atya.”

Erre megkérdezték tőle: „Hol a te Atyád?” Jézus azt felelte: „Sem engem nem ismertek, sem Atyámat. Ha ismernétek engem, Atyámat is ismernétek,”

Ezeket mondta Jézus a templomkincstár mellett, amikor tanított a templomban. De senki sem fogta el, mert még nem jött el az ő órája. Jn 8,12-20

A SZERETETBEN MAGA A SZERETET AZ ÉRTÉKES

A szeretetben maga a szeretet az értékes. Így van ez ezen a földön. A szeretet - a természetfölötti szeretetről beszélek, amely nem zárja ki a természeteset - nagyon egyszerű és egyben nagyon összetett dolog. Megköveteli a te közreműködésedet, és várja a másikat is. Ha megpróbálsz szeretetből élni, rá fogsz jönni, hogy e földön azt kell megtenned, ami rajtad áll. A másikról nem tudod, megteszi-e valaha. És nem is okvetlenül szükséges, hogy megtegye. Talán időnként csalódní fogsz, de sohasem veszíted el bátorságodat, ha meggyőződ magad arról, hogy a szeretetben maga a szeretet az értékes. Jézust kell szeretni a testvérben, Jézust, aki mindig viszonzozza ezt neked, bár talán más úton. Így Ő megedzi lelkedet a világ viszontagságaival szemben, és meglágyítja szeretetben mindazok felé, akik körülvesznek. Föltéve, hogy szem előtt tartod: a szeretetben maga a szeretet az értékes.

5. hét kedd ápr. 9.

EVANGÉLIUM Szent János könyvéből

Krisztus igazi mivoltát megdicsőülése igazolja majd.

A Sátoros-ünnep alkalmával Jézus így beszélt a farizeusokhoz: „Én elmegyek, és ti hiába kerestek, mert meghaltok bűneitekben. Ahová én megyek, oda ti nem jöhettek.”

A zsidók erre tanakodni kezdtek: „Csak nem akarja megölni magát, hogy ezt mondja: »Ahová én megyek, oda ti nem jöhettek?«”

Jézus így folytatta: „Ti innen alulról vagytok, én felülről vagyok. Ti ebből a világból vagytok, én nem ebből a világból vagyok. Azért mondtam nektek, hogy meghaltok bűneitekben, mert nem hiszitek el rólam, hogy ki vagyok: ezért kell meghalnotok bűneitekben.”

Erre megkérdezték: „De hát ki vagy te?” Jézus azt válaszolta:

*„Kezdetől fogva az vagyok, amit mondok is nektek. Sokat kel-
lene még beszélnem rólatok, és ítéletet mondanom felettetek,
mert aki engem küldött, igazmondó; én pedig azt hirdetem a
világnak, amit tőle hallottam.” De azok nem értették meg, hogy
az Atyáról beszél nekik. Végül Jézus azt mondta nekik: „Ha
majd felemelitek (a kereszten) az Emberfiát, akkor megtudjá-
tok, hogy én vagyok, és hogy semmit nem teszek önmagamtól,
hanem azt hirdetem, amit Atyámtól tanultam. Aki küldött en-
gem, az velem van, és nem hagy magamra, mert én mindig azt
cselekszem, amiben ő tetszését találja.”E szavak után sokan
hittek Jézusban. Jn 8,21-30*

MINT ÖNMAGADAT

Ha belemélyedsz az Evangéliumba - és ez szép kaland -, ész-
revétlenül azon veszed észre magad, hogy fenn vagy a csúcson.
Tehát már a magasban, már Istennél. De ha jobban körülnézel,
meglátod: nem hegyre, hanem hegyláncra jutottál, s életed
vándorlás a hegygerinceken át a célíg. Istennek minden egyes
szava a legkisebb és egyúttal a legnagyobb, amit kér tőled. Ha
tehát azt olvasod: „Szeresd felebarátodat, mint önmagadat” -
ez számodra a felebaráti szeretet parancsának a maximuma. A
felebarát a te másod: így kell szeretned. Ha sír, vele fogsz sír-
ni, és vele együtt nevensz, ha nevet. Ha tudatlan, te is tudatlan-
ná leszel vele együtt, és ha elvesztette apját, fájdalmában egy-
gyé válsz vele. Krisztus testének két tagja vagytok, te meg ő.
Hogy az egyik vagy a másik tag szenved, számodra mindegy.
Mert mindkettőtök Atyja: Isten. És neked csak ez a fontos.
Igyekezz nem kitérni a szeretet elől. Minden egyes ember fe-
lebarátod, akivel találkozol: akár szegény, akár gazdag, akár
szép, akár csúnya, akár tudós, akár tudatlan, szent vagy bűnös,
hazádfia vagy idegen, pap vagy világi - bárki. Igyekezz azt sze-
retni, aki az életnek ebben a pillanatában utadba kerül. Akkor
lelkedben eddig fel nem ismert új csírák fognak ébredezni. Ezek
majd tartalmat adnak életednek, és ezernyi miétedre feleletet.

5. hét szerda ápr. 10.

EVANGÉLIUM Szent János könyvéből

„Akkor lesztek valóban szabadok, ha az Isten Fia szabaddá tesz benneteket.”

Egy alkalommal Jézus a benne hívő zsidókhoz fordult, és ezt mondta nekik: „Ha megmaradtok tanításomban, akkor lesztek igazán tanítványaim: megismeritek az igazságot, és az igazság majd szabaddá tesz benneteket.” Ők erre tiltakoztak: „Ábrahám leszármazottjai vagyunk, és soha senkinek sem szolgáltunk. Hogy mondhatod tehát azt, hogy: »Szabadok lesztek?«”

Jézus így felelt: „Bizony, bizony, mondom nektek: mindaz, aki bűnt cselekszik, szolgálja a bűnnek. A szolga nem marad mindig ura házában, de a fiú ottmarad mindvégig. Ha viszont (Isten) Fia szabaddá tesz titeket, akkor valóban szabadok lesztek. Tudom, hogy Ábrahám utódai vagytok, mégis az életemre törtök, mert tanításom nem fog rajtatok. Én azt hirdetem nektek, amit Atyámnál láttam; ti ellenben azt teszitek, amit a ti atyátoktól hallottatok.”

Erre közbevágta a zsidók: „A mi atyánk Ábrahám!” Jézus így folytatta: „Ha Ábrahám gyermekei vagytok, tegyétek is azt, amit Ábrahám tett! De ti az életemre törtök, bár azt az igazságot hirdetem, amit Istentől hallottam. Ábrahám ilyet nem tett. Ti azt teszitek, amit atyáitok tettek!” Ők azonban tovább erősködtek: „Mi nem vagyunk törvénytelen gyermekek, csak egy atyánk van: az Isten.”

Jézus azonban megállapította: „Ha Isten volna atyátok, szretnétek engem, mert én Istentől vagyok, és tőle jöttem. Nem a magam nevében jöttem, hanem az Isten küldött engem.” Jn 8,31-42

TETTBEN ÉS IGAZSÁGBAN

Hogy is lehet az, hogy Isten néha látszólag jelentéktelen, rejtett és kevésbé fontos cselekedeteket rendkívüli jelekkel pecsél-

tel meg? Például egy karóból, amelyet Casciai Rita nővér éveken át engedelmességből locsolgatott, szőlőtő sarjadt. Viszont a világban nagyra értékelt emberek és közösségek nagy vállalkozásait - mint például egy választási hadjáratot, egy művészeti kiállítást, egy zajos választást, egy történelmi emlékünnepet - látszólag még tekintetre sem méltatja. Miért? Mert a szent a hősiességig teljesítette Isten akaratát. Ha az emberek és a társadalom azért tennék azt, amit tesznek, hogy Isten akaratát teljesítsék vele, ha Őt imádnák mindenekfölött, túl minden látszaton és okoskodáson: a történelem csupa isteni beavatkozás lenne, és a föld az áldástól virágba borulna.

5. hét csütörtök ápr. 11.

EVANGÉLIUM Szent János könyvéből

Aki Jézus tanítását megtartja, nem hal meg örökre.

Egy alkalommal Jézus így beszélt a zsidókhöz: „Bizony, bizony, mondom nektek: Aki tanításomat megtartja, nem hal meg örökre.”

A zsidók azt felelték: „Most már tudjuk, hogy valóban ördögtől megszállott vagy. Ábrahám meghalt, és a próféták is meghaltak. Te meg azt mondd: »Aki tanításomat megtartja, nem hal meg örökre«. Nagyobb vagy talán Ábrahám atyánknál, aki meghalt? A próféták is meghaltak. Mivé teszed magadat?” Jézus így válaszolt: „Ha önmagamát dicsőíteném, az semmit nem érne. Az én Atyám az, aki megdicsőít engem. Ti Isteneteknek mondjátok őt, de nem ismeritek.

Én ismerem őt, és ha azt mondanám, hogy nem ismerem, hozzátok hasonló, hazug lennék. De én ismerem az Atyát, és megteszem, amit mond. Ősatyátok, Ábrahám ujjongott, hogy megláthatja eljövetelem napját. Láttá, és örvendezett.” A zsidók erre felháborodtak: „Még ötven esztendő is sem vagy, és láttad Ábrahámot?” Jézus így válaszolt: „Bizony, bizony, mondom nektek: Mielőtt Ábrahám lett volna, én vagyok.” A zsidók erre

köveket ragadtak, hogy megkövezzék. Jézus azonban eltűnt előlük, és kiment a templomból. Jn 8,51-59

KÉT TITOK

Két dolgot kell titokban tartanom: a szeretetet és a fájdalmat. Mert a szeretet az a szeretet, amellyel Ő szeret engem, vagy inkább szereti magát bennem. A fájdalom pedig az a szeretet, amellyel én szeretem Őt. A fény viszont elajándékozásra való. Sohase fordulj vissza, menj mindig előre. Az életed olyan volt, amilyen volt. Csak az a fontos, hogy ki ne csússzék a kezedből a jelen, amit egyedül birtokolsz. A jelen pillanatban szeresd Istent egész szívedből, és tedd az Ő akaratát.

5. hét péntek ápr. 12.

EVANGÉLIUM Szent János könyvéből

Csodái igazolják, hogy Jézus az Isten Fia.

Egy alkalommal a zsidók köveket ragadtak, hogy megkövezzék Jézust. Erre ő megkérdezte tőlük: „Sok jótettet vittem végbe köztetek Atyám nevében. Melyik jó cselekedetért akartok megkövezni engem?”

A zsidók ezt válaszolták: „Nem a jó cselekedetért, hanem a káromkodás miatt akarunk megkövezni, mert ember létedre Istenné teszed magadat.” Jézus ezt felelte: „A Szentírásban nemde ez áll: Én mondtam: istenek vagytok? Ha már azokat is isteneknek mondja az írás, akikhez Isten ígéje szólt – és az írás nem veszítheti érvényét –, hogyan mondhatjátok arról, akit az Atya megszentelt és a világba küldött: »Káromkodol!« – mert azt mondtam, hogy Isten Fia vagyok? Ha nem cselekszem Atyám tetteit, ne higgyetek nekem! De ha azokat cselekszem, és nekem nem akartok hinni, higgyetek a tetteknek, hogy végre lássátok és elismerjétek: az Atya énbennem van és én az Atyában.” Erre ismét el akarták fogni őt, de kiszabadította magát kezükből.

Ezután Jézus újra a Jordánon túlra ment, arra a helyre, ahol János először keresztelt, és ott is maradt. Sokan keresték fel, mert így vélekedtek: „János ugyan egyetlen csodát sem tett, de amit Jézusról mondott, az igaznak bizonyult.” És sokan hittek Jézusban. Jn 10,31-42

ÖRÖM ÉS SZENVEDÉS

Ha Isten megmutatná egy embernek mindazt a szenvedést, amelyet neki szánt élete folyamán, az ember egy csapásra belesorpanna. Ha megmutatná neki mindazt az örömet, ami életében osztályrészéül fog jutni, abba is egy csapásra szörnyethalna. Isten tudja ezt, és ezért kiadagol fájdalmat és örömet. Az emberi szív nem tudja ezt, de ráhagyatkozik Istenre, aki szereti őt. Öröm és szenvedés, vigasz és szomorúság, bánat és újrakezdés, minden, amit Isten megenged és ami az Ő világos akaratára, hódítás és fájdalmas veszteség, az emberek tetszése és megvetése, Isten dicsőségét szolgáló művek lassú megvalósítása, megtérések, amelyek a sátán mindenütt burjánzó konkolya közt is kivirulnak - mindennek, ha szeretjük Istent, az az egyetlen rendeltetése és oka, hogy elvezessen bennünket a Vele való egyesülésre.

5. hét szombat ápr. 13.

EVANGÉLIUM Szent János könyvéből

Jézus meghal, hogy egybegyűjtse Isten szétszóródott gyermekeit.

Lázár feltámasztása után a Mártához és Máriához jött zsidók közül sokan hittek Jézusban, mert látták, amit cselekedett. Némelyek azonban elmentek a farizeusokhoz, és jelentették, hogy mit tett Jézus. Erre a főpapok és a farizeusok összehívták a főtanácsot, és így tanakodtak: „Mit tegyünk? Ez az ember sok csodát művel. Ha engedjük, hogy folytassa, mindnyájan hisz-

nek majd benne. Aztán jönnek a rómaiak, és elpusztítják szentélyünket és népünket.”

Közülük az egyik, Kaifás, aki abban az évben főpap volt, ezt mondta nekik: „Ti nem tudtok semmit. Gondoljátok csak meg: Jobb, ha egy ember hal meg a népért, minthogy az egész nemzet elpusztuljon! ”Ezt pedig nem magától mondta, hanem mint annak az évnek főpapja prófétaként megjövendölte, hogy Jézus a népért hal meg; sőt nemcsak a népért, hanem hogy egybegyűjtse Isten szétszóródott gyermekeit. Attól a naptól kezdve megegyeztek abban, hogy megölik őt. Ezért Jézus nem mutatkozott többé nyilvánosan a zsidók előtt, hanem visszavonult a pusztaság melletti vidékre, egy Efrém nevű helységbe, és ott tartózkodott tanítványaival együtt.

Közeledett a zsidók húsvétja. A vidékről már az ünnepek előtt sokan felzarándokoltak Jeruzsálembe, hogy megszentelődjenek. Ezek keresték Jézust, és még a templomban is beszélgettek róla: „Mit gondoltok, eljön-e az ünnepre?”A főpapok és a farizeusok ugyanis ekkor már kiadták a rendeletet, hogy aki tud valamit Jézus tartózkodási helyéről, jelentse, hogy elfoghassák őt. Jn 11,45-57

ISTENI AKARAT

Olyan szép Isten akaratán dolgozni - itt a földön is -, hogy néha túlságosan szépnek tűnik! Mária, egyesítjük ezt az örömünket a tieddel és Szent Józsefével. amikor harminc évig a közöttetek élő Jézussal dolgoztatok. Mi gyakran nem éljük az életet, csak átrepülünk rajta. Add meg, Urunk, hogy gyökeret verjünk benned minden pillanatban, azáltal, hogy minden pillanatra szóló isteni akaratodba gyökerezzünk. Ha azé vagyunk, a Tied vagyunk: és csak ez az, ami számít. Ha egyesülünk Istennel az ő akaratában, egymás között is egyek leszünk. Nem lehet másként. Mindenekelőtt azért, mert egymással való egységünk csak mindegyikünk Istennel való egységének eredménye lehet. Azután meg azért is, mert ha a kölcsönös

egység csorbát szenvedett, nem lennénk keresztények, ha nem föltételeznénk: Isten akarata, hogy legelőször azt állítsuk helyre. Ki tudná elmondani azt a végtelen sok szépséget és újdonságot, azokat a határtalan távlatokat, amelyek a lélek tekintete elé tárulnak, ha ráhagyatkozik az isteni akarat isteni kalandjára?

Nagyböjt 6. hét

6. hét virágvasárnap ápr. 14.

SZENTLECKE Szent Pál apostolnak a filippiekhez írt leveléből

Megalázta önmagát, ezért Isten felmagasztalta őt.

Krisztus Jézus, mint Isten, az Istennel való egyenlőséget nem tartotta olyan dolognak, amelyhez feltétlenül ragaszkodnia kell, hanem szolgálai alakot öltött, kiüresítette önmagát, és hasonló lett az emberekhez. Megalázta önmagát, és engedelmes lett a halálig, mégpedig a kereszthalálig.

Ezért Isten felmagasztalta őt, és olyan nevet adott neki, amely fölötte van minden névnek, hogy Jézus nevére hajoljon meg minden térd a mennyben, a földön és az alvilágban, és minden nyelv hirdesse az Atyaisten dicsőségére, hogy Jézus Krisztus az Úr. Fil 2,6-11

VÉGRENDELET

Az apa szavai mindig drágák, mert hinni kell annak, aki szeretetből beszél. De ha egy apa az utolsó szavait mondja, mielőtt elhagyja a földet, azok bevésődnek gyermekei lelkébe és többet érnek, mint az összes többi együttvéve: ez az ő végrendelete. Az atyai szeretet semmi Isten szeretetéhez képest. Az emberré lett Isten, Jézus is beszélt. Neki is van végrendelete: "Hogy egy legyenek, hogy mindnyájan egy legyenek." Aki életét az egység útjára irányítja, az pontosan eltalálta Isten szíve szándékát. A világban mindnyájan testvérek vagyunk, de mindenki ismeretlenül megy el a másik mellett. És ez keresztények között is megtörténik. A szentek közössége, a Misztikus Test: létezik. De ez a test olyan, mint a sötét folyosók szövevénye. Kivilágításukra megvan a lehetőség: sokakban ott él a kegyelmi élet. Jézus azonban nemcsak ezt akarta, amikor imádkozva

fordult az Atyához. A mennyországot akarta megvalósítani itt a földön: mindenki egységét Istennel és egymás között: kivilágított folyosók szövevényét; az Ő jelenlétét nemcsak az egyesek lelkében, hanem minden emberi kapcsolatban is. Ez az Ő végrendelete, ez leghőbb vágya annak az Istennek, aki életét adta értünk.

6. hét nagyhétfő ápr. 15.

EVANGÉLIUM Szent János könyvéből

Mária megkeni Jézus lábát, és ezt Jézus már temetési előkészületnek veszi.

Hat nappal húsvét előtt Jézus Betániába ment. Itt élt Lázár, akit Jézus feltámasztott a halálból. Vacsorát rendeztek Jézus tiszteletére Márta felszolgált, Lázár pedig ott ült Jézussal a vendégek között.

Mária pedig vett egy font illatos, drága nárdusz-olajat, megkenete vele Jézus lábát, majd hajával megtörölte. A ház betelt a kenet illatával. Jézus tanítványai közül az egyik, aki elárulni készült őt, a karióti Júdás, megszólalt: „Miért nem adtuk el ezt a kenetet háromszáz dénárért, és miért nem osztottuk szét a szegények között?” Ezt azonban nem azért mondta, mintha gondja lett volna a szegényekre, hanem mert tolvaj volt; ő kezelte a pénzt, és az adományokat ellopkodta.

Jézus azt mondta neki; „Hagyd békén őt, hiszen temetésem napjára teszi. Mert szegények mindig lesznek veletek, én azonban nem leszek mindig veletek.”

A zsidók közül sokan megtudták, hogy Jézus Betániában van, és odamentek nemcsak Jézus miatt, hanem hogy lássák Lázárt, akit feltámasztott a halálból. Ekkor a főpapok elhatározták, hogy Lázárt is megölik, mivel miatta a zsidók közül sokan hittek Jézusban. Jn 12,1-11

Vegye föl keresztjét ... (Mt 16,24). Különös és egyedülálló szavak. Van valami bennük - mint Jézus más szavaiban is - abból a fényből, amelyet a világ nem ismer. Olyan ragyogóak, hogy az emberek fénytelen szeme, a lanyha keresztényeké is, belekáprázik és megvakul. Talán semmi sem olyan rejtélyes és nehezen érthető, mint a kereszt. Nem megy az emberek fejébe és szívébe. Nem, mert nem értjük meg, mert sokszor névleges keresztényekké lettünk, akiket éppen csak megkereszteltek. Talán gyakorló keresztények vagyunk, de mérhetetlenül távol attól, amilyennek Jézus szeretne minket. Nagybőjtben hallunk beszélni a keresztről. Nagypénteken megcsókoljuk, termeinkben kifüggesztjük. Néhány cselekedetünket a kereszt jele pecsételi meg. De nem értjük. És talán ez minden tévedés gyökere: a világban nem fogják fel a szeretetet. A szeretet a legszébb szó, de ezt torzították el legjobban, ezt csúfították el leginkább. Isten lényege, Isten fiainak élete, a keresztény ember éltető levegője a szeretet, de a világ birtoka, monopóliuma lett. Azok hordják ajkukon, akiknek kiejteni sem volna joguk. Biztos, hogy nem minden evilági szeretet ilyen: van például anyai érzés is, amelyet megnemesít a fájdalommal párosult szeretet; létezik testvéri szeretet, házastársi szeretet, gyermeki szeretet: a mindeneket teremtő Atya szeretetének talán öntudatlan nyomai. De azt a szeretetet, amely maga "a szeretet", azt nem értjük. Hogy is értenénk, hogy Isten, aki megalkotott minket, leszállt közénk, mint ember az emberek közé, velünk élt, velünk maradt, és hagyta magát keresztre szegezni értünk, hogy megmentsen minket. Túl magas ez, túl szép, túl isteni, túl kevésbé emberi, túlságosan véres, fájdalmas, húsunkba vágó ahhoz, hogy megértsük. Talán az anyai szereteten keresztül megsejtünk belőle valamit: mert egy anya szeretete nemcsak simogatás és csók, hanem mindenekfölött áldozat. Ahogy Jézust is a szeretet űzte a keresztre, amelyet sokan örülségnek

tartanak. Csak ez az őrültség mentette meg az emberiséget, és formálta a szenteket. Valóban: a szentek olyan emberek, akik képesek megérteni a keresztet Emberek, akik követve Jézust, az Istenembert, fölveték minden napnak a keresztjét, mint a föld legdrágább kincsét. Időnként fegyver gyanánt forgatták, mint Isten katonái; szerették egész életükön át. Felismerték és megtapasztalták, hogy a kereszt a kulcs, az egyetlen kulcs a kincshez, a kincsek kincséhez. Megnyitja lassanként a lelkeket az Istennel való egyesülésre. Így az emberen keresztül Isten újra megjelenik a világon és megismétli - jöllehet végtelenül alacsonyabb rendű, mégis hasonló módon - azokat a cselekedeteket, amelyeket egykor mint ember az emberek között vitt végbe: áldotta azt, aki őt átkozta, megbocsátott annak, aki gyalázta, megmentett, gyógyított, hirdette az ég szavait, jóllakatta az éhezőket, a szeretetre alapított egy új társadalmat, megmutatta annak a hatalmát, aki őt küldte.

Egyszóval a kereszt az a szükséges eszköz, amelynek segítségével az isteni átjárja az emberit, és az ember - fölemelkedve e világ országából a Mennyek Országába -. teljesebben részesedik Isten életében. De szükséges "fölvenni keresztünket". Reggel ennek várásával kell ébrednünk, tudva, hogy csak általa jutnak el hozzánk azok az ajándékok, amelyeket a világ nem ismer: az a béke, az az öröm, a mennyei dolgoknak az az ismerete, amelyről a legtöbb ember nem is tud. A kereszt ... olyan mindennapi dolog. Olyan hűség, hogy egy nap találkájáról sem hiányzik. Elég lenne fölvenni, hogy szentté tegyen bennünket. A kereszt a keresztény ember jelvénye; a világ nem akarja, mert azt hiszi, ha menekül tőle, megmenekül a szenvedéstől. Nem tudja, hogy a lélek, mely megértette a keresztet, kitárul a Fény és a Szeretet országa felé: annak a Szeretetnek, amelyet a világ annyira keres, de nem talál.

6. hét nagykedd ápr. 16.

EVANGÉLIUM Szent János könyvéből

Jézus megjövendöli tanítványai hűtlenségét: az egyik elárulja, a másik megtagadja.

Az utolsó vacsorán Jézus mélyen megrendült lelkében, és újból kijelentette:

„Bizony, bizony, mondom nektek, egy közületek elárul engem.” Erre a tanítványok tanácstalanul egymásra néztek, mert nem tudták kiről mondta ezt. A tanítványok közül az egyik, akit Jézus szeretett, a vacsora alatt Jézus mellett ült. Simon Péter intett neki: „Kérdezd meg, kiről beszél?” Ő Jézushoz fordult, és megkérdezte: „Uram, ki az?” Jézus így felelt: „Az, akinek a bemártott falatot adom.” Ezzel bemártotta a falatot (a tálba) és karióti Júdásnak, Simon fiának nyújtotta. A falat után mindjárt belé szállt a sátán. Jézus ennyit mondott neki: „Amit tenni akarsz, tedd meg mielőbb!” Az asztalnál ülők közül senki sem értette, miért mondta ezt neki Jézus. Egyesek azt hitték, hogy – mivel Júdásnál volt a pénz – Jézus megbízta: „Vedd meg, ami-re szükségünk lesz az ünnepen!” Mások pedig (azt gondolták), hogy adjon valamit a szegényeknek. Miután Júdás átvette a falatot, azonnal kiment. Éjszaka volt. Júdás távozása után Jézus ezeket mondta: „Most dicsőült meg az Emberfia, és az Isten is megdicsőült benne. Ha pedig az Isten megdicsőült benne, az Isten is meg fogja őt dicsőíteni önmagában, sőt hamarosan megdicsőíti. Gyermekeim, már csak rövid ideig vagyok veletek. Keresni fogtok engem, de amint a zsidóknak megmondottam, most nektek is megmondom: ahová én megyek, oda ti nem jöhettek.” Erre Simon Péter megkérdezte: „Uram, hová mégy?” Jézus így válaszolt: „Ahová én megyek, oda most nem jöhetsz velem, de később követni fogsz.” Péter azonban erős-ködött: „Uram, miért ne követhetnék most? Az életemet is odaadom érted,” Jézus ezt felelte neki: „Életedet adod értem?

Bizony bizony, mondom neked, mire a kakas megszólal, háromszor tagadsz meg engem.” Jn 13,21-33.36-38

A FÁJDALOM

Nagy dolog a fájdalom akkor is, ha ugyancsak keveset akarnak hallani róla. Eszköz, amely elkülönít a teremtet világtól, hogy egyesítsen a Teremtővel. Jaj lenne nekünk, ha nem volna: a fájdalom az emberiség egyensúlya. Csak keresztre szegezetten lehetünk a lelkek apjává vagy anyjává. Az Úr, aki sohasem szűkmarkú, ha a fájdalom számbavételéről van szó, azt mondja: "Elég a mának a maga baja!" (Mt 6,34). És minthogy az Ő szava nem csal, ha akarata szerint csak a mai nap gondjaira igyekszünk gondolni, gyakran megtörténik, hogy a holnapra várt nehézségek egyszerűen elmaradnak. A végtelen sok út közül, amelyen hozzánk jöhetnél, Te a fájdalomét választottad. Így hát én, mi szenvedők mindnyájan, testvéreink a világon, akiket a világ lassan-lassan elhagy, mert nem veszi hasznukat - tebenned, halálra vált Élet, újból fölfedezzük az életet. Köszönöm, Uram, hogy meglátogatsz bennünket a fájdalomban, mert amikor megjön, szemtől szemben találjuk magunkat Veled. És amikor a fájdalom az úr, a lélek érzi a vonzást az isteni egyesülésre, mint valami antenna.

6. hét nagyszerda ápr. 17.

EVANGÉLIUM Szent Máté könyvéből

Az Emberfia elhagyja a világot, de jaj annak az embernek, aki őt elárulja.

A betániai vacsora után a tizenkettő közül az egyik, akit karióti Júdásnak hívtak, elment a főpapokhoz és megkérdezte tőlük: „Mit adtok nekem, ha kezetekbe juttatom Jézust?” Azok harminc ezüstöt ígértek neki. Ettől kezdve csak a kedvező alkalmat kereste, hogy kiszolgáltassa őt nekik.

A kovásztalan kenyér ünnepének első napján a tanítványok ezzel a kérdéssel fordultak Jézushoz: „Hol készítsük el neked a húsvéti vacsorát?” Ő így felelt: „Menjetek be a városba, egy bizonyos emberhez, és mondjátok neki: A Mester üzeni: »Közel van az én időm; tanítványaimmal nálad költöm el a húsvéti vacsorát.«” A tanítványok úgy tettek, ahogy Jézus meghagyta nekik, és elkészítették a húsvéti vacsorát. Amikor beesteledett, Jézus a tizenkét tanítvánnyal asztalhoz telepedett, Miközben ettek, így szólt hozzájuk: „Bizony mondom nektek, közületek egyvalaki elárul engem!” Erre nagyon elszomorodtak, és sorra kérdezték őt: „Csak nem én vagyok az, Uram?” Ő így válaszolt: „Aki velem egyszerre nyúl a tálba, az árul el engem. Az Emberfia ugyan elmegy, amint megírták róla, de jaj annak, aki az Emberfiát elárulja! Jobb lett volna annak az embernek, ha meg sem születik!” Erre Júdás, az áruló is megkérdezte: „Csak nem én vagyok az, Mester?” Ő így felelt: „Te magad mondtad!” Mt 26,14-25

MEG KELLENE HALNUNK

Meg kellene halnunk, ha nem néznénk Téged, aki mintegy varázsűtésre, minden keserűséget édessé változtatsz. Nézünk Téged a kereszten halálkiáltásodban, mélységes gyötrelemben, teljes tehetetlenségben, élő-halottként, amikor kihűlőben minden tüzedet a földre szórtad, és végtelen benuultságodban reánk pazaroltad végtelen életedet, hogy most azt éljük mámorosan. Elég ha látjuk: legalább egy kicsit hasonlók vagyunk Hozzád, ha egyesítjük fájdalmunkat a tieddel és fölajánljuk az Atyának. Hogy világosságunk legyen, azért fogyatkozott meg látásod. Hogy részünk lehessen az egységben, azért tapasztaltad meg az elválást az Atyától. Hogy birtokba vehessük a bölcsességet, azért lettél "tudatlansággá". Hogy ártatlanságba öltözhessünk, azért lettél "bűnné". Hogy Isten bennünk legyen, ezért élted át azt, hogy eltávolodik Tőled.

6. hét nagycsütörtök ápr. 18.

EVANGÉLIUM Szent János könyvéből

Mindvégig szerette őket.

Húsvét ünnepe előtt történt. Jézus tudta, hogy elérkezett az óra, amikor ebből a világból vissza kell térnie az Atyához. Mivel szerette övéit, akik a világban voltak, még egy végső jelét adta szeretetének. Vacsora közben történt, amikor a sátán már fölébresztette Júdásnak, Karióti Simon fiának szívében a gondolatot, hogy árulja el őt. Jézus tudta, hogy az Atya mindent a kezébe adott, s hogy Istentől jött és Istenhez tér vissza. Fölkelt hát a vacsora mellől, letette felső ruháját, fogott egy vászonkendőt és a derekára kötötte. Azután vizet öntött egy mosdótálba, és mosni kezdte tanítványainak a lábát, majd a derekára kötött kendővel meg is törölte. Amikor Simon Péterhez ért, az így szólt: „Uram, te akarod megmosni az én lábamat?” Jézus így felelt: „Most még nem érted, mit teszek, de később majd megérted.” De Péter tiltakozott: „Az én lábamat ugyan meg nem mosod soha?” Jézus azt felelte: „Ha nem moslak meg, nem lesz semmi közöd hozzám!” Erre Péter így szólt: „Uram, akkor ne csak a lábamat, hanem a fejemet és a kezemet is!” Jézus azonban kijelentette: „Aki megmosdott, annak csak a lábát kell megmosni, és egészen tiszta lesz. Ti tiszták vagytok, de nem mindnyájan.” Tudta ugyanis, hogy egyikük elárulja, azért mondta: „Nem vagytok mindnyájan tiszták.”

Miután megmosta lábukat, fölvette felső ruháját, újra asztalhoz ült, és így szólt hozzájuk: „Megértettétek-e, hogy mit tettem veletek? Ti Mesternek és Úrnak hívtok engem, és jól teszitek, mert az vagyok. Ha tehát én, az Úr és Mester megmostam lábatokat, nek-tek is meg kell mosnotok egymás lábát. Példát adtam nektek, hogy amit én tettem, ti is tegyétek meg.” Jn 13,1-15

AZ Ő MISÉJE ÉS A MI MISÉNK

Ha szenvedsz és szenvedésed akkora, hogy megbénít minden tevékenységet, emlékezz a misére. A misében Jézus, ma is, mint akkor, nem dolgozik, nem beszél: föláldozza magát szeretetből. Az életben lehet sokat tenni, sokat beszélni, de a szenvedés hangja, bár néma és mások előtt ismeretlen, a szeretetből felajánlott szenvedés hangja a legerősebb szó: betör az Égbe.

Ha szenvedsz, merítsd fájdalmadat az Övébe: mondd a magad miséjét. És ha a világ nem ért meg, ne jöjj zavarba: elég, ha ért Jézus, Mária és a szentek. Tarts velük és hagyd folyni véred az emberiség javára, akárcsak Ő! A mise! Nagyságát hogy is értenénk! Az Ő miséje, a mi misénk .

6. hét nagypéntek ápr. 19.

OLVASMÁNY Izajás próféta könyvéből

A mi bűneinkért szúrták át.

Így szól az Úr: Íme, szolgám diadalmaskodik, fönséges lesz és felmagasztalják, és nagy dicsőségre emelkedik. Amint sokan elborzadtak láttán – hisz oly dicstelennek látszott, és alig volt emberi ábrázata –, úgy fog majd sok nemzet ámulni rajta, és királyok némulnak el színe előtt.

Mert olyasmit fognak látni, amelyet még sohasem hirdettek nekik, és olyan dolognak lesznek tanúi, amilyenről addig soha nem hallottak. Ki hitt abban, amit hallottunk, és az Úr karja ki előtt nyilvánult meg? Úgy nőtt föl előttünk, mint a hajtás, és mint a gyökér a szomszéd földből. Nem volt sem szép, sem ékes, hogy szívesen nézzük őt, a külsejére nézve nem volt vonzó. Megvetett volt, utolsó az emberek között, a fájdalmak férfia, aki tudta, mi a szenvedés, olyan, aki elől iszonyattal eltakarjuk arcunkat, megvetett, akit bizony nem becsültünk sokra.

Bár a mi betegségeinket viselte, és a mi fájdalmaink nehezede-

tek rá, mégis (Istentől) megvertnek néztük, olyannak, akire le-sújtott az Isten, és akit megalázott.

Igen, a mi bűneinkért szúrták át, a mi gonoszságainkért törték össze, a mi békességünkért érte utol a büntetés, az ő sebei szereztek nekünk gyógyulást! Mi mindnyájan, mint a juhok, tévelyegtünk, ki-ki a maga útjára tért, és az Úr mégis az ő vállára rakta mindnyájunk gonoszságát.

Megkínozták, s ő alázattal elviselte, nem nyitotta ki száját. Mint a juh, amelyet leölni visznek, vagy amint a bárány elnémul nyírója előtt, ő sem nyitotta ki száját.

Erőszakos ítélettel végeztek vele. Ugyan ki törődik ügyével? Igen, kitépték az élők földjéről, és népem bűnei miatt halállal sújtották. A gonoszok között adtak neki sírboltot, és a gazdagok mellé temették el, bár nem vitt végbe gonoszságot, sem álnokság nem volt szájában.

Úgy tetszett az Úrnak, hogy összetöri a szenvedéssel. Ha odaadja életét engesztelő áldozatul: látni fogja utódait, hosszú-ra nyúlik élete és teljesül általa az Úr akarata.

Azért, mert lelke szenvedett, látni fogja a világosságot, és betelik megalégedéssel.

Sokakat megigazultakká tesz szolgám, mivel gonoszságaikat magára vállalta. Ezért osztályrészül sokakat adok neki, és a hatalmasok lesznek zsákmányai, amiért életét halálra adta, és a gonosztevők közé sorolták, noha sokak vétkei hordozta, és közben a bűnösökért imádkozott. Iz 52,13-53,12

AZ ELHAGYOTT JÉZUS

A keresztre feszített Jézust kell ismernünk és senki mást. Keresztre feszülni vele, főképpen pedig vele a testvérekért: ez az Atya iránti szeretet leghitelesebb jele, „hogy a világ higgyen ...”. Különben a szentek példát adnak erre. Ők is Istentől táplálkoztak a kereszti szeretetével. Ez a legközvetlenebb kapcsolat. De Jézusnak a kereszten elszenvedett fájdalmai között van egy, amely megzavar bennünket. Az a felkiáltás többórás agó-

nia után: „Én Istenem, én Istenem! Miért hagytál el engem?” (Mt 27,46). Az az Istenember szól itt, aki haldoklásában egészen kiszolgáltatja magát testvéreiért. Mindent odaadott. Harmincéves életet édesanyja oldalán, nélkülözésben, engedelmességben és gyermeki készségben. Három évet tanításban és mindenfajta jócselekedetben. Három órás bűnhődést a kereszten, ahol hóhérainak bocsánatot ad, a latornak az eget, az embereknek édesanyját - valamint testét és véré, amelyet már előbb titokzatosan felajánlott az Eucharishtiában. Egy valamije maradt: egysége az Atyával, amely oly hatalmassá tette földi életében és oly fönségessé a kereszten. Ez az istenélmény minden bizonnyal lelke mélyéig átviharozta őt, az Isten Fiát - és íme most nem érzi többé. A szeretet eltompul benne, minden világosság kialszik, a bölcsesség elhallgat - el van vágva (legalábbis így érzi) attól, akiről mindig szilárdan vallotta, hogy egy vele: „Én és az Atya egy vagyunk” (Jn 10,30). Túlságosan "kompromittálta magát" az emberekkel. A bűnösökkel bűnné lett. Határtalan értékű váltót írt alá, amelyet csak Ő fizethetett ki. És az Atya megengedi ezt az áthatolhatatlan sötétséget, ezt a kegyetlen lelki szárazságot, a megsemmisülésnek ezt az érzését, „átkozottként” égen és földön. Fizet az emberekért. Hogy Isten fiaivá szülje őket, megfosztja magát saját istenfiúságának élményétől. Az emberek elszakadtak az Atyától, - kell, hogy a Fiú (aki mindannyiukat összefogja, mint szavakat az Igében, részecskéket a szervezetben) átélje az egység széthullását az Atyával, hogy mindannyiukat újból egyesíthesse Vele. „Mert úgy tetszett Istennek, hogy benne lakjék az egész teljesség, s hogy általa békítsen ki magával mindent a földön és a mennyben, minthogy ő a kereszten vérével békességet szerzett” (Kol 1,19-20). Meg kell tapasztalnia a legvégső fájdalmat, az érzékek éjszakáját, a szellem éjszakáját, az Istentől való elhagyottságot, hogy az emberek soha többé ne legyenek egyedül. Azt tanította: nincs nagyobb szeretet, mint ha valaki életét adja barátaiért. Ő, az Élet, odaadja egész-magát. Ez a tetőpont, a

megváltás, a szeretet legszebb kifejezése. Isten létére isteni nagyságú szeretettel szeret Istenben. Elmegy a megsemmisülésig, hogy minket mindenné tegyen. Azzá válik, ami mi vagyunk, a „féreg és nem férfiú” (Zsolt 22,7), hogy minket önmagává formáljon, Isten gyermekeivé. Elbűvölő ebben az állapotban: föld és ég kivetette, mindenki elutasította, szájalomra méltó, iszonyatot keltő. Így vezet országába mint Isten fiait, az ő társörököseit, akiket mindenki ünnepi örömmel fogad és eltelnek az ő világosságával, az ő szeretetével, az ő hatalmával, tetézve kapják a megtisztelést, a méltóságot. Irántunk való boldog szeretetében „kiüresítette önmagát” (Fil 2,7). Ha szabad így mondani, ebben a pillanatban a leginkább Isten - a Szeretetisten, aki mindent odaad. Hogyne szeretnénk így, hogyne akarnánk, hogyne tartanánk mindennél többre így! Vele találkozunk minden szenvedőben; minden fizikai, erkölcsi vagy lelki megpróbáltatásban: mindez mintegy az ő nagy próbatételének visszfénye. Felismerjük őt minden kínos eseményben és egyesülünk vele: elhagyatottságunkban az ő elhagyatottságával. Sötétség, unalom, hideg, szárazság, kétségbeesés, elválás, aggodalom, éhség - vele hordjuk mindezt, a fájdalmak Emberével. De ez mind csak külsőség. Mögöttük ő az egyetlen igaz Isten, a béke, a világosság, az öröm.

6. hét nagyszombat ápr. 20.

OLVASMÁNY Mózes első könyvéből

Isten látta, hogy nagyon jó mindaz, amit alkotott.

Kezdetben teremtette Isten az eget és a földet. A föld puszta volt és üres, sötétség borította a mélységeket, és Isten lelke lebegett a vizek fölött.

Isten szólt: „Legyen világosság”, és meglett a világosság. Isten látta, hogy a világosság jó. Isten elválasztotta a világosságot a sötétiségtől. A világosságot nappalnak nevezte Isten, a

sötétséget pedig éjszakának. Aztán este lett és reggel: Isten látta, hogy ez jó. Isten újra szólt: „Teremtsünk embert képmásunkra, magunkhoz hasonlóvá. Ő uralkodjék a tenger halai, az ég madarai, a háziállatok, a mezei vadak és az összes csúszómászó fölött, amely a földön mozog.” Isten megteremtette az embert saját képmására: Isten képmására teremtette őt; férfinak és nőnek teremtette őket. Isten megáldotta őket és ezt mondta nekik: „Legyetek termékenyek, szaporodjatok, töltsétek be a földet és vonjátok uralmatok alá. Uralkodjatok a tenger halain, az ég madarain és minden állat fölött, amely a földön mozog.” Azután ezt mondta Isten: „Íme, nektek adok minden növényt az egész földön, amely magot terem, és minden fát, amely magot rejtő gyümölcsöt érlel, hogy táplálékotok legyen. A mező vadjainak, az ég madarainak s mindennek, ami a földön mozog és lélegzik, minden növényt táplálékul adok.” Úgy is történt. Isten látta, hogy nagyon jó mindaz, amit alkotott. Este lett és reggel: a hatodik nap. Így készült el a föld, az ég, és minden, ami benne van. Isten a hetedik napon befejezte művét, amit alkotott. A hetedik napon megpihent munkája után, amit végzett. Ter 1,1-2,2

SZERETNÉK TANÚBIZONYSÁGOT TENNI

Szeretnék tanúbizonyságot tenni a világ előtt arról, hogy az elhagyatott Jézus betöltött minden ürességet, megvilágosított minden sötétséget, társul szegődött minden magányossághoz, megsemmisített minden fájdalmat, eltörölt minden bűnt. A keresztény ember öröme olyan, mint a könnyecseppen felcsillanó napsugár, mint a vértócsából kihajtó rózsza, fájdalomból lepárolt szeretet-esszencia. Ezért különleges, természetfölötti öröm, és apostoli hatalma van: hasadék, amelyen át bepillantunk a Mennysországba.

MEGTALÁLTALAK

Megtaláltalak Téged sok helyen, Uram! Ereztem szíved lüktetését a kis hegyi kápolna mély csendjében, a tabernákulum fél-

homályában egy üres székesegyház közepén, a tömeg közös lélegzetvételében, mikor Téged szerető emberek betöltik templomod árkádjait énekkel és szeretettel. Megtalálalak az örömben. Beszéltem hozzád a csillagos égen túlra, mialatt az esti csendben hazafelé tartottam a munkából. Kereslek, és gyakran megtalállak. De ahol mindig megtalállak: az a fájdalom. A fájdalom, bármilyen fájdalom, olyan, mint a harang zengő szava, amely imára hívja Isten jegyesét. Mikor a kereszt árnyéka megjelenik, a lélek magába száll, visszavonul belső szentélyébe, s elfelejtve a harang csengését, Téged "lát", Teveled beszél. Te jössz hozzám látogatóba. És én válaszolok Neked: "Itt vagyok, Uram! Téged akarlak, Téged akartalak." Ebben a találkozásban lelkem már nem érzi a fájdalmat, hanem szinte megittasodott szeretetedtől: elmerül Benned, átítatódik Veled, én Tebenned, Te énbennem, hogy teljesen egy legyünk. S akkor újra kinyitom szemem az élet felé, az élet felé, amely még nem az igazi. Isteni erő szállt belém, hogy folytassam a Te harcodat.

Húsvét 1. hét

Húsvét vasárnap ápr. 21.

EVANGÉLIUM Szent János könyvéből

Jézusnak fel kellett támadnia a halálból.

A hét első napján, kora reggel, amikor még sötét volt, Mária Magdolna kiment a sírhoz. Odaérve látta, hogy a követ elmozdították a sírtól. Erre elfutott Simon Péterhez és a másik tanítványhoz, akit Jézus szeretett, és hírül adta nekik: „Elvitték az Urat a sírból, és nem tudom, hova tették!”

Péter és a másik tanítvány elindult, és a sírhoz sietett. Futottak mind a ketten, de a másik tanítvány gyorsabban futott, mint Péter, és hamarabb ért a sírhoz. Benézett, és látta az otthagyt gyolcsleplet, de nem ment be. Közben odaért Simon Péter is. Ő is látta az otthagyt lepleket és a kendőt, amely Jézus fejét takarta. Ez nem volt együtt a leplekkel, hanem külön feküdt összehajtva egy helyen. Akkor bement a másik tanítvány is, aki először ért a sírhoz. Látta mindezt és hitt. Addig ugyanis még nem értették meg, hogy Jézusnak fel kellett támadnia a halálból.

A LÁTHATATLANT SZEMLÉLVE

Csak ne a láthatóra, hanem a láthatatlanra fordítsuk figyelmünket. Mert a látható mulandó a láthatatlan viszont örök (2Kor 4, 18). Ez a megállapítás gyökeres változást indíthat el benned. Ha van elég tárgyilagosságod elismerni, hogy minden összedől, hogy minden „hiúságok hiúsága”, hogy minden viszonylagos, akkor rátalálsz az Abszolútum értelmére és az egyedüli szilárd ponthoz: Istenhez fogsz csatlakozni. Isten lesz életed eszménye. És akkor, ha becsületes akarsz lenni önmagaddal szemben, életedet ehhez az ideálhoz kell alakítanod, megal-

kuvás nélkül, fenntartás nélkül. Nehéz ügy - gondolod talán. De van rá felelet: „Szeresd a te Uradat Istenedet teljes szívedből teljes lelkedből, és teljes elmédből” (Mt 22,37). Ez logikus. Mert értelmetlen lenne olyasmire fecsérelni a szívedet, a szellemedet, az erődet, ami romba dől. Igazából csak az abszolútot szeretethetjük teljes szívünkéből. Így lesz Isten - eddig még csak egy ismeretlennek a neve, akiben talán hiszünk - szilárdabb valósággá, a szertefoszló mindenség ellentétéként. Mert ha elkezdjük szeretni, ő maga nyilatkoztatja ki magát.

Húsvét hétfő ápr. 22.

EVANGÉLIUM Szent Máté könyvéből

Vigyétek hírül testvéreimnek, hogy menjenek Galileába. Ott viszontláthatnak engem.

Húsvétvasárnap reggel az asszonyok sietve távoztak el Jézus sírjától. Félelemmel, de még nagyobb örömmel eltelve futottak, hogy értesítsék a tanítványokat.

Egyszerre csak Jézus jött szembe velük, és megszólította őket: „Üdv nektek!” Az asszonyok odafutottak, leborultak előtte, és átkarolták a lábát. Jézus így szólt hozzájuk: „Ne féljetek! Siessetek, és vigyétek hírül a tanítványoknak, hogy menjenek Galileába! Ott majd viszontlátnak engem.”

Az asszonyok még úton voltak, amikor néhány ór a városba ment, és jelentette a főpapoknak mindazt, ami történt. Ezek összehívták a nép vezetőit, és tanácsot tartottak. Azután sok pénzt adtak a katonáknak, és meghagyták nekik: „Mondjátok, hogy éjnek idején, amíg mi aludtunk, eljöttek Jézus tanítványai, és ellopták őt. Ha a helytartó tudomást szerez a dologról, mi majd megnyugtatójuk, és kimentünk titeket.”

A katonák elfogadták a pénzt, és úgy tettek, amint kioktatták őket. Ez a beszéd a zsidóknál a mai napig el van terjedve.
Mt 28,8-15

ÉLJÜK AZ ÉLETET

A keresztény arra hivatott, hogy élje az életet, úszkáljon a fényben, elmerüljön a keresztiek feneketlen mélységében - de semmiképpen sem arra, hogy tespedjen. A mi életünk viszont néha fénytelen, értelmünk elhomályosult, akaratunk ingatag. Mert ebben a világban nevelkedtünk, és hozzászoktunk, hogy individualista életet éljünk, ellentétben a keresztény élettel. Krisztus: szeretet. A keresztény sem lehet más. A szeretet pedig közösséget szül: ez a keresztény élet alapja és csúcsa. Ebben a közösségben az ember immár nem egyedül tart Isten felé, hanem társaságban. Hasonlíthatatlanul szép ez. Lelkünkben a zsoltár verse merül fel: "Íme, mily jó és gyönyörűsége, ha együtt laknak a testvérek!" (Zsolt 132,1). De a testvéri közösség nem boldogító állapot, hanem örökös hódító hadjárat. Állandó eredménye nemcsak a közösség fenntartása, hanem elterjedése sokak között, mert a szóban forgó közösség szeretet, a szeretet pedig természeténél fogva kiárad. Hányszor megesik, hogy testvérek elhatározzák: együtt mennek Isten felé, de egységük erejét veszti, por száll lélek és lélek közé, és szétfoszlik a varázs, mert lassan kialszik a mindannyiuk előtt fellobbant fény! Mi ez a por? Egy gondolat, a szív hozzátapadása saját magukhoz vagy másokhoz: önmagukért szeretik magukat és nem Istenért, vagy önmagáért a testvért, a testvéreket, nem pedig Istenért. Máskor a lélek, amely elszánta magát mások szolgálatára, mégis visszavonul: saját énjére, saját akaratára összpontosít, nem pedig Istenre, a testvérré Istenért, Isten akaratára. Gyakran pedig nem megfelelő ítélet alkotunk arról, aki velünk él. Azt mondtuk: csakis Jézust akarjuk látni a testvérben, Jézussal akarunk beszélgetni a testvérben, Jézust akarjuk szeretni a testvérben. De hirtelen fölmerül bennünk annak emléke, hogy ennek a testvérnek ilyen meg olyan hibája van, ezt vagy azt a tökéletlenséget követte el. Látásunk bonyolulttá válik, lényünk nem megvilágosodottabbé. Következésképpen megbomlik az egység a mi tévedésünk folytán.

Talán az a testvér, mint mindannyian, csakugyan hibákat követett el, de hogyan látja őt Isten? Mi igazából a helyzete, a valóságos állapota? Ha Isten előtt rendben van; Isten nem emlékszik többé semmire, eltörölt mindent vérével. Hát mi miért emlékezzünk rá? Ki téved ebben a pillanatban? Én, aki ítélek, vagy a testvér? Én. Akkor hát meg kell próbálnom Isten szemével látni a dolgokat, a maguk igazságában, és így kell bánnom a testvérral Mert ha szerencsétlen módon még nem jött volna rendbe az Úrral, szeretetem melege, vagyis a bennem élő Krisztus eljuttatná a bűnbánathoz, mint ahogy a napfény megszáritja, behegeszti a sebeket. A szeretet fenntartója az igazság, az igazság pedig csupa irgalom. Ebbe kell öltöznünk tetőtől talpig, hogy kereszténynek mondhassuk magunkat. És ha testvérem visszatér? Új szemmel kell látnom, mintha mi sem történt volna, és újra kell kezdenünk az életet együtt, Krisztus egységében, mint azelőtt, hisz nem történt semmi. Ez a bizalom fogja megmenteni őt további bukásoktól. És ha ilyen mértékkel mértem neki, remélhetem, hogy Isten egy napon így fog megítélni engem is.

Húsvét 1. hét kedd ápr. 23.

EVANGÉLIUM Szent János könyvéből

A feltámadt Jézus megjelenik Mária Magdolnának.

Húsvétvasárnap reggel Mária Magdolna könnyezve állt Jézus sírjánál. Amint ott sírdogált, betekintett a sziklasírba, és ahol Jézus holtteste feküdt, két, fehér ruhába öltözött angyalt látott. Ott ültek, az egyik a fejnél, a másik a lábnál.

Így szóltak hozzá: „Asszony, miért sírsz?” „Mert elvitték az én Uramat – felelte –, és nem tudom, hová tették.” Ezzel hátrafordult, és íme, Jézus állt előtte. Nézte, de nem ismerte föl, hogy ő az.

Jézus megkérdezte: „Asszony, miért sírsz? Kit keresel?”

Mária Magdolna azt hitte, hogy a kertész az, és így válaszolt: „Uram, ha te vitted el, mondd meg, hová tetted, hogy magammal vihessem.” Jézus erre megszólította: „Mária!” Mária felkiáltott: „Rabboni!” – vagyis Mester.

„Ne tartóztass! – felelte Jézus. – Még nem mentem föl az Atyához, Te most menj testvéreimhez, és vigyél hírt nekik! Fölmegyek az én Atyámhoz és a ti Atyátokhoz, az én Istenemhez és a ti Istenetekhez.” Mária Magdolna elsietett. Hírül vitte a tanítványoknak: „Láttam az Urat.” – És elmondta, amit az Úr üzent. Jn 20,11-18

AZ ARANYVÁROS

Aranyvárosról álmodom, ahol az isteni kidomborodik, ragyogva, fényesen, az emberi pedig a háttérbe adja, árnyékba szorul, hogy jobban előtűnjék ez a ragyogás. Minden templom, minden tabernákulum fényesebb a napnál, mert a Szeretet a minde nek fölötti Szeretet vett lakást benne. Azok lelkében, akik az Egyházat képviselik, a Hierarchiában, amely összefogja az isteni társaságot - az ég ajándékát a földnek -, fénylő gyöngyök ezreit látom: kegyelmeket, amelyeket Isten a Szent Szűz keze által ebbe a csatornába tett. A csatorna egyedüli célja, hogy átitasson a fénnel, tápláljon az égi mézzel, gyermekét tápláló égi anyaként. És ha Istenbe merülve kinyitom az Élet könyvét, és olvasom az örök Igét, lelkemben fénylő harmónia zeng, s érzem, hogy Isten Lelke belém sugározza adományait. Bárkivel találkozom, legyen gazdag vagy rongyos koldus, minden arcot átváltozva látok a megtestesült Ige szépséges Arcában, aki Világosság a Világosságból. Ha egymást szerető testvérek házába lépek, Krisztusban egyesült családok hajlékába, a Szentháromság isteni visszatükröződését látom, hallom, amint közösségük kimondja az Élet Igéjét: Isten. Isten a városom aranya, Őmellette elhalványul a nap, eltörpül az ég, a természet minden szépsége és nagyszerűségéből háttérbe vonul, hogy Neki keretül szolgáljon. Ez a város ott van minden városban,

mindenki megláthatja, csak vesszen bele Istenbe a lelkünk, önmagát elfeledve, és gyulladjon ki benne az isteni szeretet tüze.

Húsvét 1. hét szerda ápr. 24.

EVANGÉLIUM Szent Lukács könyvéből

Amikor Jézus a kenyeret megtörte, felismerték őt a tanítványok.

Húsvétvasárnap ketten a tanítványok közül egy Emmausz nevű faluba mentek, amely Jeruzsálemtől hatvan stádiumra (két-három óra járásnyira) fekszik. Útközben megbeszélték egymás között mindazt, ami történt. Míg beszélgettek és vitatkoztak, egyszerre maga Jézus közeledett feléjük, és hozzájuk szegődött. Ők azonban nem ismerték meg őt, mert látásukban akadályozva voltak. Jézus megkérdezte őket: „Milyen dolgokról beszélgettetek egymással útközben?” Erre szomorúan megálltak, és egyikük, akit Kleofásnak hívtak, ezt válaszolta neki: „Te vagy talán az egyetlen idegen Jeruzsálemben, aki nem tudja, mi történt ott ezekben a napokban?”

Ő megkérdezte: „Miért, mi történt?” Azok ezt felelték: „A názáreti Jézus esete, aki szóban és tettben nagy hatású próféta volt Isten és az egész nép előtt. Főpapjaink és előljáróink kiszolgáltatták őt, hogy halálra ítéljék, és keresztre feszítsék. Pedig mi azt reméltük, hogy ő váltja meg Izraelt. Azóta, hogy ezek történtek, már három nap telt el, és néhány hozzánk tartozó asszony megzavart bennünket. Hajnalban a sírnál voltak, de nem találták ott a holttestét. Azzal a hírrel tértek vissza, hogy angyalok jelentek meg nekik, akik azt állították, hogy él. Közülünk néhányan el is mentek a sírhoz, és úgy találtak mindent, ahogyan az asszonyok mondták, őt magát azonban nem látták.”

Jézus erre így szólt: „Ő, ti okatlanok és késedelmes szívűek! Képtelenek vagytok hinni abban, amit a próféták jövendöltek! Hát nem ezeket kellett elszenvednie a Messiásnak, hogy bemehessen dicsőségébe?” Azután Mózesen kezdve valamennyi

prófétából megmagyarázta, ami az írásokban ő róla szól.

Közben odaértek a faluhoz, ahová tartottak. Úgy tett, mintha tovább akarna menni. De azok marasztalták és kérték: „Maradj velünk, mert esteledik, és lemenőben már a nap.” Betért tehát, hogy velük maradjon. Amikor asztalhoz ültek, kezébe vette a kenyeret, áldást mondott, megtörte, és odanyújtotta nekik. Erre megnyílt a szemük, és fölismerték. De ő eltűnt előlük.

Akkor azt mondták egymásnak: „Ugye lángolt a szívünk, amikor útközben beszélt hozzánk, és kifejtette az írásokat?” Még abban az órában útra keltek és visszatértek Jeruzsálembe. Ott egybegyűlve találták a tizenegyet és társaikat. Azok ezzel fogadták őket: „Valóban feltámadt az Úr, és megjelent Simonnak!” Erre ők is elbeszélték, mi történt az úton, és hogyan ismerték fel Jézust a kenyértörésben. Lk 24,13-35

HA TÜZET GYÚJTANÁNK ...

Ha tüzet gyűjtanánk egy város különböző pontjain, akár csak szerény kis tüzet, de úgy, hogy ellenálljon minden oltási kísérletnek: rövidesen az egész város lángba borulna. Ha egy város legtávolabbi részein kigyulladna az a tűz, amit Jézus hozott e földre s ez a tűz hála a lakosok jóakarátának, ellenállna a világ fagyának: hamarosan az egész várost elborítaná az isteni szeretet lángja. Az a tűz, amelyet Jézus e földre hozott: Ő maga, a szeretet. Olyan szeretet, amely nemcsak Istennel egyesíti a lelkeket, hanem egymással is. A természetfölötti tűz kigyúlása bizonyítéka Isten állandó győzelmének a lelkekben, akik neki adták magukat. S mert egyek Vele, egymással is egyek. Ha ketten vagy hárman egyesülnek Krisztus nevében, és félelem és szégyenkezés nélkül nemcsak kölcsönösen és kifejezetten megvallják egymásnak, hogy Istent akarják szeretni, hanem egységet is alkotnak egymás között eszményükben, Krisztusban: ez hatalmas isteni erő a világban. Találkozhatunk ilyen lelkekkel minden városban. Megtalálhatjuk őket a családokban, mint férjet és feleséget, fiút és apát, anyóst és menyet. Talál-

kozhatunk velük a plébánián, iskolákban, irodákban, s bármely más közösségben. Nem szükséges, hogy már szentek legyenek, különben Jézus így mondta volna; elég, hogy egyesüljenek Krisztus nevében, és soha ne szakítsák meg ezt az egységet.

Természetesen nem maradnak sokáig ketten vagy hárman, mert a szeretet ragályos és magától terjed, hihetetlen arányokban. Minden kis sejt, a föld bármely pontján gyűjtotta is meg Isten, szükségképpen elszaporodik, és a Gondviselés elosztja ezeket a lángokat. Ezeket a lánglelkeket, oda, ahova akarja, hogy több helyen melengesse a világot az isteni szeretet, és fölélédjén benne a remény. De van egy titka annak, hogy ez az élő sejt elterjedjen, szövetté váljon, s életet vigyen a Misztikus Test minden részébe. Kell, hogy a lelkek, akik alkotják, bele vessék magukat a keresztény kalandba. Ez azt jelenti: csináljanak ugródeszkat minden akadályból. Ne csak "elviseljék" a keresztet, bármilyen legyen is az arculata, hanem várják és karolják át percről percre, mint a szentek. Amikor a kereszt megjelenik, mondjuk: "Ezt akartam, Uram! Tudom, hogy a küzdő Egyházhoz tartozom, ahol harcolni kell. Tudom, hogy a győzelmes Egyház vár rám, ott majd szemlélhetlek Téged az egész örökkévalóságon át. Itt a földön minden másnál többre becsülöm a fájdalmat, mert Te életeddél megértetted velem, hogy az az igazi érték." Miután pedig a lélek igent mondott az Úrnak, élnie kell a jelen pillanatot egész teljességében, nem gondolva magára, saját szenvedésére, hanem a másokéra. Törődjék mások örömeivel, hogy megossa őket, mások terheivel, hogy velük hordja őket, kötelességeinek teljesítésével.

Ezekre irányuljon teljes figyelme, szívének egész szeretete, minden erőfeszítése. Mert ez az Isten akarata, s azért mindez állandó imádsággá magasztosul. Ez az a szerény titok, amelynek erejében, téglát téglára rakva, megépül bennünk és közöttünk az Isten városa.

EVANGÉLIUM Szent Lukács könyvéből

A Messiásnak szenvednie kellett, és harmadnapra feltámadnia a halálból.

Az (Emmauszból visszatért) tanítványok beszámoltak az úton történekről, meg arról, hogyan ismerték fel (Jézust) a kenyértöréskor.

*Míg ezekről beszélgettek, egyszer csak megjelent köztük (Jézus), és köszöntötte őket: „Békesség nektek!” Ijedtükben és féltelmükben azt vélték, hogy szellemet látnak. De ő így szólt hozzájuk: „Miért ijedtetek meg, és miért támad kétely a szívetekben? Nézzétek meg kezemet és lábamat! Én vagyok. Tapintsa-
tok meg és lássátok, a szellemnek nincs húsa és csontja, de amint látjátok, nekem van.” Ezután megmutatta nekik a kezét és a lábát.*

De örömről még mindig nem mertek hinni, és csodálkoztak. Ezért így szólt hozzájuk: „Van itt valami ennivalótok?” Adtak neki egy darab sült halat. Fogta és a szemük láttára evett belőle.

Aztán így szólt hozzájuk: „Ezeket mondtam nektek, amikor még veletek voltam. Be kell teljesednie mindannak, amit rólam Mózes törvényében, a prófétákban és a zsoltárokból írtak.” Ekkor megnyitotta értelmüket, hogy megértsék az írásokat. Majd így folytatta: „Meg van írva, hogy a Messiásnak szenvednie kell, és harmadnap fel kell támadnia a halálból. Nevében megtérést és bűnbocsánatot kell hirdetni Jeruzsálemtől kezdve minden népnek. Ti tanúi vagytok ezeknek.” Lk 24,35-48

A TERMÉSZETFÖLÖTTI

Nagy békességet találsz, ha Isten akaratát cselekszed teljes szívedből, teljes elmédből és minden erődből. Azt a békét, amelyet a világ nem adhat, egyedül Krisztus tud biztosítani.

„Békesség a földön az Isten akaratát cselekvő embereknek” (vö. Lk 2,14). Isten akaratán kívül viszont csak nyugtalanság van és sötétség, közöny és meghasonlás. Ebben a dialektikában a természetfölötti otthonossá válik számodra, s jobban meg tudod különböztetni. Ráeszmélsz, hogy nem tudod jól kiaknázni értékeit. A gyakorlatban legtöbbször úgy viselkedsz, mintha ezek az értékek nem is léteznének, mert a lelked tele van mindennel, csak éppen Istennek nincs helye benne. Krisztus ellenben úgy jelenik meg előttünk, mint annak az embernek a mintája, aki szeretni akarja az Atyát. Mária pedig mint az az asszony, aki nem félig élte Isten akaratát. „Az Úr szolgálója vagyok, legyen nekem a te Igéd szerint” (Lk 1,38).

Húsvét 1. hét péntek ápr. 26.

EVANGÉLIUM Szent János könyvéből

Jézus harmadszor jelenik meg tanítványainak: kenyérrel és hallal vendégeli meg őket.

Feltámadása után Jézus egy alkalommal így jelent meg tanítványainak a Tibériás-tó partján:

Együtt voltak Simon Péter és Tamás, melléknevén Didimus (vagyis Iker), továbbá a galileai Kánából való Nátánáel, Zebedeus fiai és még két másik tanítvány. Simon Péter így szólt hozzájuk: „Elmegyek halászni.” „Mi is veled megyünk” – felelték. Kimentek és bárkába szálltak. De azon az éjszakán nem fogtak semmit. Amikor megvirradt, Jézus ott állt a parton. A tanítványok azonban nem ismerték fel, hogy Jézus az. Jézus megszólította őket: „Fiaim, nincs valami ennivalótok?” „Nincs” – felelték. Erre azt mondta nekik: „Vessétek ki a hálót a bárka jobb oldalán, ott majd találtok.” Kivetették a hálót, s alig bírták kihúzni a tömérdek haltól. Erre az a tanítvány, akit Jézus szeretett, így szólt Péterhez: „Az Úr az!” Amint Simon Péter meghallotta, hogy az Úr az, magára öltötte köntösét – mert neki volt

vetkőzve –, és beugrott a vízbe. A többi tanítvány követte a bárkával. A hallal teli hálót is maguk után húzták. Nem voltak messze a parttól, csak mintegy kétszáz könyöknyire. Amikor partot értek, izzó parazsat láttak, s rajta halat, mellette meg kenyeret. Jézus szólt nekik: „Hozzatok a halakból, amelyeket most fogtatok.” Péter visszament, és partra vonta a hálót, amely tele volt nagy halakkal, szám szerint százötvenhárommal, s bár ennyi volt benne, nem szakadt el a háló. Jézus hívta őket: „Gyertek, egyetek!” A tanítványok közül senki sem merte megkérdezni: „Ki vagy?” – hiszen tudták, hogy az Úr az. Jézus fogta a kenyeret, és adott nekik. Ugyanígy a halból is. Ez volt a harmadik eset, hogy a halálból való feltámadása után Jézus megjelent tanítványainak. Jn 21,1-14

SZERETET AZ ISTEN

Megrázó János meghatározása Istenről: „Szeretet az Isten” (1Jn 4,16). Ha magadévá teszed ezt a meghatározást, akkor mi sem természetesebb, mint hogy hiszel és bízol benne. Elfogod a szeretet értelmét. Arról van szó, hogy megszülessünk Istenből, hogy tettekre váltott szeretet legyünk, akárcsak Jézus. Isten akaratát elfogadni annyit tesz, mint Istent elfogadni. Szeretetet szeretettel viszonzni azt jelenti, hogy Isten fiaként élünk, úgy, mint Jézus. Az a Krisztus, aki az Atyának tettekre váltott akarata, egyben az Atyának az emberekhez intézett szava. Az Atya kifejezése Ő. A szeretet kifejezése. „Az Isten szeretete abban nyilvánult meg, hogy elküldte a világba egy-szülött Fiát” (1Jn 4,9). Másrészt viszont Krisztusnak mint embernek megvan a saját akarata, azzal teljesíti az Atyáét. Ő az emberiség Isten iránti szeretetének tökéletes kifejezése is. Bárcsak olyanok lennénk - vele egyesülve - mint Ő. Az Atya iránti szeretet kifejezése... Jézus, az emberré lett Isten, meg akarja isteníteni az emberiséget, szeretetté tenni, Istenné tenni. Isten gyermekeivé akarja tenni az embereket. Ha ilyenek lennénk, amennyire csak lehet, egyetlenegy akarata Istennek,

egyetlenegy szeretet, miképpen menyben, azonképpen itt a földön is ... Jézus, az Istenember, megadja a megistenülés lehetőségét, ha valaki igazán egyesülni akar vele. Legyünk hát pillanatról-pillanatra Jézus, legyünk Mária, „legyünk tökéletek, mint az Atya” (vö. Mt 5, 48), mint Isten, legyünk Ő, legyünk egyik vele ...

Húsvét 1. hét szombat ápr. 27.

EVANGÉLIUM Szent Márk könyvéből

Jézus megbízatást ad apostolainak: „Menjetek el az egész világra, és hirdessétek az evangéliumot minden teremtménynek!”

Miután húsvétvasárnap reggel Jézus feltámadt, először Mária Magdolnának jelent meg, akiből (annak idején) hét ördögöt űzött ki.

Magdolna elment, és elvitte a hírt a gyászoló és szomorkodó tanítványoknak. Amikor a tanítványok meghallották, hogy Jézus él, és hogy Magdolna látta őt, nem hitték el neki.

Ezután Jézus más alakban megjelent két tanítványnak útközben, amikor vidékre mentek. Ezek visszatértek, és közölték a hírt a többiekkel, de ők nekik sem hittek.

Végül megjelent Jézus a tizenegy (apostolnak), amikor éppen asztalnál ültek. Szemükre vetette hitetlenségüket és keményszívűségüket, hogy nem hittek azoknak, akik látták őt feltámadása után. Azután így szólt hozzájuk: „Menjetek el az egész világra, és hirdessétek az evangéliumot minden teremtménynek!” Mk 16,9-15

AZ ÚJ PARANCS

Krisztus részletes, lényegbevágó tanítást hagyott ránk az örök életről, de csak egyetlen parancsot adott: „Ez az én parancsom: szeressétek egymást, mint ahogy én szerettelek titeket” (Jn 15,12). Ha eltökéltük magunkat, hogy úgy szeretjük Istent,

amint megkívánja, akkor úgy kell szeretnünk egymást, ahogyan ő szeretett. Barátainknál kell kezdeni Isten ezen akaratának tettekre váltását. Ez Krisztus tanításának csúcspontja, az ő végrendelete. Az ítélet tárgya a testvéri szeretet lesz: „Éheztem, és ennem adtál...” (vö. Mt 25,35-36). Valóban „ne tartozzatok senkinek semmivel, csak kölcsönös szeretettel”, mert aki szereti felebarátját, betöltötte az egész törvényt. „Hiszen a parancs: ne kövess el tisztátalanságot, ne ölj, ne lopj, a másét ne kívánd, s ami egyéb parancs még van, mind ebben az egyben tetőződik: Szeresd embertársadat, mint saját magadat. A szeretet nem tesz rosszat az embertársnak. A törvény tökéletes teljesítése tehát a szeretet” (Róm 13,8-10). A testvéri szeretet az Isten iránti szeretet legnagyobb bizonyága.

Húsvét 2. hét Isteni irgalmasság vasárnapja ápr. 28.

EVANGÉLIUM Szent János könyvéből

Nyolc nap múlva eljött Jézus.

Amikor a hét első napján (húsvétvasárnap) beesteledett, Jézus megjelent a tanítványoknak ott, ahol együtt voltak, pedig a zsidóktól való félelmükben zárva tartották az ajtót. Belépett és így szólt hozzájuk: „Békesség nektek!” Miután ezt mondta, megmutatta nekik a kezét és az oldalát. Az Úr láttára öröm töltötte el a tanítványokat.

Jézus megismételte: „Békesség nektek! Amint engem küldött az Atya, úgy küdelek én is titeket.” E szavak után rájuk lehelt, és így folytatta: „Vegyétek a Szentlelket! Akinek megbocsátjátok bűneit, az bocsánatot nyer, s akinek nem bocsátjátok meg, az nem nyer bocsánatot.”

A tizenkettő közül az egyik, Tamás, vagy melléknevén Iker, nem volt velük, amikor Jézus megjelent nekik. Később a tanítványok elmondták neki: „Láttuk az Urat.” De ő így szólt: „Hacsak nem látom kezén a szegek nyomát, ha nem érintem

ujjaimat a szegek helyéhez, és nem tapintom meg kezemmel oldalát, én nem hiszem!”

Nyolc nap múlva ismét együtt voltak a tanítványok. Tamás is ott volt velük. Ekkor újra megjelent Jézus, bár az ajtó zárva volt. Belépett és köszöntötte őket: „Békesség nektek!” Tamásnak pedig ezt mondta: „Nyújtsd ide az ujjadat és nézd a kezeimet! Nyújtsd ki a kezedet és érintsd meg oldalamat! Ne légy hitetlen, hanem hívő!” Tamás így válaszolt: „Én Uram, én Istennem!” Jézus ezt mondta neki: „Most már hiszel, Tamás, mert láttál engem. Boldogok, akik nem láttak, és mégis hisznek!”

Jézus még sok más csodajelet is művelt tanítványai szeme láttára, de azok nincsenek megírva ebben a könyvben. Ezeket viszont megírták, hogy higgyétek: Jézus a Messiás, az Isten Fia, és hogy a hit által életetek legyen benne. Jn 20,19-31

HÁLA

Szeretlek, nem mert megtanítottak mondani, nem mert szívem sugallja ezt a szót, nem mert a hit szava meggyőz, hogy szeretet vagy, és nem is csak azért, mert meghaltál értem. Szeretlek, mert behatoltál életembe, jobban, mint a levegő a tüdőmbe,- jobban, mint a vér ereimbe. Te behatoltál oda, ahová senki sem tudott behatolni amikor senki sem tudott rajtam segíteni, valahányszor senki sem tudott megvigasztalni. Minden nap szóltam Hozzád. Minden órában néztelek, arcodból olvastam ki a választ, szavadból a magyarázatot, szeretetedből a megoldást. Szeretlek, mert annyi éven át velem éltél és én belőled. Törvényed volt az italom s észre se vettem. Belőle táplálkoztam, megizmosodtam, új erőre kaptam tudatlan kisdéd-módra, aki anyja emlőjét szopja, de még nem tudja őt édes nevéen szólítani. Add, hogy hátralevő időmben - legalább egy kicsit - hálás legyek Neked ezért a szeretetért, amivel elárasztottál, és amitől kitör belőlem a szó: szeretlek.

Carló
Carettó:
**BOLDOG
VAGY
MERT
HITTÉL**

I. BEVEZETÉS

Először is szeretnék neked egy rendhagyó Mária képről mesélni. Az anyja karjában lévő gyermek, akinek a kezébe a 15. századi ismeretlen festő egy madárkát adott, most helyette egy játékszer szorít magához. Azt hihetnénk, hogy Szent József faragta egy darabka fából. Bevallom, a változtatás az én művem, így történt: 36 éves voltam, amikor XII. Piusz pápa Rómába hivatott, hogy átvegyem a Katolikus Akció ifjúsági szervezetének vezetését. Ez akkor nem volt kis feladat. A katolikus mozgalom manapság ezernyi érre oszlik; akkoriban csak egy nagy szervezet létezett, amely félmillió fiataalt, tizennégy újságot és további húszezer egyesületet foglalt magába. Gyakran éreztem úgy magamat, hogy agyonnyom a felelősség. Akkor ismertem meg a félelmet, különösen amikor vidékről Rómába utaztam. Igen, Róma volt a lidérces álom, az erőimet meghaladó feladat, az a megnevezhetetlen misztérium, ami a világváros antik köveiből rám sugárzott, a Szent Péter tér megpillantása, amely a turistákat csak harmóniájával nyűgözi le, számomra megfoghatatlan gyötrelmet jelentett, amely időnként megbénított. Volt otthon egy másolatom erről a meglehetősen ismert Mária képről. Tiszteletben tartottam, mert tetszett nekem és sokat jelentett számomra. Nem tudom, hogyan történt, de látom magamat, amint hirtelen ecsetet ragadok és a madárka helyére szekeret festek, amely családi nevem szimbóluma. (carretto = kis szekér, ford.) Miközben ezt a gyerekes rajzot készítettem, úgy tűnt nekem, mintha ezt mondanám Máriának: *„Te vigyázz rá! Boldog lennék, ha játékszer lehetnék Fiad kezében, különösen most, a nehézségek közepette, de Te vigyázz rá!”* Rómától való félelmem nem tűnt el egészen, de biztos, hogy ha elfogott a szorongás, valami mindig kisegített belőle, csak e békét sugárzó kép részének kellett képzelnem

magamat, és máris sikerült megnyugodnom és a napot békében befejeznem. Mondhatom, hogy a nehéz órákban mindig azon a képen kerestem meg magamat, amelyen Jézus kis faszekerét magához szorítja, egy másik kis szekérnek a jelképét, amely a föld poros útjain döcög.

Máriához, Jézus Anyjához fűződő kapcsolatomat – meg kell, hogy mondjam – az a romantikus Mária tisztelet rontotta el, amely a zsinat előtt dívott, és minél pompásabb volt külsőségekben, annál üresebb volt belül. Az, hogy Mária királynő – és micsoda királynő! –, hogy olyan teremtmény, aki soha semmit sem csinált rosszul, aki a dolgok világos ismeretében járt-kelt Názáret utcáin, képtelenül arra, hogy hibázzon vagy hogy kétkedjék – mindez keveset mond egy olyan embernek, aki szorong, és fáradságosan vonszolja át magát a hit pusztaságán. Mária túlstilizálása a szuperájtatosak fanatizmusa által – akikben nincs hiány a katolikus világban – végül is felőrli a tisztelet valódi tartalmát, ami nem kevesebb, mint az istenanyaság. Semmi szüksége sincs ajánlásokra ahhoz, hogy tekintélyre tegyen szert. Bőven elegendő az Evangéliumra hagyatkozni. Ezért az utóbbi évtizedekben nem csodálkoztam azon, hogy a fiatalokból kihalt a Mária iránti szeretet, és a rózsafüzér-árusok becsukhatták boltjaikat. Így kellett ennek lennie. Mint sok más dolognál, újra el kell kezdenünk. Nem kezdtük e el újra a Bibliát is olvasni, amely fiatakoromban tiltott könyv volt? Nem újítottuk e meg a liturgiát is, amely a Zsinat előtt már-már azzal fenyegetett, hogy a nép számára érthetetlen nyelvével hideg taglejtésekben merevedik meg? Nem kelt e új életre az egyház, amelyet a múltban klerikális piramisnak tekintettek, míg a Zsinat „Isten népének” nevezi, az ígéret Földje felé vándorló népnek? Így kezdjük el előlről a Madonnával is. Még ha úgy is látszik, mintha újat kezdenénk, valójában folytatunk valamit, hiszen az egyház élő test, élő valóság, amelyben minden folytatódik.

Máriához fűződő kapcsolatom újrakezdésének drámai oka volt. Hosszú pusztai tartózkodásom alatt történt. Hoggarban, Charles de Foucauld Kistestvéreinek közösségében éltem. Meteorológusként kerestem a kenyeremet Tit, Tazrouk és In Amguel területén. A munka nagyon tetszett, mert a megélhetésen túl lehetővé tette, hogy olyan környezetben éljek, amelyet én választottam: a pusztában, és mert lehetővé tette számomra, hogy mindennapi munkámat hosszú hallgatással és imával kössem össze. Rövid idő alatt megismerkedtem a sátorlakó tuaregekkel, az oázisok művelőivel, az arabokkal, akik északról jöttek, és a kereskedő mozabitákkal. Különösen a tuaregekkel barátkoztam össze, akik egy mélyedés mentén és a fennsíkon táboroztak. Ha útjaim során ezen a környéken jöttem át, nem szalasztottam el, hogy velük töltssem az estét. Egy ilyen alkalommal valami nagyon érdekeset tudtam meg. Véletlenül a fülembbe jutott, hogy a táborból egy leányt a másik táborból való fiatalembernek ígértek, de még nem költözhetett vőlegényéhez, mert túl fiatal volt. Akaratlanul is Máté Evangéliumának azzal a részével hoztam ezt összefüggésbe, amely arról szól, hogy Szűz Mária Józseffel el volt jegyezve, de még nem keltek egybe (vö. Mt 1,18).

Amikor két évvel később ismét ebbe a táborba jöttem, átmenet nélkül, csak mintegy a beszélgetés élénkítése céljából megkérdeztem, hogy vajon létre jött e házasság? Ez a kérdés beszélgető társamat láthatóan kínosan érintette, és zavart hallgatásba merült. Én is hallgattam. De amikor ezen az estén a tábortól néhány száz méterre lévő „gueltà”-ból (kőmedence, alulról táplált vízgyűjtő) vizet hoztam, és ott láttam vendéglátóm egyik szolgáját, nem tudtam ellenállni kíváncsiságomnak, tudni akartam a zavart hallgatás okát, amellyel a tábor főnöke kérdésemet elutasította.

A szolga óvatosan körülnézett, és mivel irántam, mint „marabut” (Istennek szentelt személy elnevezése az iszlámban) iránt nagy bizalommal volt, olyan jelet mutatott, amit túlságosan is

megértettem: kezét a torkához emelte és olyan mozdulatot tett, amellyel az arabok azt fejezik ki, hogy „elvágták a torkát”. Vajon miért? Mert még a házasságkötés előtt kiderült, hogy a lány terhes, és a család becsülete megkövetelte ezt az áldozatot. Borzongás futott végig rajtam, amikor a lányra gondoltam, akit megöltek, mert hűtlen volt jövőendő férjéhez. (Amikor megütközünk ezen a szigorú erkölcsön, nem szabad elfelejtenünk a történet eredetét. A múltban a társadalom rettentő kérlelhetetlenséggel védelmezte a házaselet tisztaságát. Maga Mózes is halállal büntette a házasságtörést és az erkölcstelenséget.)

Este a kompletóriumnál a Szahara ege alatt el akartam olvasni Máté szövegét Jézus fogantatásáról. Gyertyát gyújtottam, mert a hold nem világított az éjszakában.

Ezt olvastam: „Anyja, Mária, Józsefnek a jegyese, még mielőtt egybekeltek volna, gyermeket fogant a Szentlélek erejéből. Férje, József, igaz ember volt, nem akarta meghurcolni, ezért úgy határozott, hogy titokban bocsátja el” (Mt 1,18 sk). József tehát nem volt áruló, és Joachim, Mária apja nem játszotta meg a törvény szigorú őrének a szerepét, és nem ölte meg Máriát, mint ahogy ezt a mózesi törvény megparancsolta. Úgy emlékszem, mintha csak ma lenne. Máriát egészen közel éreztem magamhoz, a homokba kuporogva, kicsinyen, gyöngén, gyámtalanul, oly csodálatos és mégis oly félreismerhetetlenül valóságos terhességével. Eloltottam a gyertyát. Ebben a sötét éjszakában egyetlen csillagot sem láttam. Körös-körül szempárokot láttam villogni, mint sakálszemeket, amikor bárányokra lesnek.

Názáret lakóinak szemei voltak ezek, amelyek a leánykát lesték, aki méhében gyermeket hordott, és akit a gyanú minden súlyával, amelyre csak képesek az emberek, faggattak a szemek: „Hogyan szerezted ezt a gyereket, te szégyentelen teremtés?”

Micsoda éjszaka! Mit válaszoljak? Hogy Isten az Atyja ennek a kicsinek? Ki hiszi ezt el nekem? Semmit sem szólok. Isten

tudja. Isten gondoskodik... Szegény tisztaszívű Mária, szinte még gyermekanya! Rosszul kezdődik életed útja! Hogyan akarsz oly sok ellenséggel megbirkózni? Ki fog hinni neked?

*

Ezen az estén éreztem először, hogy közelebb jutottam Mária titkához. Először láttam őt nem az oltáron, mozdulatlan viaszszoborként királynői pompában és méltóságban, hanem kishúgomként, mellettem ülve a földi homokban, olyan széttaposott szandálban, mint az enyém, és éppoly sok fáradtsággal tagjaiban. Most értettem meg, hogy nagynénje, Erzsébet, akihez Mária ezek után az események után elment, (biztosan szívesen vonult vissza a kíváncsian fürkésző tekintetek elől), miért kiáltott föl így, miután meghallgatta Mária elbeszélését: „Boldog vagy, mert hittél!” (Lk 1,45)

Igen, valóban boldog! Mária bátorságára van szükség ahhoz, hogy ilyen dolgokban hinni tudjon az ember! Nehéz hinni abban, amit mondasz és tanítasz, hogy ez a Fiú nem egy éjszakai kaland gyümölcse, amelyről nem kívánsz magyarázkodni. Ez azonban mindenekelőtt neked nehéz! „Boldog vagy, mert hittél!”

Ez a legnagyobb, amit egy szegény alázatos leánykának mondani lehet, hogy vele történik meg, hogy angyallal beszél, ezzel az egyszerű leánykával, aki nem tartja magát semmire, és egyszer csak hallja, hogy fia születik, aki a Szent és Magaságbeli Fia. „Boldog vagy, Mária, mert hittél.”

*

Azon az estén a homoksivatagban, az isszaka-rasszemi vízgyűjtő közelében határoztam el, hogy Máriát hitem tanítójává választom. Élő kapcsolatba kerültem vele. Nem olyan személy volt többé, akinek alázatos tisztelettel tartozom, szívem testvére volt, hitem tanítója és útítársa. Igen, pontosan a hité. Meg akarom ezt magyarázni: Tudnotok kell, testvéreim, hogy a hit teljes hosszú útját végigjártam... éspedig gyalog. Az volt a

szerencsém, hogy nem riadtam vissza a sötétségtől, és hogy akkor is tovább vonszoltam magamat, amikor már alig tudtam járni. A pusztában eltöltött évek sokat segítettek, bár éppen ott ismertem meg azt az „éjszakát”, amit Keresztes Szent János írt le. Ma mindazok testvérének érzem magam, akik ateistának vallják magukat (ők kevesen vannak), és méginkább azoknak (ők sokan vannak), akiknek nehezükre esik a hit és még nem ismerik a problémák valódi körvonalait. Ha meghaltam – remélem hamarosan, mert megismertem az Urat és vágyom rá, hogy arcát lássam –, ha eljöttök a síromhoz és lehetségesnek tartjátok, hogy van kapcsolat Isten országának gyermekei között, ne azt kérjétek tőlem, hogy ilyen vagy olyan szenvedés gyógyulásáért imádkozzam. Csak azt kérjétek, hogy a hitetekért imádkozzam. Ez az egyetlen ajándék, amiért érdemes imádkozni. Nos, ha módom lesz rá, megteszem majd: csöndesen bele fogok nézni a názáreti Mária szemébe, és az ő látványába merülten, az övébe, akinek oly nagy volt a hitbeli bátorsága, megkísérlem majd szavakba foglalni azt, amire szükségetek van. Testvéreim, megnyitottam előttetek a szívemet, mindent elmondtam nektek. Ha most hallgattok rám, tegyétek zsebetekbe a rózsafüzért. Lehet, hogy évek fognak eltelni, amíg tűrhetően tudjátok majd imádkozni. Nem számít, csak tartsátok készenlétben. Segíteni fog benneteket. Szükség esetén, ha kezetekbe kerül, csak ennyit mondjatok:

AVE MARIA

II. AVE MARIA

A fiatal tuareg lánnyal történt esemény után, akit a családja házasságtörés miatt megölt, kezdtem egyre jobban megérteni a názáreti Máriát. Úgy éreztem, mintha észrevétlenül a húgomná lett volna. Nem szoktam hozzá, hogy olyan közelinek lássam őt, olyan emberinek, olyan törekenynek. Bár a Mária-kultusz képes volt valamiféle természetfölötti kapcsolatot kialakítani, mégis elfojtotta azt a női, teremtményi, testvéri, tanító hangot, amely most egészen a közelemből szólt hozzám. Igen alázattal be kell ismernem: csak amikor ez a hangtalan tragédia Hoggar elhagyott völgyében eszembe juttatta Lukács Evangéliumát, akkor először sikerült fölmérem Mária bátorságát, hogy elfogadta az angyal fölszólítását és Isten tervét. A teherbe ejtett lány szerepét kellett elfogadnia. Ki hitt volna neki? Ki fogadná el ezt a magyarázatot egy lánytól, ha belépne és azt mondaná: „Tudod... a gyermek, akit várok, a Magasságbeli Fia!” Nálunk otthon legalábbis egy pofont kapott volna az apámtól, mi piemontiak vagyunk; egy délebbi családnál azt hallhatta volna: „Takarodj, ne is lássunk többé, te vagy a család szégyenfoltja.” Némely zsidó, arab vagy szkíta házban... vér folyt volna. Máriának volt bátorsága a hitben, hogy a lehetetlenségek Istenére hagyatkozzék és rábízza problémáinak megoldását. Hite tökéletes volt. Boldogító volt számomra, hogy mindezt egy olyan hatásos színhelyen fedezhettem föl, mint a puszta – és micsoda puszta! Ne felejtjük el, hogy a Bibliát ugyanilyen vidéken, a sivatag és a füves rétek között írták, ahol karavánok járnak, a szamarak és birkák legelik a sovány füvet, és az emberek hozzászoktak, hogy az eget kérdezzék, mert az az életük egyetlen reménysége. Nos, én is ott voltam. Amikor esténként az út szélén táborot ütöttem, és tüzet gyújtottam a kenyérsütéshez és tea főzéshez, Mária egészen

közel jött hozzám. Csak a rózsafüzéremet kellett elővennem – még lsszakarasszemben gyűjtögetett fadarabkákból saját kezűleg készítettem és mindig a zsebemben hordtam – és máris éreztem jelenlétét mellettem a tűznél. Nem templom e a pusztá, a csillagos ég kupolájával és finom meleg homok imaszőnyegével? Micsoda fölszabadulás elveszni a térben és az időben, és világos valóságként átélni a szentek egyességét. Éppen ezért jöttem a pusztába. Át akartam törni a látható és láthatatlan, az ég és föld közötti korlátot, ez már gyakran sikerült is nekem a hitben. Micsoda békesség, ha az ember a dolgokat maga mögött hagyja! Úgy élni, mintha az Evangélium most íródna, most élnék meg. Látni, hogy Isten dolgainak a jele széthasad, hogy láthatatlan jelenlétét, isteni valóságát megmutassa nekünk.

Hogy beszélhetünk a szentekkel. Átéltetjük az eucharisztikus jelenlétet itt a sátorban, amely tabernákulummá változott. Egyik este beszélgetni kezdtem Máriával. Olyan könnyen ment. Annyira vonzódtam hozzá. Mária, mondd el nekem, hogy is volt? Meséld el nekem, ahogy Lukács evangélistának elmesélted.

„Tudod te azt”, mondta, „hiszen ismered az Evangéliumot.” Ma mindent fényárban látok. Názáretben, Galileában éltem, életem nem különbözött népem fiatal lányainak életétől: munka, imádság, szegénység, nagy szegénység, életöröm és mindenekelőtt reménység Izrael megígért jövőjében. Édesanyámmal, Annával egyszerű kis házban laktam, előtte udvar, köröskörül magas kerítés, amelynek az volt a feladata, hogy nekünk nőknek egy kis meghitt teret nyújtson. Gyakran tartózkodtam ott, hogy dolgozzam, hogy imádkozzam. Mindkettő betöltött, tele voltam békességgel és örömmel.

Azon a napon egyedül voltam a kis előtérben. Fény vett körül. Ültem a zsámolyon és imádkoztam. Félig csukva tartottam a szemem, és nagy öröm fogott el. A fény egyre erősebb lett, úgy hogy becsuktam a szemem, nehogy megvakítson. Aztán las-

san egy kicsit fölemeltem a szempillámat, és hagytam, hogy a világosság belém áradjon. Isten jelenlétének a jele volt ez számomra, amely beburkolt, mint egy palást. A fény egyszer csak angyal alakot öltött. Mindig olyannak képzeltem el az angyalokat, mint azt, akit akkor láttam. Tudod, hogy is van az a hittel. Az ember sohasem tudja, hogy az, amit lát benne van e vagy rajta kívül. Bizonyára belül kell lennie, mert ha csak kívül lenne, akkor kételkedhetnél benne, és attól tarthatnál, hogy csupán illúzió. De bensődben nincs illúzió, egyszerűen tudod: ez Isten tanúbizonysága.

Nem mozdultam, attól való félelmemben, hogy minden eltűnhet. De nem, az angyal beszélt, valóban beszélt. Ilyenkor nem tudod soha, hogy a hangot füleddel hallod e vagy sokkal mélyebben, bensődben. Belül kell, hogy legyen, mert ha füleddel hallanád, tévedhetnél. Én ott hallottam a hangot, ahol Isten a tanú.

És mit mondott neked a hang? Azt mondta: Üdvözlégy, Mária, kegyelemmel teljes, az Úr van teveled. Hogyan érezted magad? Természetesen meg voltam döbbenve. Úgy tűnt, mintha valami mérhetetlen jött volna be hozzám, túlságosan nagy a fölfogóképességemhez mérten. És így szólt az angyal: „Ne félj, Mária” (Lk 1,30). Ez bátorságot öntött belém, mert ugyanezt a mondatot hallottam a zsinagógában is, amikor Ábrahám történetét olvasták föl:

„Ne félj. Ábrahám! Védőpajzsod vagyok” (Ter 15,1). Aztán tudtomra adta az angyal az anyaságot, és kevés szava olyan világos volt, hogy úgy tűnt nekem, mintha abban a pillanatban bennem keletkezett volna. Még sohasem tapasztaltam, hogy olyan szavakat halljak, amelyek egyenértékűek a történésekkel. Mondd, Mária, teljesen meg voltál lepve? Azelőtt soha nem gondoltál arra, hogy Te... hogy éppen Te... Ó, dehogyanem! Gondoltam rá. Mi, zsidó lányok, másra sem gondoltunk. Éreztük, hogy elérkezett az idő, és ha a zsinagógában imádkoztunk, csordultig volt a levegő a Messiás várásával Mit

értettél meg abból, amit az angyal mondott, hogy Te vagy a kiválasztott, és hogy tőled születik a Messiás? Pontosan megértettem, amit mondani akart. Csak azon csodálkoztam, hogy hogyan lehetséges ez, mert szűz voltam. Az angyal magyarázta, és könnyű volt beleegyezni, mert úgy éreztem, hogy elmerülök Istenben úgy, mint abban a vakító déli világosságban. Sejtettem már a bonyodalmakat is, amelyekbe belekeveredtem, hogy az édesanyámmal sem tudnám megértetni, még kevésbé a jegyesemmel, Józseffel, de nem tudtam volna visszautasítani, annyira megragadott az Isten, olyan nagy volt az angyal szavaiból sugárzó bizonyág:

„Istennél semmi sem lehetetlen” (Lk 1,37). Semmi sem. Lassan, nagyon lassan kialakult a világosság, és nem láttam már az angyalt. Édesanyámat láttam, amint az udvaron keresztül közeledett. Valami arra készítetett, hogy beszéljek vele a történekről, de nem voltam képes rá, nem találtam a helyes szavakat. Hirtelen fölfogtam, hogy ennek a magyarázatára egyáltalán nem léteznek szavak. A következő napokban sem volt másképp, és bizony napról-napra hallgatagabb lettem. Egyre nehezebbé vált a beszéd jegyesemmel, Józseffel. Tudod, hogy népünknel mi volt a szokás. A lányt a vőlegénynek már nagyon korán elígérték. Ez szerződésnek számított a családok között. Mivel a jövőendő menyasszony még túl fiatal volt, eleinte még családjánál hagyták, amíg elérte a kellő érettséget. Aztán egy este nagy pompával megtartották a lakodalmat, sok fáklyával, énekkel, örömkialtással jött a vőlegény barátai kíséretében a menyasszonyért, és otthonába kísérte. Attól fogva házastársak voltak. Amikor megjelent nekem az angyal, hogy az anyaságot tudtomra adja, még otthon voltam. Elígérték már Józsefnek, de még nem laktam nála.

Elég volt néhány hónap ahhoz, hogy a körülöttem élő embereknek valami derengjen. Anyaságomat már nem lehetett elrejteni. Akkor ismertem meg a sötét és fájdalmas hitet. Hogyan kellene anyám előtt magyarázkodnom? Mit kellene monda-

nom jegyesemnek, Józsefnek? Fájdalommal teli időket éltem át, és egyetlen vigaszom az volt, hogy egyre azt mondogattam: „Istennél minden lehetséges, Istennél minden lehetséges”. Az ő dolga volt, hogy világosságot teremtsen, arra hagyatkoztam. A fájdalom persze nem múlt el ettől, jöttek órák, amikor szív-szagató volt. Közben már nem mertem kimozdulni a házból, és egyszer csak megláttam egy szomszédasszonyt, amint az udvar kerítésén át hideg, kíváncsi szemekkel leskelődött. A dolog kiéleződött, és reszkettem a gondolattól, hogy följelenthetnek, mint házasságtörő nőt. Nem sok híjjá volt. Józsefnek a zsinagógához kellett volna fordulnia, hogy a dolgot fölfedje, és hamarosan egy mindenre kész csöcselék gyűlt volna mögéje, kövekkel a kezében, hogy engem megkövezzon. Nem először fordult volna elő, hogy Názáretben egy házasságtörő nőt kivégezzon. De valóban igaz: Isten mindent megtehet. Ő maga állt pártomra. Először Józsefnek segített. József elmondta nekem, hogy rendkívül különös álma volt, és semmi sem rendítheti meg bizalmát bennem. Milyen boldog voltam, amikor ezt mondta! De micsoda félelemben, micsoda sötétségben voltam előtte. Most már tudom, hogy van az a hittel: az embernek hozzá kell szoknia, hogy sötétségben éljen. Még egy rendkívüli dolog járult hozzá, hogy azokban a hónapokban gyötrelmeimet megkönnyítse. Tudod, az angyal adott nekem egy jelet, hogy gyöngeségemben segítsen. Közölte velem, hogy nagynéném, Erzsébet, gyermeket fogant, és már a hatodik hónapban van. Igencsak bámulatos dolog volt ez, mert a családban mindnyájan tudtuk, hogy Erzsébet magtalan. Meg kellett őt látogatnom Júdeában, Ain Karimban, ahol lakott. Nem sokáig kértem magam. Édesanyám ötlete volt, meg akart kímélni az emberek tolakodó pillantásaitól és pletykáitól. Éjszaka kerekedtem útra, micsoda örömmel! Minél messzebb Názárettől! Amikor megérkeztem, nagynéném már közel volt a szüléshez. Nagyon boldognak látszott szegényke, hisz oly sok éven át hiába kívánt egy kisfiút. Az Úr őt is fölvilágosította, mert amikor köszön-

töttem, úgy tűnt, hogy mindent tud. Csodálatos tudás töltötte el! Az örömtől énekelni kezdett, és én is vele énekeltem. Mindketten magunkon kívül voltunk, magunkon kívül a szeretettől. Volt még egy harmadik is, aki örömeiben táncolt. A kicsi, a jövővendő János, aki úgy ugrándozott Erzsébet méhében, mintha Jézust akarta volna üdvözölni, aki az enyémben volt. Felejthetetlen napok voltak ezek. Erzsébet élte a hitet, mégpedig a vaksötét hitet, és aki olyan sokat szenvedett életében, olyant mondott nekem, ami boldoggá tett, és ami kiegyenlítette az elmúlt hónapok minden magányosságát: „Boldog vagy, mert hittél” (Lk 1,45).

*

A tűz, amelyen a kenyerem megsütöttem, kialvóban volt. Késő éjszaka volt, egyedül éreztem magam. Mária jelenléte már csak a rózsafüzéremben volt. A kezemben tartottam, és imádkozásra hívott. Fáztam és beburkolóztam a magammal hordott arab birkagyapjú kabátba, a burnuszba. Most már tökéletesen sötét volt, de semmi kedvem sem volt az elalváshoz. Végig akartam ízlelni az elmélkedést, amelyet Mária ajándékozott nekem. Mindenekelőtt óvatosan és elszántan a hit titkába akartam behatolni, az igazi hitbe, amely fájdalmas, sötét és száraz. Ó, hinni nem könnyű, könnyebb okosan érvelni. Nem könnyű a titkot elfogadni, mert az mindig meghalad téged, és mindig tovább tágítja szegénységed határait. Szegény Mária! Nehezebb volt neked a Gyermekeket hitben megfoganni, mint testben. Még sincs más út, mint a hité. Nincs más választás. Vissza akarsz e rettenni a hittől, Mária, mondván, hogy ez nem lehet igaz, értelmetlen ebbe belemenni, olyan Istent elképzelni, aki emberré lesz, nincs Messiás, aki megment minket, minden csak zűrzavar, és az abszurd kormányozza a világot, az utolsó szó a halálé és nem az életé? Nem! Ha nehéz is a hit, a hitetlenség a biztos halál. Ha hősiecs dolog is minden remény ellen remélni, nem remélni fojtogató félelem. Ha véred ontásába ke-

rül is szeretni, nem szeretni maga a pokol. Hiszek, Uram! Hiszek, mert élni akarok. Hiszek, mert meg akarom menteni már-már megfulladó népemet. Hiszek, mert ez az egyetlen válasz, amely téged fogad el: téged, a világunkat meghaladó Transzcendenst, a Végtelent, a Teremtőt, az Üdvösséget, az Életet, a Világosságot, a Szeretetet, a Mindent. Furcsa, hogy ne mondjam, csodálatos: alig mondtam ki egész lelkemmel, minden idegszállammal a szót: „hiszek”, világossá vált az éjszaka. Most becsukom a szemem, mert az éjszaka, valóban az éjszaka, elvakít minden fényességet fölülmúló világosságával. Bizony, semmi sincs, ami világosabb ennél a sötét éjszakánál, és semmi sem láthatóbb a láthatatlan Istennél, semmi sincs közelebb, mint ez a végtelen Messzeség, semmi sem parányibb, mint ez a végtelen Isten. Valóban, ő képes volt a te kis méhedben lakni, Te melengetted, kis ártatlan, tiszta asszony. Mária! Testvérem! Boldog vagy, mert hittél! Ma én mondom ezt neked örömujjongással csordultig, mint azon a meleg estén Ain Karimban nagynénéd, Erzsébet.

III. Én Istenem, én gyermekem

Az adventet Beni Abbesz tiszta meleg dűnéin, a Szahara varázslatos oázisában töltöttem. Elhatároztam, hogy a karácsonyi előkészülethez visszavonulok a magányba, és ehhez az ouarourouti kutat választottam, ahol bőven volt víz és egy kis természetes barlang, amely kápolnaként szolgálhatott. Rögtön Mária fogantatásának ünnepe után útra keltem, csodálatos időben és erős vággal a magány után. Közben nemsokára teljesen megváltozott az időjárás, a sivatag ólomszürkévé vált a napot eltakaró vastag ködtől. A magány elé is akadály gördült, mert jóbarátom, Ali, Mohamed Asszani fia, aki tizenegy birkáját legeltette a környéken, fölfedezett és sóvárgott a társaság és a beszélgetés után. Úgy tűnt, hogy ezen mesterkedett, de valójában nem tudott birkái számára megfelelőbb és gazdagabb legelőt találni, mint Ouarourout. Nagy ívben körözött körülöttem, ez érthető, mert tudta, hogyha imádkozom, távol illik maradnia, és engem nyugton hagynia. A kút közös volt, joga volt hozzá, hogy odamenjen, ha vizet akart vinni. Ilyenkor aztán nem szalasztotta el az alkalmat, hogy meghívjon teára, amit maga főzött, miután a hozzá szükséges dolgokat az én sátramból szerezte be. Ali jól tudott teát főzni, és szerette velem együtt elfogyasztani, hamubasült kenyereket eszegetve hozzá. Aztán ismét visszavonult a nyájához, és a nap hátralévő részében megelegedett azzal, hogy a távolból figyeljen engem, és közben a homokban kis kövületeket és archeológiai leleteket, például kőkorszaki nyílhegyeket keresgéljen, amelyeket azután rendszeresen eladott nekem. Az idő elromlott, és a sátrat tartó köteléket meg kellett erősítenem, mert előre láttam a sivatagi félelmetes ítéletidő kezdetét. Nemsokára kitört a vihar. Aki élt sivatagban, az tudja, hogy mi a homokvihar. Hogy fogalmatok legyen róla, csak annyit mondok, hogy fényes nap-

pal be kell kapcsolni az autó fényszóróját, hogy egyáltalán látni lehessen az utat, és hogy a hevesen pattogó homokszemcsék az ablaküveget és a zománcot valósággal lecsiszolják. Egyetlen menedékem a barlang lett. Úgy gondoltam, hogy éjjel-nappal ott maradok, mert nem akartam megszakítani a magambaszállás idejét. Gondoltam persze Alira is, akit már nem láttam, de egészen biztosra vettem, hogy jól fölismerte a helyzetet, és nem hagyta, hogy a vihar meglepje. Bizonyára időben elérte a birkaistállót és az atyai sátrat, körülbelül 12 km-re Ouarouroutól, pontosan a bechari útkereszteződésnél. Bezzeg! Éppen imádkoztam a barlangban, amikor látom, hogy a legnagyobb izgalommal ront be, kezében a pásztorbottal. „Gyorsan gyere, Carlo testvér! A birkák elpusztulnak a homokban! Elvesztek... segíts!” Rohantunk az autóhoz, bevágtuk magunkat, és irány a szélkavarta sivatag, az örvénylő homok, amely csaknem megvakított bennünket. Ebben a pokolban nem volt könnyű megtalálni a birkákat. Rémülten, bágyadtan és céltalanul szaladgáltak ide-oda az időközben kitört eső- és homokviharban.

Még sohasem láttam ilyet, és megint csak éreznem kellett, hogy a sivatagban élet és halál mennyire egymás szomszédságában laknak. Miközben az autót vezetve arra ügyeltem, nehogy eltévedjünk, Ali a birkákra vetette magát, és egyiket a másik után a kocsiba gyömöszölte, úgy ahogy voltak, kimerülten és bénultan a félelemtől. Sikerült a birkákat a barlangba vinni, amely a lélegzetelállító orkán elől az egyetlen lehetséges menedék volt. A kis barlang tele lett gyapjával, bégetéssel, erős birkaszaggal. Nem esett nehezemre, hogy a betlehem-i barlangra gondoljak, és mert fáztam, szorosan a leggyapjasabb birkák mellé ültem, amelyek éppoly csuromvizesen, mint én, reszkettek a leszálló este félhomályában. Kivettem az Eucharisziát a tabernákulumból, és a tokot a nyakamba akasztottam, burnuszom alá. Persze nem sikerült tüzet gyújtanunk a vacsorához. Meg kellett elégednünk a kenyérrel és egy doboz szardíniával. De Alinak ízlett a szardínia. Én sürgető szükségét érez-

tem annak, hogy imádkozzam, és hirtelen beláttam, hogy ezzel az egész zűrzavarral nem is jártam rosszul. Talán épp ezáltal részesülhettem egy olyan éjszaka élményében, ami nem is lehetett volna súlyosabb. Előttünk volt a karácsony. Barlangban voltam egy pásztorral. Fáztam. Birkák, trágyaszag. Valóban, semmi sem hiányzott. A nyakamban függő Eucharisztia arra kényszerített, hogy Jézusra eszméljek, aki éppúgy jelen van a kenyér színe alatt, mint Betlehem, a „kenyér háza” jele alatt.

*

Leszállt az éjszaka. Odakint még mindig tombolt a vihar a sivatag fölött. Most egész csöndes lett a barlang. A birkák minden talpalatnyi helyet elfoglaltak. Ali a burnuszába burkolózva aludt, fejét egy kövér birka vállára hajtotta. Lábánál két báránka feködött. Emlékezetből idéztem Lukács Evangéliumát: „ Ott tartózkodásuk alatt elérkezett a szülés ideje. Mária megszülte elsőszülött fiát, bepólyálta és jászolba fektette, mert nem jutott nekik szállás” (2,6 sk). Szünetet tartottam és vártam. Mária lett az imádságom, és egészen közel éreztem őt magamhoz. Jézus az Eucharishtiában nálam volt, a köpenyem alatt. Minden hitem, reményem és szeretetem egy pontban sűrűsödött össze. Nem kellett már elmélkednem. Csak csöndesen szemlélnem. Az egész éjszaka az enyém volt, a reggel még messze.

*

Álmodtam? Ébren voltam! Nem tudom. A kettő eggyé vált. Vajon mi lehet a különbség álom és valóság között, ha az álom Isten földre érkezésére tekint, és ha a valóság egy olyan barlang, mint amilyent az evangélisták leírtak? A hit, hogy Isten emberré lett, az emberiség legnagyobb álma. Azt mondhatnánk, hogy olyan nagy volt a föld és az ég egyesítésének vágya, hogy a karácsony ennek a vágynak a megvalósulása lett.

Hogy is van hát? Kívántam és álmodtam a karácsonyt. Istennek földre jövetelét, vagy olyan ez a rendkívüli esemény, mint egy beteljesült álom? Mindkettőt el tudom gondolni, annyira rendkívüli a dolog. Persze az eljövétel megelőzi az álmot. Egyikünk sem lenne képes arra, hogy ilyen páratlanul szép álmot álmodjék. Mit szólna hozzá, Mária, hiszen leginkább rád tartozik mindez? Nem olyan volt e számodra, mint egy álom, hogy ilyen Fiad legyen? Valóságnak tudtad tartani? Testi megszületését össze sem lehet hasonlítani hitben való megszületésének nehézségével. Könnyű volt szemlélned és gondoznod picinyedet, aki minden emberpalántához hasonlóan anyai segítségre szorult; de közben elhinni, hogy ő Isten Fia, ez nem volt könnyű dolog. A hit biztosan neked is sötét és fájdalmas volt, nemcsak nekünk, az élőknek ezen a földjén. Nyakamban, köpenyem alatt függ az Eucharisziát tartó tok. Egy darabka Kenyér, a testté született Jézus, ahogy a hit tanúsítja. Őt hordom magamnál, szeretem, imádom, de... ...hinni nem könnyű! Így van ez, Mária? Számodra is így van? Nincs a földön nagyobb fáradság, mint hinni, remélni és szeretni: Te tudod. Igaza volt nagynénédnek, Erzsébetnek, amikor azt mondta: „Boldog vagy, mert hittél!” Igen, Mária, Te boldog vagy. Te hittél. Te fogsz nekem segíteni, hogy higgyek. Neked volt erőd Jézus születésének titkát elfogadni, volt bátorságod hozzá, hogy följáánld testedet a nagyságában és döbbenetes kicsiségében fölfoghatatlan eseménynek. A megtestesülésben a szélsőségek érintkeztek, és a végtelenül távoli végtelenül közelivé lett, a végtelenül hatalmas végtelen szegénnyé. Mária, fölfogod e, hogy mit tettél? Helytálltál a végtelen titok terhét viselve. Nem rejtőztél el az Örökkévaló elől, amely a te méhedet kereste ki lakásul, hogy benne melegedjék. Nem haltál bele a félelembe a sátán vigyorgó pofájától, aki azt sugdosta a füledbe, hogy teljesen lehetetlen az, hogy Isten transzcendenciája ebből a piszkos emberségből öltönn testet. Micsoda bátorság, Mária! Csak az alázatod segíthetett, hogy a világgosság és a sötétség ilyen zuhatagát el tudd viselni.

Tegnapig megszoktam, hogy mondjam: „Mi Atyánk a meny-nyekben”. Értsük meg egymást, ez sem olyan könnyű. Elhinni, hogy a teremtő Isten, a végtelen hatalmas Atya, egyúttal szerető Atyám, ez már a hitben megtett hosszú út gyümölcse. A múltban égzengés és villámlás közepette könnyebb volt olyan „Úrra” gondolni, azaz olyan Istenre, aki félelmet kelt az emberekben. Nem volt hiábavaló, hogy a bűnös ember még álmában is rettegett a pokoltól és az örök büntetéstől. Egészen természetes, hogy féljünk Istentől, a Teremtőtől, a megközelíthetetlen, egyetlen, bíraskodó Istentől. Ez előtt a Hatalmasság előtt nem marad más hátra, mint a földre térdre borulni. Isten egyetlensége és világ fölöttisége a félelem első oka. Az Ószövetséget olvasva hallhatjuk visszhangját és lemérhetjük, hogy milyen úton tért vissza Isten népe hosszú vándorlásban a szolgaságból az ígéret Földjére. Olykor-olykor már a szeretet jelentkezik a próféta hangjában: „De megfélelkezhet e csecsemőjéről az asszony? És megtagadhatja e szeretetét méhe szülöttétől? S még ha az megfélelkeznék is: én akkor sem feledkezem meg rólad” (Iz 49,15). De a Törvényhozó is hallatja hangját: „A bűnt nem hagyja egészen büntetés nélkül, hanem az atyák bűneit számon kéri fiaiktól és unokáiktól harmad- és negyedízig” (Kiv 34,7). Olvassátok a Leviták, a Számok könyvét, mindenekelőtt a Második Törvénykönyvet, és saját magatok meggyőződhetek róla, hogy „a félelem a bölcsesség kezdete”. De ezen az éjszakán, ezen a helyen nem gondolok többé a Levitákra, sem a Második Törvénykönyvre. Egy istállóban vagyok Máriával, és elmerülök az Evangéliumban. És az Evangélium azt mondja nekem: „Mária megszülte elsőszülött fiát” (Lk 2,7). Isten, túl minden dolgon és fölfoghatón, emberré lett, a félelem szelíd vigasszá, a megközelíthetetlenység öleléssé változott. A messzeség közel jött, Isten gyermekké lett. Fölfogjátok, mekkora fordulat ez? Igazán megtörtént, hogy egy asszony teljes igazsággént mondhatta: „Én Istenem, én Gyermekem”. Most már

nem félek. Ha Isten ez a kisgyerek, aki istállóban szalmán fekszik, Isten nem félelmetes többé számomra. És ha Mária mellett ülve halkan utána mondhatom: „Én Istenem, én Gyermekem”, az ég lépett be házamba, és hozott békét nekem. Az apámtól félhetek, különösen, ha még nem ismerem, de gyermekemtől nem! Nem félhetek egy gyermektől, akit magamhoz szorítok, simogatok, egy gyermektől, aki védelmet és meleget keres nálam. Nem félek többé, most már nem. Békesség van bennem, ami elűzött minden félelmet. Nem marad más számomra, mint az az erőfeszítés, hogy megtartsam a hitet. Hinni annyi, mint világra hozni. A hitben itt és most világra hozom Jézust. Mária is így tette. Persze ahhoz, hogy Jézust testileg világra hozza, elég volt számára kilenc hónap. Ahhoz, hogy Jézust hitben világra hozza, egy egész életre volt szüksége. Betlehemtől a Golgotáig .

*

Mária, én hiszem, akárcsak Te, hogy ez a Gyermek Isten, és hogy a Te Fiad, és imádom őt.

Imádom jelenlétét a köpenyem alatt nyakamban lógó tokban, ahol a kenyér védtelen, még a testnél is védtelenebb színe alatt rejtőzik. Néha hallani vélem halk hangodat, Mária, ahogyan magadban suttogod, úgy mint Betlehemben: „Én Istenem, én Gyermekem”. És én utánad mondom. Ez a ma esti rózsa-fűzér. Minden olyan, mint akkor volt. Az állatok lehelete fölmelegíti a barlangot, úgy mint akkor.

IV. Ráchel siratja gyermekeit (Mt 2,18)

A homokvihar elült. Ali fogta a botját, tizenegy birkáját, és visszatért a legelőre. Én Ouarouroutban maradtam. Megtisztítottam a barlangot a trágyától, aztán a napon melengettem csontjaimat. A birkák eltűntek, és velük együtt Betlehem jelképe is. Igyekeztem elképzelni Máriát és Józsefet a délre vezető úton, a gyermek Jézussal karjukon. De miért mentek el oly hamar? Miért vágtak neki egy olyan göröngyös útnak a törékeny kisgyermekkel? Máténál olvasom: „Megjelent Józsefnek álmában az Úr angyala, s ezt mondta neki: Kelj föl, fogd a gyermeket és anyját, menekülj Egyiptomba, s maradj ott, amíg nem szólok, mert Heródes keresi a gyermeket, meg akarja ölni. Fölkelt, s még akkor éjszaka fogta a gyermeket és anyját, és elmenekült Egyiptomba” (Mt 2,13 sk). A Gyermekek megszületik, és máris kezdődnek a bajok. Hihetetlenül nehéznek tűnik az élet ezen a nyomorúságos földön! Így Jézus most a könnyörtelen úton van, és ma talán barlangot sem talál, amely a hidegtől megvédene. Máté így folytatja: „Amikor Heródes látta, hogy a bölcsek kijátszották, haragra lobbant, és Betlehemben meg a környékén minden fiúgyermeket megöletett kétéves korig, a bölcsektől megtudott időnek megfelelően.” Így beteljesedett, amit Jeremiás jövendölt: „Kiáltozás hallik Rómában, keserves sírás és jajkiáltás, Ráchel siratja fiait, s nem akar vigasztalódni, mert nincsenek többé” (Mt 2,16–18). Szinte hihetetlen, hogy valaki képes ilyen iszonyú cselekedetre. Ilyen a hatalom a maga korlátlan kevélységében. És a kicsinyeknek, a szegényeknek kell megfizetniük. Heródes, hogy Jézust biztosan megölje, megszervezte a történelem sok népirtásának egyikét. Élénken kiszínezem magamnak ezt az éjszakát. A katonák körülfalták Betlehem környékét, és a sötétben megkezdtek a mészárlást.

Kezükben volt az újszülöttek listája, és nem volt nehéz betörniük a szegény emberek ajtaját. Ó, a szegény anyák jajkiáltásai az éjszakában! Ó, az iszonyat a sok ártatlan vértől! Miért? Miért ez a sok borzalom? Közben ez a szörnyűség semmire sem szolgált, mert Jézus megmenekült. A hálónak egy laza szemén kicsúszott a Kicsi, mint egy „madár a vadász hálójából”, ahogy a 124. zsoltár mondja. Hogyan is maradhatott volna titokban ez a borzalmas esemény? A sivatagnak megvan a maga drótnélküli távírója, és a hírek szélesebben terjednek. Egy teve vágta-tott dél felé, és utolérte azt a kis karavánt, amellyel Jézus is tartott, és a teve utasának lelkét égető szavak úgy hatottak, mint a tűz. Hallottátok már? Heródes minden kisfiút megöletett Betlehemben! Egyetlen egy sem menekült meg! Borzalmas volt! Éjszaka jöttek, körülfogták a házakat. Mária szó nélkül hallgatja, és szívéhez szorítja gyermekét. Szíve úgy ver, hogy majd szétpattan. József Máriára néz, és a hideg fut végig rajta. Mondtam neked, aggódtam. Nem volt ott többé biztonságos. Éreztem, hogy menekülnünk kell. Az ösztön súgta nekem. Aztán... az az álom! A tevehajcsár megbíztatja nyerges állatát, és a pár szinte bénultan áll ott. Jézus csendesen néz a napfénybe. Istenem, miért? Miért? Micsoda éjszaka! Feneketlen sötét szakadék. Könnyű Istenre gondolni, amikor minden jól megy, de hogyan lehet rá gondolni ilyen sötétségben? Mária, Te mondj nekem valamit! De Mária hallgat. Úgy érzi, mintha tör hegye fúródna a szívébe. Simeon szavai jutnak eszébe, amikor a tisztulási szertartás alkalmával a templomban Jézust karjaiba vette, és azt mondta: „Ez sokak romlására és sokak föltámadására lesz Izraelben, jel lesz, amelynek ellene mondanak –, a te lelkedet is tör járja át” (Lk 2,34 sk). Egyszerre sok kis arc lebegett a szeme előtt, a betlehemi kisfiúk arca, akiket jól ismert, ugyanannak a Dávid-törzsnek a gyermekei, akik az ő fiával egyidőben születtek.

A tör hegye egyre mélyebben fúródik anyai szívébe. Miért a többi gyermek és az övé miért nem? Miért engedte meg a Min-

denható ezt a mészárlást? Miért nem védelmezte meg a kicsinyeket? Miért nem keresztezte útját a halállal a szörnyű Heródesnek? Oly sok fájdalomra semmi válasz. Mária a földre roskadva kuporog az ösvényen. József is halálosan kimerült. Jézus néhány kendőbe bugyolálva furcsán elrévülve nézi a vörösbe hanyatló napot, amint lángok között leáldozik.

*

Igen, Istenben hinni nem könnyű. Rendteremtő beavatkozásában hinni még nehezebb; szeretni az embereket, ha gyilkosok, emberfölköttek. Mit kell tennem? Holnap új nap kezdődik, és az élet megy tovább. Mária, hogyan is tudnám veled imádkozni ujjongó Magnificatodat, miközben a szemem – éppúgy, mint a tied – tele van Heródes betlehemi vérengzésének szörnyű látomásával? És éppen miatta, a te Fiaid miatt? Bárcsak veled tudnám mondani: „Magasztalja lelkem az Urat”, és hogy „letaszítja trónjukról a hatalmasokat, az alázatosakat pedig fölemeli”. Te meggörnyedsz a fájdalomtól, Heródes pedig ül a trónján. A te szíved tele van keserűséggel, és a szegények megvetés prédái. A hatalom uralja az emberiség történelmét, nem Te.

*

És mégsem...Még sincs így! Ugyanúgy elmondhatjuk, hogy éppen a hatalmat csúfolták meg. Elérte vajon a kényúr a célját, hogy megölje Jézust? Mit ért el ravaszságával? Hogy éjjel a falut egy sereg katona körülzárta? Egyetlen laza láncszem elég volt, és az egész hálót hiába vetették ki. Éppen az nem volt benne, akit kerestek. Micsoda csúfság a hatalmasok számára! Hát igaz, hogy „szétszórja a szívükben gőgösöket” (Lk 1,51). Igaz, mert az egész terv alapján megghiúsult. De a többiek? Oly sok kis ártatlan áldozat? Biztos, hogy harcukat megharcolták, küldetésüket betöltötték. Ez nem semmiség. Miközben föl-

fogták a csapásokat, megakadályozták, hogy a menekülő Krisztust megtalálják. Miközben törekeny kis testükkel lefoglalták a katonák figyelmét, időt adtak a Messiásnak, hogy elmenekülhessen a mézszárlás elől. Miközben a halálpribékeket azzal foglalták le, hogy azok megöljék őket, megmentették Jézust. Kellott, hogy ezen az éjszakán Jézus sértetlen maradjon. A többieknek kellett megfizetniük helyette. Nem a halál időpontja számít. Csak az számít, hogy a küldetésünket teljesítsük. Jézus majd később a Golgotán teljesíti küldetését, a gyermekek ezen az éjszakán teljesítették. A hatalmasoknak nem sikerült elgáncsolniuk az üdv történetet, csak megkísérelték, és „szét-szórattak a szívükben gőgösök” (Lk 1,51). Igen, Mária, zengd csak ma este is Magnificatodat a sivatagi úton, zengd teljes szívedből, egészen, zengd, mert Isten nagy üdvözítő terve ma este is beburkol, és senki hozzád sem érhet, ha Isten nem akarja. Mondd és énekelj, mert Jézusodat senki sem bánthatja, még ha oly kicsiny és gyöngye is! Zengd, mert a történelem az Isten kezében nyugszik, és nem az emberekében. És mert a fáraók egymás után legyőzöttekké válnak, a szegények pedig megszabadulnak. Ezért zengd csak mindig. Én is bele akarok kapcsolódni. És biztos vagyok benne, hogy közben a kis vértanúk, egyik a másik után, odaszállnak, mint angyalok, hogy körülvegyenek téged. Már megdicsőültek a világosság birodalmában, mert halálukkal minden szónál fényesebben tanúságot tettek a Szabadító megérkezéséről. Milyen szívesen lennék egy közülük!

Lelkem magasztalja az Urat, és szívem ujjongjon megváltó Istenemben, mert letekintett alázatos szolgálójára. Lám, mostantól fogva boldognak hirdet minden nemzedék, mert nagyot tett velem ő, a Hatalmas és a Szent. Irgalma nemzedékről nemzedékre az istenfélőkkel marad.

Karja bizonyosságot tett hatalmáról: Szétszórta a szívükben gőgösöket, letaszította trónjukról a hatalmasokat, az alázatosakat pedig fölemelte. Az éhezőket jóllakatta, de a gazdagokat üres

kézzele küldte el. Gondjába vette gyermekét, Izraelt, megemlé-
kezve irgalmáról, melyet atyáinknak, Ábrahámnak és utódainak
megígért. (Lk 1,46-55)

*

Az Egyiptomba vezető út hosszú még. Bátorság, József, men-
jünk tovább. Isten gondoskodik.

V.Názáret

Több éven keresztül Egyiptom volt a menedékhelyünk. Valóban olyan hely ez, ahol jól el lehet rejtőzni, a Nílusnak sok nádasával, elágazásával, amelyek nem tudták elnyelni az első Mózeszt. Minket sem nyelt el, bár mi is idegenek voltunk, szegény emberek, minden kapcsolat nélkül. Isten minden nap kíségetett minket a szükségből. Szenvedtünk attól, hogy hazánktól olyan távol kellett élnünk, és olyan egyedül voltunk, de szükség volt erre, hogy ezáltal, Isten terve teljesülhessen. Nemde úgy kellett lennie, hogy Isten, mint annakidején Mózeszt, Egyiptomból hívja fiát? „Egyiptomból hívtam meg az én fiamat” (Oz 11,1). Amint elérkezett az ideje, útra keltünk északra. Közben Jézus növekedett és megerősödött. Heródes pedig meghalt. Az utazás hosszú volt, de nem volt nehéz. Boldogok voltunk, hogy együtt voltunk Jézussal. Ő gyakran összeszedett figyelemmel nézett abba az irányba, amerre Jeruzsálem terült el. Bár Heródes meghalt már, József nem találta ajánlatosnak, hogy túl közel menjünk ehhez a városhoz. Nem tudtuk elfelejteni azt, ami néhány éve ott lejátszódott. Jeruzsálem valamennyi főváros közül a legveszélyesebb volt. Két hatalom uralkodott benne: a politikai és a vallási. A viszonyok nagyon áttekinthetetlenek voltak, és jobbnak láttuk, hogy távol maradjunk tőle. Így a galileai Názáretben telepedtünk le. Ott szabadabban lehetett mozogni, és én, Mária, fiatal lány koromban ott éltem. József szívesebben költözött volna Betlehembe, az ő nemzetségének vidékére, de nem esett nehezére, hogy Názáretben föltalálja magát, mivel ügyes mesterember volt. Műhelyt nyitott, és boldog éveket töltöttünk ott.

Jézus nőtt és erősödött, bölcsesség töltötte be, és Istennek kedve telt benne (Lk 2,40). Sohasem tudtam őt csupán a fiam-

nak tekinteni. Nem voltam rá képes és egy kicsit szenvedtem is ettől. Lassanként fölfogtam, hogy ez a feladatom, hogy nincs más út, és mégis szenvedtem tőle. Mindig megrohant születésének titka. Az a gondolat, hogy Jézus Isten Fia, arra kényszerített, hogy fölülemelkedjem önmagamon, és a hitre hagyatkozzam. Ez mindig fájdalmas is volt. Olyan volt, mintha a Fiam titkának sohasem tudnék a gyökeréig hatolni. Testileg egyszer s mindenkorra megszülettem őt, de a hitben nem, ennek mindig tovább kellett folytatódnia, egészen a végig. Aztán olyan valami történt, ami mélyen a szívembe vésődött, és amire gyakran vissza kellett térnem, hogy a dolgokat jobban megértsem. A húsvéti ünnepek alkalmával minden évben Jeruzsálembe szoktunk zárándokolni, és amikor Jézus 12 éves lett, őt is magunkkal vittük. Mekkora kavarodás egy ilyen zárándoklat! Ugyanakkor mennyi öröm és élet! Úgy tűnt, mintha a tavasz mindent beragyogott volna, és a gyerekek, mintha szabadjára engedték volna őket. Jeruzsálemben történt valami, ami Jézushoz fűződő kapcsolatunknak új vonást adott. Miközben már hazafelé tartotunk, anélkül hogy észrevettük volna, az ifjú Jézus Jeruzsálemben maradt (Lk 2,43). Abban a hiszemben, hogy az úti társaságban van, egy napi utat tettünk meg, de azután...

Nem volt kellemes meglepetés. Első ízben veszítettük el vele a kapcsolatot. Azonnal visszafordultunk, aggodalommal és ijedtséggel telve mentünk Jeruzsálembe, hogy megkeressük. Mi történhetett? Egy pillanatig sem kételkedtem abban, hogy szándékosan maradt el tőlünk, de semmiféle értelmes indokot nem tudtam találni, és József éppoly zavarban volt, mint én. Úgy tűnt, mintha a lényét körülvevő titok hirtelen megsűrűsödött volna, és mintha szüksége lett volna rá, hogy elhúzódjon tőlünk. Ismét éreztem, hogy tőr járja át a szívemet, ahogy azt Simeon előre megmondta. Aggódva kerestük őt Jeruzsálemben, ahogy minden anya és apa tette volna, de én éreztem, hogy valami más történt. Lehetetlen volt, hogy Jézus bármilyen más fiúhoz hasonlóan viselkedett volna. Ha ő így cselekedett,

az azért volt, mert ezzel valami újat akart tudomásunkra hozni. Eltűnése a hit útjával volt összefüggésben, amelyet együtt jártunk. Hát idáig jutottunk: tapasztalnunk kellett, hogy az ő szabadságához képest az anyaság és az apaság csak alárendelt kapcsolat. Jézusban megnövekedett az öntudat, hogy ő Isten Fia (Mt 4,3), és csak azután a mi fiunk. Mert amikor a templomban megtaláltuk, egyszerűen azt mondta: „Nem tudjátok, hogy nekem Atyám dolgaiban kell fáradoznom?” (Lk 2,49). Bizonyos, hogy ez volt az igazság, de olyan, amely még mélyebbre döfte a tört a szívembe. Láttam, hogy saját útját keresi, és hogy szabadon kell engednem. Nagy fájdalom volt ez a számomra. Az alatt a három nap alatt, amíg kerestük, előre megéreztem valamit abból az iszonyú három napból, amikor halottként volt távol. El akart szakadni tőlem, hogy mindenkivel együtt legyen. El akart szakadni tőlem, hogy mindenkiért meghaljon.

*

Visszatértünk Názáretbe, és a napok a megszokott kerékvágásban gördültek tovább. Mégis úgy vettem észre, hogy sok minden megváltozott, és hogy életemben új szakasz kezdődik. A hit egyre jobban tisztult, és gyakran úgy tűnt nekem, mintha Fiam arcán Isten Lelkéből ragyogna valami. Alaposan kiűzte belőlem az anyáknak azt a kísértését, hogy gyermeküket birtokolni akarják. „Nem értitek... nem tudjátok... hogy Atyám dolgaiban kell fáradoznom?” Ez mindig a fülemben csengett. Nem... nem tudtam... és így nem is értettem. Azt mondja rólam Lukács Evangéliuma – és Józsefről is: ...nem értették, hogy mit akar ezzel mondani” (2,50). Nem könnyű, hogy legmélyebb érzéseinket nyitva tartsuk a végtelen világosság előtt, amit Isten kifürkésznünk engedett. Út ez... tanulási folyamat... az úton elfáradtunk... és szeretnénk megállni. Fiatal anyaként hajlamos voltam arra, hogy ezt a Fiút egyedül az enyémnek tekintsem. Meg kellett tanulnom, és el kellett fogadnom, hogy ő

mindenkié. Mindenkié! Amikor zarándokutunkról hazaértünk, újra meg újra Ábrahám története járt az eszemben. Mória hegyét láttam magam előtt, ahol Ábrahámnak Isten parancsára föl kellett áldoznia fiát, Izsákot. Föláldozni fiát, az egyetlen!

*

Még valamit tanultam Jézustól abban az időben, amit Názáretben vele töltöttem: fölfedezni azt, hogy a megszokott dolgok is telítve vannak Istennel. Ha Isten velem volt, a házamban, a dolgaimmel, akkor mindent az isteni lény jelenléte itatott át. Egy-
másba mosódott az ég és a föld. Hol lehetett Isten országának kapuja, ha Jézus már velem volt. Már is Isten országában éltem, csak tudatosítanom kellett. Hiszen ő is mindig azt mondogatta: „Az Isten országa köztetek van” (Lk 17,21). Erre kell gondolnunk, hogy a földi dolgoknak megadjuk valódi értéküket. Általában azt gondolják az emberek: a munkában, a kenyérben, a mindennapi ügyes-bajos dolgokban nincs jelen az Isten, ezek világiak, semlegesek. De nem így van. Ha Jézus jelen van a munkádban, megszentelt a munkád. Ha Isten él kötelességteljesítésedben, akkor a kötelességteljesítésed imádság. Ha Jézus lakik a házában, templom a háza. Ha egyszer fölfogtad, hogy a láthatatlan dolgok határa a hiten keresztül fut, és nem a kézzelfogható valóságon, akkor nagyot haladtál előre. A megtestesülés után a valóság istenivé vált, mert Jézus lépett bele, és ha a valóságot érinted, az Istent érinted meg. Ha az Ige testté lett, akkor minden test Isten igéjévé lett, az egész mindenség Istentről beszél. A mindenség látható része az Igének a jele, és a láthatatlan benne a Lélek. Nem, az emberek képtelenek kivonni magukat ennek az Isten által új ruhába öltöztetett és általa lakott valóságnak a sürgetése alól. Most már megérted, hogy milyen fontos a hit, a remény és a szeretet, amelyek átemelnek téged a látható dolgok határán. A valóság Isten környezete. Názáret számomra Isten környezete volt, mert ez volt az én valóságom.

De nem volt szabad birtokba vennem ezt az istenlakta valóságot. Ez a szinte ellenállhatatlan és a legtöbbször agyafúrtan álcázott kísértés az ember számára: birtokba venni a dolgokat. De akkor az ember megfosztja őket áttetszőségüktől, szabadságuktól, önazonosságuktól. Ha birtokba veszed a teremtet világot, és céljaid szolgálatába hajtod, végülis te magad leszel rabszolgája. Mindennek megvan a maga hivatása, és a szabadság minden hivatás keresztje. Nekem a fiam volt Jézus, de fiam, Jézus tökéletesen szabad volt, és szeretetünknek a kölcsönös szabadon engedést kellett megérnie. A szeretet mindig abban a veszélyben forog, hogy odakötődjék valakihez, pedig mi a szabadságra vagyunk hivatottak. Názáret számomra a szabadság iskolája volt, és Jézus mutatott rá példát: függetlenség a pénztől, a bálványoktól, függetlenség a közvéleménytől, függetlenség a félelemtől, függetlenség mindentől. Kis házunkban úgy éreztük, hogy minden a miénk, de mi Jézuséi voltunk, és Jézus Istené.

Így jártuk utunkat a názáreti években, és Jézus segített nekem jelenlétével és szeretetével. Bízunk egymásban. Ő járt elől, én pedig mindig kisebbnek éreztem magam, ahogy elmaradtam mögötte. Gyakran csodálkoztam hallgatagságán, és reményemnek meg kellett szoknia a várakozást. Nem tudtam megérteni, hogy miért nem jelentkezik még igazi feladata, és minden nap szította a vágyamat ez után. Ha az írásból könyv nélkül részleteket mondott el nekem, néha megreszkettem, és kitágult a szívem. Izajást nagyon szerettem, és úgy tűnt nekem, hogy Jézus leginkább Isten Szolgájának dalaihoz vonzódott. Észrevettem, hogy magára értette, és magát Jahve megjövendölt Szolgájaként tekintette. Ezekben az órákban lényre ragyogó bensőségtől sugárzott, és mondatokat alkotott, ame-

lyekre később ráismertem a Hegyi Beszédben. Boldogok a szegények. Boldogok a szomorkodók. Boldogok az üldözöttek. Názáret csodálatos idő volt számomra. Amikor kicsi gyermek volt, anyai gondoskodással vehettem körül, és ez boldoggá tett, most azonban az ő életét osztottam meg vele, egy felnőtt életét. Az ő küldetésére vonatkozó minden feszült várakozásom ellenére mégsem kívántam semmi mást, mint mindig vele lenni. Tudatlan voltam, de ő maga lett bölcsességem. Nem volt már igényem arra, hogy a zsinagógába menjek, mert az ő szava ki-elégített. Ha arra az időre gondolok, még mindig érzem varáz-sát. Úgy éreztem, mintha folyton imádkoznék, mintha mindig az imában időznék. Mi más is az imádság, mint „Istennél lenni”? És én napról napra vele voltam. Látszott, hogy ő is úgy él. Tökéletes egységben volt az, amit gondolt és amit cseleke-dett. Önmagára támaszkodott, és ugyanakkor egy mélyen a szívében lakó Valóságnak engedelmeskedett. Nem volt egye-dül. „Te bennem vagy és én tebenned” (vö. Jn 17,21) –, hallot-tam, hogy néha ezt suttozza, és úgy éreztem, hogy semmihez sem hasonlíthatóan eggyé válnak. Tudtam, az Atyáról beszél.

VI. Tegyetek meg mindent, amit csak mond

Ha megkérdeztük, elérkezett e az óra, hallgatott. Úgy tűnt, mintha ő maga sem tudna mást tenni, mint várni. Sokszor hallottam Fiamtól ezt a mondatot, amit Márk hagyományozott át nekünk (13,32): „Azt a napot és azt az órát senki sem tudja, az ég angyalai sem, még a Fiú sem, csak az Atya”. Várakozásban élt, mint mi valamennyien. Semmit sem tulajdonított magának, hanem mindent az Atyától várt. Egyedül rá hagyatkozott. Közben éreztük, hogy érlelődnek a dolgok. Jézus időnként lement Kafarnaumba, megnyerte első barátait. Názáretben el volt szigetelve, és könnyen el tudtam képzelni, hogy Kafarnaum lesz az első állomása, ha egyszer kimegy a világba. Egyszer azt mondta nekem, hogy szeretne megismertetni első társaival. Csak a jó alkalomra várt, s ez szinte magától kínálkozott. A galileai Kánában lakodalomra készültek, amelyre hivatalos voltam, és őt is meghívták. Ezt az alkalmat kedvezőnek találta az első találkozásra. Előrement Kafarnaumba, és összehívta barátait. Kána útba esett, és ott találkoztunk, hogy részt vegyünk a lakodalmon. Csodálkoztam, hogy Jézus olyan sok embert hozott magával. Majd kinyomták a vendéglátó ház falát. A vendéglátók sem tehettek mást, jó képet vágtak hozzá. Ennyi kísért egy kissé túlzásnak találtam, figyelembe véve, hogy milyen kicsi és szerény az a család, amelyik meghívott minket. A zajban már egy szót sem értettem a beszélgetésből. A menyegző csak alkalom volt, amit Jézus és társai megragadtak, hogy a Messiásról és országáról beszélgessenek. Emelkedett hangulat uralkodott, és a bor is hozzájárult ahhoz, hogy a hullámok egyre magasabbra csapjanak. Úgy tűnt, mintha riadót akartak volna fújni az öreg bátyák elleni rohamra. A Jézust körülvevő férfiak szeme csillogott. Jézus volt már a vezér. Természetesen, oly sok vidám, ünnepien fölhevült ember között a bor

fogyott el először. Nekem hirtelen föltűnt az aggodalom a fiatal pár arcán, akik azért megőrizték mosolyukat, miközben teljesen el nem titkolható feszültséggel tárgyaltak egyik rokonukkal, a násznaggyal. Valóban nem volt több bor. Először éreztem életemben, hogy ugyanaz a lelkesedés fog el, mint a tanítványokat. Az ég és a föld találkozott ezen a kis kánai udvaron, ahol barátaink lakodalmukat ünnepelték. Nem, a bor nem hiányozhatott, mert közöttünk volt valaki, aki Isten országának borát adhatta nekünk. Vele együtt mindent remélhettünk. Az örömköltések, a vidám beszédek az egekig emelkedtek. Dobogó szívvel közeledtem Jézushoz, megragadtam a karját és azt mondtam: „Nincs több boruk” (Jn 2,3). Jézus bizonyos keménységgel nézett rám, és egy pillanatig úgy tűnt nekem, mintha elzárkóznék. De annyira szárnyat adott a reménység, hogy tekintetének és szavának elutasítása nem volt hatással rám. Határozottan így szóltam a szolgákhoz: „Tegyetek meg mindent, amit csak mond” (Jn 2,5). Aztán igyekeztem elrejtőzni a tömegben, ahol senki nem vesz észre, és minden erőmmel imádkozni kezdtem: „Istennél minden lehetséges. Istennél semmi sem lehetetlen”. Egyszerre csak ezek a szavak jöttek ajkamra, amelyeket egykor az Úr angyala mondott, amikor Jézus érkezését hírül adta nekem. Igen, Istennél minden lehetséges. Felejthetetlen nap volt, az öröm mindenkit magával ragadott. Ez a bor mindenkit fölkavart. Igen, Istennél minden lehetséges volt, és a bornak ez az áradása, amely úgy tűnt, hogy sohasem ér véget, annak az örömnek a jele volt, amely Istennel való találkozásunkkor tölt el minket, annak az ujjongásnak a jele, amit az ő ölelésében érzünk. Énekeltek, táncoltak: barátaink lakodalmi ünnepe egy sokkal mélyebb és boldogabb egyesülésnek vált jelévé: az ember Istennel való egyesülésének. Igaza volt Jánosnak, hogy Evangéliumában Jézust éppen Kánában mutatta be az Egyháznak, egy ünnepen. Mert az Istennel való találkozás ünnep. Később másféle lelkesedést élünk át, ez pünkösdkor történt, de már itt, a kis kánai udvarban,

a Tábor lankáján is boldogok voltunk, mert Isten velünk volt. Véget ért Izrael magányossága. Izrael nem volt többé elhagyatott.

*

Kánában ott volt Péter, János és Jakab. Ott volt még András, Simon Péter testvére, Fülöp Betszaidából, Natanael, aki rossz véleményrel volt Názáretről, de Jézus minden szavát mohón itta, és sokan mások. A borral történtek után már nem mutatkoztam. Persze még mindig örültem neki, mégis az volt az érzésem, hogy majdhogynem túl messzire mentem, és abban láttam feladatomat, hogy a háttérben maradjak. Nem akartam Jézust a jelenlétemmel gátolni, és szilárdan elhatároztam, hogy a jövőben rejtve maradok és hallgatok. A tizenkettő állt most már az előtérben, és nem volt hiány olyanokban, akik előrefurakodtak, hogy Jézus észrevegye őket. Világos volt számomra, hogy nem kis feladat egy halom annyira különböző embert összetartani. Még ha akkor mindegyikükről az volt a benyomás, hogy „hisznek benne” (Jn 2,11), bizony akadt elég sötét és terhes nap. Mindenekelőtt nehéz lett volna mindegyiküket meggyőzni arról, hogy ez a fajta bor, amit ittak, az Egyház és az apostolok misztériumára utal, és hogy az a döntő, hogy tudjuk: ezt a bort egyedül Jézus adhatja. Egyedül Jézus, mert ő az Isten Fia. Egyedül ő tudja Isten országának borát a poharadba tölteni. Nekünk, szolgálóknak, mindannyiunknak, az a feladatunk, hogy odakészítsük a korsókat, megtöltsük vízzel, és várjunk, esetleg, hogy megkeverjük. De ennek a bornak titka maga az Isten. Már akkor sejtettem, hogy körbejár az Egyházban az örök kísértés: képesnek hiszi magát az ember arra, hogy ezt a bort ő adhatja, anélkül hogy Jézustól várná. De ez olyan bor lenne, amely senkit sem tudna meggyőzni. Az emberek saját szőlőskertjük borát tudják kimérni, de nem Isten országáét. Az Egyház azt az utasítást kapta, hogy szemlélődő legyen: és ha ezt az alapvető magatartást elfelejtené, azt, hogy mindent

Istentől várjon, mint ezt a bort, akkor csak nagy bolt lenne, ahol mindenfélét árulnak, de biztosan nem az istenit. Elhatároztam, hogy mindenkor mindenkit emlékeztetni fogok annak szükségességére, hogy úgy cselekedjék, mintha minden tőle függne, de úgy reméljen, és úgy imádkozzék, mintha minden Istentől függne, mert a mennyek országa Istentől való, nem tőlünk, még ha úgy is látszik, mintha általunk valósulna meg.

*

Ezen kívül még az öröm az, amit megtanultam azon a napon Kánában. Ha azt a bort iszod, ami Istentől van, öröm tölt el. Ezzel nem azt mondom, hogy az öröm mindig könnyű, és fájdalomtól, könnytől mentes, de öröm. Megtörténhet veled, hogy Isten akaratának borát keserűségben és ellentmondásoktól sújtva kell innod, mégis érzed az örömet. Isten akkor is öröm, ha üldöznek. Isten akkor is öröm, ha meghalsz. Isten mindig öröm, mert ő nyomorúságunk vizét a föltámadás borává tudja átváltoztatni. Semmi sem állhat ellen ennek az átváltoztató erőnek, ennek a kimeríthetetlen képességnek, amely a dolgokat újjá alkotja, újjá az eget és újjá a földet. Csak hinnünk kell, remélnünk és szeretnünk, és a csoda mindig bekövetkezik. És örömünk a válasz, a köszönet. Igen, Jézus tanítványainak örömben kell élnie, örömet kell árasztania, örömtől kell mámorosnak lennie. Ez lesz mindig igazi apostolsága.

*

Még valamire megtanított ez a bor, amelyet Jézus olyan bőségesen ajándékozott: Isten népének alkotmánya a feltétlen egyenlőségen alapul. Isten országának borát megkülönböztetés nélkül mindenki itta, mindenkit fölvidített, és mindenki számára ingyenes ajándék volt. Az utolsó éppúgy meríthetett belőle, mint az első. Az isteni Valóság mindenkivel megosztotta

önmagát, ugyanígy mindenkivel megosztotta a prófétaság adományát, a szentséget, a papságot. Most értettem meg, hogy mire gondolt Jézus, amikor Isten országáról beszélt nekem, és hogy minden megváltott ember a szentek, a próféták, a papok egyetlen népe lesz. Be nem vallott gőgjükkel eltűntek a társadalmi kasztok. Többé senki sem volt kizárva, a szegények ugyanannál az asztalnál ittak, mint a gazdagok. Az az Egyház, amely ettől a bortól megmámorosodott, egyetemes Egyház volt: „nem volt többé férfi vagy nő, görög vagy barbár” (Gal 3,28). Mindenki tudott prófétálni, mert ennek a bornak a Lelke járta át őket. Mindenkinek szentnek kellett lennie, mert aki szomszját oltotta, szent volt.

VII. Az élet és a szenvedés

Alig kezdte meg Jézus nyilvános működését, máris megkezdődött az ellenkezés, alig beszélt még az életéről, amelyet adni akart, máris elérte a szenvedés. A kettő összefügg. Nem lehet életet adni anélkül, hogy a szenvedés poharából ne innánk. A szülés mindig fájdalmas. A hatóságok kezdettől fogva nem kedvelték. Olyan távol állt az ő szokásaiktól, gondolatai nem az ő nyomdokaikon haladtak. De azért engedték tevékenykedni, csak nem vették komolyan. Úgy kezelték, mint valami vidéki prófétát, akinek a pályafutása valószínűleg rövid ideig fog tartani. Ráadásul Jézus olyan témákat részesített előnyben, amiből a nagyok semmit sem nyertek: például a bűnösök dolgát. Jézus mindenki számára világossá akarta tenni, hogy értük jött, hozzájuk húz, hogy közel akar lenni hozzájuk. Így valóban elindult a Jordánhoz, Keresztelő Jánoshoz, és ragaszkodott hozzá, hogy megkeresztelje őt, mint egy bűnöst, őt. Jézust, a büntelent. János először szabadkozott, végül is engednie kellett. Jézus valóban leszállt a mélybe, ahol a szegénység lakik és a folyton ismétlődő vereség. A bűnösök érezték, hogy elfogadta őket, és gyorsan barátaivá váltak. Jézus nem volt olyan kemény, mint János, és sohasem beszélt a fejszéről, amely már ott van a fa gyökerén. Nem rémítette el a kis embereket. Az utcalányok és a vámosok barátjaként megbélyegezve Jézusnak semmi esélye sem volt a tisztségviselőknél, különösen a vallási tisztségviselőknél. A zaklatások nem maradtak el. Mindekenelőtt a farizeusok izgatták föl magukat, ők tisztának, igazhitűnek, jámbornak számítottak. Egyetlen alkalmat sem szalasztottak el, hogy Jézust a saját területén támadják meg. A farizeusok Izrael tökéletességét a törvény megtartására alapozták, és elviselhetetlennek tartották a Jézusban élő türelem és együttérzés lelkületét. Mindezt gyöngeségnek tekintették.

De Jézus nem engedte magát zavarba hozni, és egyre több szegény ember sereglett köréje. Prédikációjában a törvényről a szeretetre, a büntetésről az irgalmasságra, a szigorról a megértésre tette át a hangsúlyt. Arról, hogy az ember bűnös, mindenki meg volt többé-kevésbé győződve. Jézusnál az volt az új, hogy ő képes volt szeretni a bűnösöket. Sokkoló hatással volt ez Izraelre, ahol az volt a szokás, hogy a bűnösöket megátkozzák és kiirtsák a szent városból. Világos volt, hogy Jézus a bűnös embert nem vetette meg, hanem nyíltan hirdette, hogy szereti, sőt jobban szereti őket. Ez a zsidóknak valóban botrány volt, mert ők túlságosan is nagy tiszteletben tartották a törvénytudókat, és azokat, akik a Tóra összes előírásait követik. Megbízni egy házasságtörő nőben, valami jót várni még egy vámostól is, az egyenlő volt szemben úszni az árral. Jézus pedig ezt tette. Emlékezetes volt Zakeus, a vámos megtérése. Ez a gazdag ember, aki tisztességtelen üzletekből húzott hasznot, aki az erkölcs-csőszök szemében nem volt többé szalonképes – amikor azt látta, hogy Jézus becsüli őt, a nyilvános bűnöst, és méltónak tartja arra, hogy egy asztalhoz üljön vele... nem bírta magával. Jézus nemcsak ekkor mondta: „Az Emberfia azért jött, hogy megkeresse és megmentse, ami elveszett” (Lk 19,10). Bizony, aki elveszettnek érezte magát. Jézusba kapaszkodott. Ha valaki az őt követő embertömeget nézte, igazán az lehetett a benyomása, hogy csak a bűnösök tudták megérteni. Pontosabban, csak azok értették meg, akikben már tudatosult, hogy bűnösök. Bűneikben fölismerték az ember igazi, feneketlen nyomorúságát. Ők voltak az igazi szegények, és szükségük volt Jézusra, hogy megmeneküljenek. Már nem Izrael földjének határaiért kellett megküzdeni, hanem az élet-szentségért. Izrael ellenségei többé nem a kánaániták vagy a filiszteusok voltak, hanem a saját büszkeségük, a saját önzésük, a saját rettegésük. Maga a kivonulás most egy másik kivonulás jelképévé vált, amely valóban egyetemes jelentőségű, a föld minden emberét felöleli. Az ígélet Földje most az a sza-

badtság volt, amelyet az Isten Fia maga hirdetett meg: Isten gyermekeinek szabadsága.

*

A legveszedelmesebb megpróbáltatásokat Jézusnak Jeruzsálemben kellett kiállnia. Ez a város volt az, amely leginkább vonzotta, és amelytől a leginkább félt. Galileában olyan volt, mint otthon, és amíg szegény emberek vették körül, jól érezte magát. De ha Jeruzsálem utcáit járta, és a falak fölött a hatalmasok arca és a nagyok kémei bukkantak föl, szenvedett. Minden más problémamentes volt. A probléma Jeruzsálem volt. Mindenki érezte, hogy az összeecsapás itt lesz, és ha rajtunk állt volna, soha nem tértünk volna vissza Jeruzsálembe. De ő... Meg kell lennie... És újra odament. - Újra Jeruzsálembé. Egyik nap határozottan úgy éreztem, mintha lényegében politikai problémáról lenne szó, és minden más csak álcázás lenne. Jézus környezetében voltak olyanok, akik hatalomra akartak jutni. Nem akarták elfogadni a vereséget. Szemük előtt egy győzelmes Messiás lebegett: zavarta őket, amit Jézus a Hegyi Beszédben tanított, a boldogságok, az erőszaktól való mentesség. Az elégedetlenek voltak többségben. Előttük Jézus nem tudta volna kinyilatkoztatni magát, nekirontottak volna. Szomorú, de igaz: Izrael képtelen volt rá, hogy fölismerje a Messiásnak, Krisztusnak arcát. Isten Szenvedő Szolgájának arcát. Másmilyen akartak. Jézussal nem voltak megelégedve, ők győztes vezért akartak. A római uralom, a politikai helyzet szolgált nemzeti szabadságtörekvésük igazolásául. Ha Mózes egykor úgy nyerte meg magának a népet, hogy megszabadította, akkor az új Mózesnek is éppúgy kellene eljárnia, és a rómaiak ellen vonulnia. Jézus politikai kérdésekben nem nyilatkozott, arra törekedett, hogy a háttérben maradjon, de övének világosan értésére adta, hogy most az ember bensejében kell végbemennie a szabadulásnak. A nagy Exodus, amelyet Mó-

zes vezetett, a kivonulás Egyiptomból, a fáraó uralma alól, csak előképe egy szakadatlan exodusnak, a saját magunkból, szolgáságunkból való kiszabadulásunknak, a valamennyiünkben trónoló fáraótól való megszabadulásunknak előjátéka. Jézus most a föld minden emberének Mózesé lett, az igazi Szabadító, aki a szolgává lett embert fölszabadítja Isten Lelke számára. A politikai kérdés előtérbe helyezése ezzel szemben gettóba vonulás lett volna. Az a megváltás, amelyet Jézus fölkinált, egyetemes volt, és magában foglalta a haláltól való szabadulást is. Izrael ezt az ajánlatot nem akarta elfogadni, nem ismerte föl Krisztus arcát. Mekkora fájdalom ez Jézusnak, és nekem is! Még az apostolok közül sem volt kész mindegyik igent mondani a boldogságok által kijelölt útra. Jézusnak még a legközelebbi környezetében is voltak zelóták, partizánok, akik a fegyverekben hittek, a hatalomban, a győzelmes Krisztusban. És ez így maradt mindvégig.

*

Milyen messze voltak az emberek attól, amit Jézus a valóságról, az életről, Istenről kinyilatkoztatott. Mindenekelőtt Istenről. Az ő fejükben Isten egy ügyeletes fegyelmező nevelőhöz hasonlított, aki féltékenyen őrködik előjogai fölött, és elvárja a világtól, hogy minden úgy menjen, mint a karikacsapás, akár egy nevelőintézetben. Az ilyen emberek számára az erkölcs mindene fölött állt, és ha valamiért tűzbe tudtak jönni, akkor a törvény tökéletességéért és a bűnösök megbüntetéséért. Ha hozzájuk igazodnának a dolgok, az engedetlen bűnös emberek által visszautasított Isten számára csak a kegyetlen öröm maradhatna, hogy poklot készítsen, és oda dugja a hitszegőket. A kicsinyes ember kicsinyes Istent formált magának, akinek fogalma sincs az üdvözítésről. Milyen távol állt Jézus gondolkodása a Templom kínos moralizálásától. És milyen szűk volt az emberek fogalma Isten igazi lényegéről. Jézusban Isten

megismertette magát. Fölragyogott a földön az ég! A világosság olyan vakítóan fényes volt, hogy mindenkinek el kellett takarnia a szemét. Még a sátánnal is fordult egyet a világ, amikor megpillantotta ezt a villámló tüzet, és sohasem sikerült ezt az ijedséget kihevernie. Milyen kinyilatkoztatás volt ez? Egy Isten kinyilatkoztatása, aki szegényen, szenvedőn megadja magát az ütéseknek. Az az ember, aki égzengésre és a büntető ítélet lesújtására volt elkészülve, Jézussal találta szembe magát, aki holtan függött a kereszten. Valamennyi Messiás-arc közül, amit az ember valaha megpróbált imájában elképzelni, egy sem volt annyira találó, mint amit Izajás megsejtett: Isten Szenvető Szolgájának arca. A Szeretet volt ő, aki szolidaritást vállalt azzal, akit szeret, az emberrel, és vonakodás nélkül leszállt a bűnös létének legmélyére azért, hogy megváltsa őt.

*

Jézus számára a halál volt a végső fölfokozott szegénység. Isten Fia a szegénység útját választotta, hogy az embert megmentse, de halála pillanatában akkora szegénységnek szolgáltatta ki magát, amit már nem lehet fölűlmúlni. Amikor Jézus ennek a sötét és fájdalmas szakadéknak a legvégső mélységébe ért, ugyanakkor elérte mindazokat, akiket gyermekeinek választott az Atya, akik azonban tévutakon jártak, távol tőle. Amikor Jézus belépett az elveszett és csalódott ember ellentmondásainak zűrzavarába, szolidaritást vállalt az elveszett teremtményekkel, és még a bűnnek is üdvözítő értelmet adott. A szeretet tüze körülölelte azt, amiből hiányzott a szeretet, és volt ereje hozzá, hogy fölolvassza a fagyos nem-et. A tékozló fiú elvándorlása értékesé vált, mert föltárta az Atya irgalmasságának mélységét. A szeretet győzött, az ember meg volt mentve. A szabadság újra visszatért a földre.

*

Nagy erőfeszítés olyan embereket szeretni, akik megtagadják a szeretetet. Ilyen szeretetből elvállalni a halált a legnagyobb tanúbizonyság. Jézust követni annyit tesz, hogy megpróbálunk éppen úgy feltétel nélkül szeretni. A valódi halál nem a fizikai halál; ez mindenestre jel, szörnyű, látható, érezhető megjelenítése a valódi halálnak: vagyis az Istentől való elszakadásnak. Ez az elszakadás elviselhetetlen. Olyan halál ez, amely a hitetlenség, a reménytelenség, a szeretetlenség által semmisíti meg az embert. Aki ezt a halált ismeri – és minden ember ismeri, mert az egész világot átítatja –, az tudja, hogy mi a fájdalom és a szomorúság. A valódi halál a káosz, amelyben az Atyát félreismerő ember elvész; szenvedélyeinek kusza szövevénye, amelyben elmerül és megfullad; a nagyságról szőtt álmainak összeomlása; lényének fölbomlása. A valódi halál a kongó üresség, a sötétség, a félelem, a kétségbeesés, a gyűlölet, a rombolás. Amikor Jézus leszállt kétségbeesésünk mélységébe, föltámadásával a reményt hirdette nekünk. Amikor behatolt sötétségünkbe, föltámadásával meggyújtotta az igazság világosságát. Amikor fölmérte szeretetre-képtelenségünk mélységét, föltámadása által megosztotta velünk szeretetének végtelen örömét. Amikor Krisztus föltámadt a halálból, mindent újjá alkotott, kitárta az új éghez, az élethez vezető kapukat.

*

Győzelmes egyház ezen a földön – aki erről álmodik, tévúton jár – visszatér a múltba vagy az Istenről és emberről alkotott gyerekes fölfogásba. Az igazi egyház a hajótöröttek, a gyöngek, a szegények, a kitaszítottak egyháza. Kár, hogy a katolikus keresztények túl sokszor gyűlnek össze a Szent Péter téren, amit Bernini, egy pogány triumfalizmus dagasztotta kor gyermeke, egyetlen győzelmi emlékké stilizált. Ezen a téren semmi nyoma nem található az egyház halálos ínségének, az emberek szenvedésének, és ha az egész szép is, szigorúan

véve elhibázott. A keresztényeknek börtönökben, kórházakban, bolondok házában kellene összejönniük, ott, ahol az emberek sírnak, és testükben szenvedik meg a bűnök imádatát. Ott kell keresni Jézus arcát, ott fog megnyilatkozni, mert ott lehet megmenteni azt, ami elveszett. A tetszésnyilvánítás zaja kábítószer lehet, és a pompás körmeneteket későbbre kellene halasztani, a mennyek országába. Az Evangélium nem hagy kétséget afelől, hogy hol kell keresnünk az ember valódi győzelmét, az ima és a szentség helyes kifejezését.

*

Mária a keresztt alatt megmutatta nekem, Fiának, Jézusnak arcát. A megfeszített szeretet által megdicsőült emberarc volt ez. Egyetlen arc sem lehet ennél szebb.

VIII. Föltámadt

A szombat utáni napon kora reggel Mária Magdolna útra kelt, hogy a sír után nézzon. Még sötét volt, de észrevette, hogy a követ elhengerítették a sírtól. Elfutott Simon Péterhez és a másik tanítványhoz, akit Jézus szeretett, azt mondta nekik: „Elvitték az Urat a sírból, és nem tudjuk, hová tették!” Erre Simon Péter a másik tanítvánnyal együtt azonnal elindult a sírhoz. Mindketten futottak. A másik tanítvány gyorsabban futott, mint Péter, és így hamarabb ért oda. Behajolt és meglátta, hogy a gyolcsok a földön hevernek, de nem ment be. Közben odaért Simon Péter is, aki mögötte futott, belépett a sírba, és látta az ott heverő gyolcsokat meg a kendőt, amelyet Jézus feje köré csavartak, de ez nem a gyolcsok mellett volt, hanem külön helyen összehajtva. Ekkor belépett a másik tanítvány is, aki először ért a sírhoz, látott és hitt. Még nem értették meg az Írást, hogy föl kell támadnia halottaiból. Magdolna közben kint állt a sír mellett és sírt. A tanítványok már újra hazamentek. Még mindig sírva behajolt a sírkamrába. Látta, hogy ott, ahol Jézus teste volt, két fehér ruhás angyal ül, az egyik fejtől, a másik lábtól. Megszólították: „Asszony, miért sírsz?” „Mert elvitték az én Uramat – felelte –, s nem tudom, hová tették.” E szavakkal hátrafordult, s Jézust látta, amint ott áll, de nem tudta róla, hogy Jézus. Jézus megkérdezte: „Asszony, miért sírsz? Kit keresel?” Abban a hiszemben, hogy a kertész áll mögötte, így felelt neki: „Uram, ha te vitted el, mondd meg, hova tetted, hogy elvihessem magammal.” Jézus most nevéen szólította: „Mária!” Erre megfordult, s csak ennyit mondott: „Rabboni”, ami annyit jelent: Mester. Jézus ezt mondta neki: „Engedj! Még nem mentem föl Atyámhoz. Inkább menj el testvéreimhez, és vidd nekik hírrül: Fölmegyek Atyámhoz s a ti Atyátokhoz, Istenemhez és a

ti Istenetekhez”. Mária Magdolna elment, és hírül adta a tanítványoknak: „Láttam az Urat, s ezt mondta nekem”.

Amikor beesteledett még a hét első napján megjelent Jézus a tanítványoknak, ott, ahol együtt voltak, bár a zsidóktól való féltelmükben bezárták az ajtót. Belépett és köszöntötte őket: „Békesség nektek!” E szavakkal megmutatta nekik kezét és oldalát. Az Úr láttára öröm töltötte el a tanítványokat. Jézus megismételte: „Békesség nektek! Amint engem küldött az Atya, úgy küldelek én is titeket.” Ezekkel a szavakkal rájuk lehelt s így folytatta: „Vegyétek a Szentlelket. Akinek megbocsátjátok bűneit, az bocsánatot nyer, s akinek megtartjátok, az bűnben marad.” A tizenkettő közül az egyik, Tamás vagy melléknevén Didimusz, nem volt velük, amikor megjelent nekik Jézus. A tanítványok elmondták neki: „Láttuk az Urat!” De ő kételkedett: „Ha csak nem látom kezén a szögek nyomát, és oldalába nem teszem a kezem, nem hiszem.” Nyolc nap múlva ismét együtt voltak a tanítványok, s Tamás is ott volt velük. Ekkor újra megjelent Jézus, bár az ajtó zárva volt. Belépett és köszöntötte őket: „Békesség nektek!” Aztán Tamáshoz fordult: „Nyújtsd ide az ujjadat és nézd kezemet. Nyújtsd ki a kezedet és tedd oldalamba. S ne légy hitetlen, hanem hívő.” Tamás fölkiáltott: „Én Uram, én Istenem!” Jézus csak ennyit mondott: „Hittél, mert láttál. Boldogok, akik nem látnak, mégis hisznek.” (Jn 20,1–29).

*

Mária, elmondtam neked az egész fejezetet, amelyben János a föltámadásról ad hírt, mert nem tudtam, hogyan értessem meg magam veled. Mit szólna hozzá? Elég e a sötétségbe zárt embernek, hogy hallja egy ilyen esemény elbeszélését? Mindekenelőtt: mit éreztél akkor, amikor Magdolna azt mondta neked, hogy látta Jézust a kertben? És amikor Péter és János futva jöttek hozzád, hogy elmesélik, hogyan látták az üres sírt? Mi történt azon a napon? Mit jelent hinni, hogy Jézus föl-

támadott a halálból? És Te viszontláttad őt azokban a napokban? Az Evangélium ugyanis nem szól rólad. És ez mégis leginkább terád tartozott. Miért nem jelent meg neked? Mennyi töprengésre készítetted engem az Evangéliumnak ez a hallgatása! Vagy rád célzott Jézus, amikor Tamásnak azt mondta: „Boldogok, akik nem látnak, mégis hisznek” (Jn 20,29). Talán Te voltál az egyetlen, akinek nem volt szüksége, hogy lásson, ahhoz, hogy higgyen? És boldog voltál. Gondolom, így történt.

Ezért vagy mesterünk a hitben, és Erzsébetnek egészen az elején rólad zengett dicsérete a legnagyobb dicséret volt, amit ember neked adhat. „Boldog vagy, mert hittél”. Nem volt rá szükséged, hogy szemekkel győződj meg. Hittél föltámadt Fiadban, és ez elég volt neked. Jézus föltámadásában hinni mindenestre azt jelenti, hogy hiszünk, anélkül hogy látnánk. És én is szeretnék hinni, anélkül hogy látnék: úgy, mint Te. Szeretném, ha többé nem érezném szükségét annak, hogy lássak; pontosabban, nem kérem már, hogy láthassak. Ha a tabernákulum előtt vagyok, gyakran mondom: „Jézus Krisztus, hiszek jelenlétedben az eucharisztikus kenyérben.” Aztán azt mondom magamnak: mi történnék, ha a tabernákulum fölpattanna, és Jézus más módon nyilvánítaná ki jelenlétét? Ha megjelenne nekem az Ember-Jézus alakjában, ahogy igyekszem elképzelni őt, amikor rá gondolok? Nos, akkor mi történnék? Elfordulnék, és azt mondanám neki: „Nem, nincs szükségem más jelre, elég nekem a kenyér jele”. Más jel megzavarna. Nem, nem szeretném. Hiszen ez izgatott fantáziám csalóka képe lehetne. Ezzel szemben a hitben biztosnak érzem magam, és a Szentlélekben, aki a te Lelked, azt mondom neked: „Hiszek a halálból való föltámadásodban. Hiszek eucharisztikus jelenlétedben.”

*

Nem, testvéreim, hasztalan másutt keresni, nem fogjátok megtalálni. Az egyetlen megbízható dolog a hit. Az extatikus

állapotok meggyengítenek benneteket, az érzelmek túláradása és a képzelet fanatikussá tesz, a látomások nem fognak meggyőzni, a rendkívüli dolgok keresése elidegenít a valóságtól, a különleges csodák történetei nem segítenek jobb életre, minden útrövidítés babonában végződik. Az egyetlen, ami megmarad, az a hit. És ha Jézus föltámadásában hiszek, semmi más-hoz nem tartom magam, csak a hithez. Ha hiszek, legyőzhetetlen vagyok: „Ez a győzelem – győzelem a világ fölött: a hitünk” (1Jn 5,4)

*

Mária, mondd el nekem újra: Mi történt azon a reggelen? Könnyű volt e a születő egyháznak, Péternek, az apostoloknak, a tanítványoknak meggyőződniük arról, hogy Jézus föltámadt? Honnan jött ez a meggyőződés? Mert látták őt? És miért nem hittek az asszonyoknak, akik látták őt (vö. Lk 24,22)? Mit segített a látás? Miféle látás volt az, ha még Magdolna is összetévesztette Jézust a kertésszel (vö. Jn 20,15)? Mit is látott ő? Hogy is állunk a látással, ha valaki fél napig együtt vándorol az Emmauszba vezető úton Jézussal, anélkül hogy fölismerné (vö. Lk 24,16)? Nem, az ember nem a szemével látja Krisztus föltámadását: csak a hitben. A szemek könnyen tévedhetnek, legföljebb a jelet látják. Vajon könnyebb a dolgunk a szóval? Biztosan. Mindenekelőtt, ha ez a szó Isten szava: „Aztán Mózesen elkezdve az összes prófétáknál megmagyarázta nekik, amit az Írásokban róla megírtak” (Lk 24,27). De ha még az Igéről van is szó, szükség van a hitre, mert először a hitben teljesedett be Isten Fiának kinyilatkoztatása. „A kenyértörésnél ismerték föl őt. Ő azonban eltűnt szemük elől” (vö. Lk 24,30 sk). Istennel a hitben találkozunk. Életet teremtő ereje a reményben ragad meg bennünket. Őt magát a szeretetben tapasztaljuk meg. És a hit sötét. A remény fájdalmas. A szeretetet keresztre feszítették.

Mária, segíts hinnem, add nekem a te hitedet. Mondd meg nekem, mit jelent Fiad föltámadásában hinni. Jó, hát elmondom neked, és ne felejtsd el! Ha látod, hogyan dönti le a vihar az erdőket, hogyan rombolja le a földrengés a városokat, hogyan falja föl a tűz a házat, mondd magadnak: hiszem, hogy az erdő ismét kinő, a föld ismét megnyugszik, és a házamat újra fölépítem. Ha híre jár, hogy háború lesz, és az emberek körülötted halálos rettegéssel félnek, „mert nemzet nemzet ellen és ország ország ellen támad” (Mt 24,7), akkor elszánt bátorsággal mondd magadnak: Jézus mindezt előre megmondta nekem, és hozzátette: „Nézzetek föl, és emeljétek föl fejetekeket, mert elérkezett megváltástok ideje” (Lk 21,28). Ha torkon ragad a bűn, és úgy véled, hogy megfulladsz és a végét járod, mondd magadnak: Krisztus föltámadt a halálból és újjáalkotta az eget és a földet. Ha gyermeked elcsatangol és kalandokat keres, ki tudja hol, és te, mint apa vagy anya úgy érzed, hogy szertefoszlanak álmaid, mondd magadnak: Gyermekem nem vész el Isten szeme elől, haza fog térni, mert Isten szereti őt. Ha látod, hogy körülötted hogyan alszik ki a szeretet, és olyanok az emberek bűneikben, mint akiknek elment az eszük, és elposványosodnak árulásukban, mondd magadnak: A szakadék fenekére zuhannak, de meg fognak térni, mert Istentől távol nem tud élni az ember.

Ha a világ úgy jelenik meg előtted, mint Isten merő veresége, ha torkig vagy a zülléssel, a durvasággal, a terrorral, a háborúval, s mindez tovább szaporodik, és ha a világ káosznak tűnik, mondd magadnak: Jézus meghalt és föltámadt, hogy szabadságot hozzon és üdvössége már jelen van közöttünk. Ha apád vagy anyád, fiad vagy lányod, menyasszonyod vagy legkedvesebb barátod halálos ágyán fekszik előtted, és te az elválástól való halálos félelemmel tekintesz rájuk, mondd magadnak és mondd nekik: Bátorság, viszontlátjuk egymást Isten országá-

ban! Ennyit jelent hinni a föltámadásban. Ezzel még nincs vége.

A föltámadt Krisztusban hinni még mást is jelent. Kalkuttai Teréz anya számára azt jelenti, hogy fölszedje az utcáról a haldoklókat, és számodra, hogy valami hasonlót cselekedj. Martin Luther King számára azt jelenti, hogy dacoljon a halállal, és a te számodra, hogy ugyanígy kockáztasd testvéreidért. Roger Schütz testvér számára azt jelenti, hogy megnyissa a konventet, hogy a világ számára reménységgé legyen, így nyisd meg te is a házat. Minden misszionárius, aki elmegy az idegenbe, a föltámadásba vetett hit megvalósítója. Minden menhely, amelyet a leprások ápolására rendeznek be, Credo a föltámadásban. Minden békeszerződés a föltámadásba vetett hit ünnepi kinyilvánítása. Minden szolgálat, amelyet elvállalsz, a föltámadásba vetett hit tette. Ha megbocsátasz ellenségednek, ha enni adsz az éhezőknek, ha védelmezed a gyöngét, hiszel a föltámadásban. Ha van bátorságod házasságot kötni, ha elfogadod a világra jövő gyermeket, ha házat építesz, hiszel a föltámadásban. Ha reggel vidáman kelsz föl, ha együtt énekelsz a fölkelő nappal, ha örömmel indulsz munkába, hiszel a föltámadásban.

*

A föltámadásban hinni annyit jelent, hogy bizalommal öleled át az életet, azt jelenti, hogy jót tételezel föl testvéreidről, azt jelenti, hogy nem félsz senkitől. Hinni a föltámadásban azt jelenti, hogy gondolsz arra, hogy Isten az édes jó Atyád, Jézus a testvéred, én pedig, Mária, testvéred vagyok, és ha akarod, az Édesanyád!

TARTALOM

MINDENNAPOK LELKIGYAKORLATA

"Boldog vagy mert hittél"	3
Nagyböjt 1. hét	5
Nagyböjt 2. hét	15
Nagyböjt 3. hét	25
Nagyböjt 4. hét	34
Nagyböjt 5. hét	46
Nagyböjt 6. hét	56
Húsvét 1. hét	70

Carló Carettó: BOLDOG VAGY MERT HITTÉL

I. Bevezetés	87
II. Ave Maria	93
III. Én istenem, én gyermekem	100
IV. Ráchel siratja gyermekeit	106
V. Názáret	111
VI. Tegyetek meg mindent, amit csak mond	117
VII. Az élet és a szenvedés	122
VIII. Föltámadt	129

A képekről

Olajfák. A nagyböjti heteket elválasztó képeken ezek a jellegzetes és különleges bibliai növények láthatók. Csodálatos, szinte mindent kibíró és túlélő fafajta. Ma élő legidősebb példányai 3 – 4000(!) évesek. Fel-feltűnnek, a szentírás lapjain, Noétól - akinek békejelül olajágot hoz a galamb - egészen Jézusig, aki az olajfák hegyén imádkozik a szenvedés éjszakáján. Ezek a csavarodott, görcsös karokkal és gyökerekkel az égbe és a földbe kapaszkodó fák szinte megjelenítik az agóniát. Mindent túlélő szívósságuk ugyanakkor az élet győzelmét is hirdeti...

Szentföldi tájak. A Pusztaság képei ahol Carló Carettó „Máriával elmélkedett”, sivatagok és városok, Mária - és a szent család – életének helyszínei; Názáret, Kána, Jeruzsálem, a hit zarándokútjának helyszínei; némán hívogatnak, hogy mi is társul szegődjünk, részesei legyünk az önátadás nagy kalandjának...

